

Pet let vojne, zakaj?

IVAN FISCHER

Stet - važno je, kam gre denar

RIM - Napoved vlade, da bo februarja 1997 stekel postopek za prodajo telekomunikacijskega holdinga Stet zasebnikom, je izzvala val reakcij. Te gredo od ideološkega do lobijskega nasprotovanja, označuje pa jih tudi zaskrbljenost nad namembo iztržka od privatizacije. Sindikat je zahteval nujnost sestanka z vlado in Irijem, ta pa je že najavil, da bo skupščina delničarjev 5. septembra.

Na 2. strani

Zakon o parkih in o zaščiti Krasa odmeva v deželnih političnih krogih

TRST - Za podpredsednika deželnega sveta Milosa Budina pomeni nedavno odobreni deželni zakon o parkih in o zaščiti Krasa zgodovinski preokret do kraskega teritorija, saj nudi možnost gorski skupnosti in občinam, da končno uveljavijo aktivno zaščito okolja. Budin opozarja

lastnike zemljišč in srenjske odbore, ki so kritični do zakona, naj upoštevajo vlogo in možnosti načrtovane konference krajevnih uprav, je pa zelo kritičen do dosedanje urbanistične politike Občine Trst.

Tudi novi deželni tajnik DSL Alessandro Maran zelo pozitivno

ocenjuje vsebino deželnega normativa o parkih in naravnih rezervatih. Zelo kritična do besedila pa je svetovalska skupina "Forza Italia", ki je mnenja, da se je v deželnem svetu ustvarila nova politična os DSL-Severna liga, ki ima za cilj popolno politično osamitev Ljudske stranke.

Na 3. strani

ATENE / SREČANJE TUĐMAN - MILOŠEVIĆ

Beograd in Zagreb bosta normalizirala odnose

ATENE - Hrvaski in srbski predsednik, Franjo Tuđman in Slobodan Milošević, sta se na povabilo grškega predsednika Konstantina Simitisa v Atenah prvič po letu 1991 sestala na dvostranskih pogovorih. Po krajšem srečanju v troje sta Tuđman in Milošević zasebno nadaljevala pogovore, na katerih

sta se dogovorila o splošnem okviru sporazuma o medsebojnem priznanju Republike Hrvaske in Zvezne republike Jugoslavije.

Kljub načelnemu dogovoru morata Tuđman in Milošević resiti še celo vrsto vprašanj, preden se bosta lahko lotila končne oblike sporazuma o medsebojnem priznanju, ki je

po mnenju političnih analitikov ključen za trajen mir na ozemlju nekdanje Jugoslavije.

V zaključni izjavi sta predsednika izrazila skupno željo po čimprejšnji zagotovitvi pogojev za vrnitev beguncev in resitvi vprašanja pogrešanih oseb.

Na 11. strani

TERORIZEM / ODMEVI

Ameriške sankcije proti Libiji in Iranu: Evropa še kritična do sklepa Bele hiše

BRUSELJ - Ameriške gospodarske sankcije proti Libiji in Iranu, ki ju Bela hiša obtožuje, da podpirata mednarodni terorizem, so doživele tudi kritike Evropske unije. Predsedujoča Irka je z zunanjim ministrom Springom izrazila uradno zaskrbljenost nad ukrepi predsednika Clintona, ki bi lahko bili učinkoviti morda le, če jih bi enotno sprejela vsa mednarodna skupnost. Evropska unija ostro obsoja vse oblike mednarodnega terorizma, Clinton pa bo s temi ukrepi - je se poudaril irski zunanji minister - le oskodoval evropske družbe, ki vzdržujejo gospodarske odnose z Libijo in Iranom.

Najbolj jezna nad Belo hišo je vsekakor Francija, s predsednikom Chiracom (na sliki) na celu. Glasnik pariske vlade Lamasoure je spet namignil na možnost povračilnih ukrepov, če bodo ameriške sankcije oskodoval francosko

gospodarstvo. S tem problemom se je včeraj ukvarjala tudi francoska vlada, ki je potrdila, da bodo vsa gospodarska podjetja še dalje, kot doslej, trgovala z Iranom in Libijo, »ker tako zastavljene sankcije ustvarjajo le probleme in težave ter se zdalec ne resujejo problema terorizma«.

Ameriške sankcije (proti njim je nastopila tudi Avstralija) močno odmevajo tudi v Italiji. Zastopniki Oljke in Komunistične prenovne so zahtevali, naj Prodijska vlada odločneje pritiska na Clintona.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Nova šolska spričevala

Minister za solstvo Berlinguer je včeraj izdal okrožnico o novih spričevalih, v katerih bodo oznake od nezadostno do odlično zamenjale dosedanje crke.

Stran 2

Danes imenovanja v Raiu

Upravni svet javne radijske in televizijske hiše bo danes imenoval odgovorne urednike dnevnikov in direktorje omrežij.

Stran 2

Čakajoč na vročo jesen

Težave v skedenjski železarni in zapiranje drugih tovarn bodo sindikalistom in politikom zagrenile konec leta, saj bodo jeseni tudi dvojne volitve.

Stran 5

Pesmi Atilija Kralja

V ponedeljek bodo na Opcinah predstavili zbirko »Se druge pagrantane na risalne mize - domače pesmi Atilija Kralja«.

Na 8. strani

Čm dan italijanskega nogometa

Niti po drugih volitvah niso izvolili novega predsednika italijanske nogometne zveze, tako da bo federaciji verjetno predsedoval komisar.

Stran 12

GROZNI / PO VČERAJŠNJIH SPOPADIH

Čečenski uporniki dejansko nadzorujejo prestolnico

GROZNI - »Mesto dejansko nadzorujejo uporniki,« tako je včeraj sporočil dopisnik agencije Interfaks po spopadih, s katerimi so cečenski uporniki prodrli vse do poslopja promoskovske vlade. Po izjavah Pavla Galubeca, namestnika ministra za notranje zadeve, naj bi umrlo 29 ruskih vojakov, sto pa naj bi jih bilo ranjenih, poročila Interfaksa navajajo višje številke, medtem ko zaenkrat se ni podatkov o žrtvah med uporniki. Ruska vojska se za zdaj ne vmešava v spopade, vendar po besedah dežurnega častnika v obrambnem ministrstvu le čakajo, da jih notranje ministrstvo uradno zaprosi za pomoč.

Na 9. strani

NOVICE

Videokasete s časopisi: milansko sodišče proti, rimsko pa meni drugače

MILAN - Predsednik prve sekcije milanskega civilnega sodišča Giuseppe Patrone je po nujnostnem postopku in sklicujoč se na bivši člen st. 700 civilnega postopnika sprejel priziv združenja prodajalcev in izposojevalcev videokaset ANVI iz sklopa Confesercentija zoper prakso založb Mondadori in RCS, da skupaj s tednikom Panorama oziroma dnevnikom Corriere della sera po dumpinski ceni prodajata videokasete. Nasprotno pa je rimsko sodišče podoben priziv Anvija, ki je zadeval prodajo videokaset skupaj z dnevnikoma La Repubblica ter l'Unità in tednikom l'Espresso, zavrnilo. Milanski sodnik je svojo razsodbo utemeljil z nelojalno konkurenco, predsednik Anvija Claudio Lelli pa ga je dopolnil rekoč, da morajo prodajalci imeti za to posebno dovoljenje, ki pa ga založbe ne potrebujejo. S tem problemom je povezano (ne) plačevanje davka IVA, ki videokasete v prodajalnah obremenjuje s 16-odstotnim, videokasete, ki se prodajajo s časniki, pa samo s 4-odstotnim količnikom.

Iskanje vojnih zločincev

LA SPEZIA - Na tukajšnjem vojaškem sodišču, ki je pristojno za Ligurijo, Emilijo, Toskano in Marke, so potegnili iz arhivov okoli sto dosjejev o nacističnih zločinih med drugo svetovno vojno. Preiskovalne fascikle so arhivirali v 60. letih, ko so bila vojska sodišča se domena poklicnih vojakov in pod neposrednim nadzorstvom obrambnega ministrstva. Karabinjerji so menda že sprožili preiskavo o pokolu v Fossoliju pri Modeni, kjer so esesovci odprli koncentracijsko taborišče; vodil ga je Karl Fiedrik Titho s še petimi oficirji. Dosjeji zadevajo tudi pokola v Stazemi in Marzabottu.

Pred vmitvijo Craxija?

TUNIS - Bivši prvak PSI in premier Bettino Craxi je agenciji Ansa izjavil, da se počuti bolje in da bo terapijo kmalu nadaljeval doma. Kje doma, v vili pri Tunisu ali v Italiji? O tem, kako napreduje odvetniški postopek za to, da bi mu dovolili vrnitev v domovino brez aretacije, je dejal, da ničesar ne ve, da pa bi seveda to rad. Poleg z rano na stopalu zaradi diabetesa ime Craxi težave še s srcem, saj je pred dvema letoma prebolel infarkt.

Freska ni bila uničena

FIRENCE - Freska flamskega slikarja Jan van der Straeta, ki mu pravijo tudi Giovanni Stradano, bo hitro restavrirana. To je zagotovil včeraj zupan Mario Primicerio, potem ko je umetnino z nožem poskodoval neznanec v Palazzu Vecchio. »Ob takšni osredotočenosti dragocenosti je stoodstotna kontrola skoraj nemogoča, kljub temu pa jih nimamo pravice zapreti pred javnostjo,« je dodal ob zatrdilu, da snujejo se dodatne varnostne ukrepe.

Pismo iz Nemčije dospelo v "Padanijo"

TREVISO - Valeria Guerra, ki ima v Nemčiji sladoledarno, je pisala bratu Robertu, ki stanuje v Roncadeju, pismo, na kuverti pa ni označila imena občine in pokrajine, temveč zapisala samo naziv Padania. Osebe nemske pošte uprave se trenilo ni, a ravno tako ne italijanski pismonoša: pismo je redno prislo, nemalo začuden Robertu pa si je privoščil puscico: »Medtem ko v Italiji se razpravljamo o locitvi in federalizmu, zvezna Nemčija zre v prihodnost in nas že obravnava kot federalno državo,« je izjavil novinarju in imel seveda v mislih Bossijevo Padanijo. Toda poštni direktor za Trevisko pokrajino meni drugače. »Navedba države ni važna, važna je predvsem poštna številka,« je odgovoril.

RAI / UPRAVNI SVET

Danes imenovanje novih urednikov in direktorjev

Vrsta pritiskov na upravitelje javne radiotelevizijske službe

RIM - Danes se bo sestel upravni svet Raia, da bi - kot predpisuje zakon - na predlog generalnega direktorja Franca Iseppija imenoval (ali potrdil) nove odgovorne urednike informativnih programov in direktorja radijskih oddaj in televizijskih mrež.

V torek dvodomna parlamentarna komisija za nadzorstvo nad javno radijsko in televizijsko hišo ni izvolila predsednika, ker se Kartelu svobostin ni uspelo dogovoriti o skupnem kandidatu. Kljub temu pa so komponente Kartela presle v ofenzivo in pritiskajo na upravni svet Raia, naj ne bi imenoval novih voditeljev javne televizijske

hiše, saj so vse prepričane, da bodo imenovanja predvsem odraz Olike. Tudi to je oblika pritiska na upravni svet.

Sicer pa tudi drugi niso skopi z nasveti in priporočili. Tako je sindikat novinarjev Raia Usigrai priporočil upravnemu svetu, naj nove vodilne kadre izbere med osebjem podjetja in naj ne obremenjuje blagajne z novimi nastavitvami. Sindikalni odbor dnevnika TG3 pa je vodstvu zažugal, naj ne zapostavlja tega dnevnika in zahteval kot krmarija človeka, ki bo sposoben dvigniti ugled dnevnika. Upravni svet je na to odvrnil, da zalozniški nacrt sploh ne predvideva krnitve TG3.

RIM / OKROŽNICA MINISTRA BERLINGUERJA

Nova, lažje berljiva spričevala

Namesto črk oznake od nezadostno do odlično

RIM - Nezadostno, zadostno, dobro, prav dobro, odlično: na novih spričevalih, ki bodo začela veljati z novim solskim letom, bodo besede zamenjale črke, s katerimi so učitelji in profesorji doslej ocenjevali solski uspeh svojih učencev in dijakov. Vendar pa to ni edina novost, ki jo vsebuje okrožnica ministra Luigija Berlinguerja, s katero skuša poenosta-

viti pripravo in tudi branje spričeval obveznega solskega loka. Vsekakor pa namerava ministrstvo za solstvo, tako piše v kratkem sporočilu, ki je bilo priloženo včerajšnji okrožnici, korenito spremeniti celoten sistem ocenjevanja.

Spremembe so nastale na osnovi dveh zahtev: po eni strani spričevala s prvimi črkami abecede za družine učencev in di-

jakov niso bila hitro berljiva (A je najboljša ali najslabša ocena?), po drugi strani pa so imeli solniki doslej veliko dela, saj so morali strniti oceno v črke, istočasno pa tudi opisati učni uspeh (ali neuspeh) posameznega učenca ali dijaka, njegov odnos do sole in tako dalje. Z novim spričevalom, zagotavlja ministrova okrožnica, bodo solniki imeli manj dela.

Novo spričevalo bo razdeljeno v tri dele in bo obsegalo stiri strani: na prvi strani bodo osebni podatki učenca-dijaka s pripisom, ce je bil prepusten v naslednji razred oz. k zaključnim izpitom. Drugi del, ki bo obsegal dve strani, bo vseboval ocene, medtem ko bo tretji, ki bo na hrbtni strani, prinašal kratek opis učnih uspehov in napredka ter interesov ali pomanjkljivosti posameznega učenca-dijaka. Spričevalo bodo izdali v enem izvirniku, vendar bodo na posameznih solah lahko pripravili kopije.

RIM / PRIVATIZACIJA HOLDINGA STET

Odločitev vlade izzvala reakcije

Sindikati zahtevajo pojasnila, SKP potrdila nasprotovanje, odziv borznikov negativen

RIM - Upravni svet zavoda IRI je včeraj sprejel na znanje strateske usmeritve vlade, po katerih naj se javni finančni holding Stet, ki upravlja telefonske storitve, proda zasebnikom do konca prihodnjega marca. Hkrati je upravni svet napovedal, da bo občni zbor delničarjev v četrtek, 5. septembra.

Predvčerajšnji kompromisni sklep Prodijevih ministrov je izzval plaz najrazličnejših reakcij. Te so svetovalcu Irija Robertu Tani narekove ugotovitev, da je sporočilo iz Palace Chigi »spravljivo in politično«, da pa ni zaenkrat se nobenega pravega pogoja za privatizacijo Steta, »kajti danes bomo samo preverili ponudbi za družbo

Seat (ki izdaja prilogo Rumenih strani k telefonskemu imeniku, op. ur.)«. Sicer je upravni svet včeraj tudi dejansko sprožil postopek za izluzčenje Seata, Sirtija in Italtela iz Stetovega sklopa, ker jih bodo lahko oddali privatnikom se letos, torej ločeno.

Smisel reakcij je opredelil drugi svetovalec Irija Antonio Urciuoli rekoč, da bi moral parlament cimprej uzakoniti »authority«, to je organizem, ki bo nadziral ves telekomunikacijski sistem. Zakaj se mudi? »Zaradi tega,« je pojasnil Urciuoli, »ker imam vtis, da marsikomu privatizacije ne dišijo, njihovi nasprotniki pa so skoraj v vseh političnih skupinah.«

Ce in koliko je to res, lahko pokažejo sledenci odzivi.

Predstavniki DSL Lafranco Turci meni, da je vladina poteza »sprejemljivo stičišče različnih stališč«, ohranitev »golden sharea« pa jamstvo, da bodo zares prevladali resnični nacionalni interesi, ne pa skomine po obdržanju monopolov in oblastnih položajev. (»Golden share« v dobesednem prevodu pomeni zlato delnico, v bistvu pa gre za možnost veta, s katerim bo država kontrolirala razvidnost industrijskih izbir, čeprav ne bo imela v privatiziranem Stetu večinskega deleža.)

To pa naj bi spet bilo jamstvo zoper razprodajo državnega premoženja, kot je načrte o privatizacijah poimenovala Bertinottijeva SKP. Njen zastopnik Leonardo Capo-

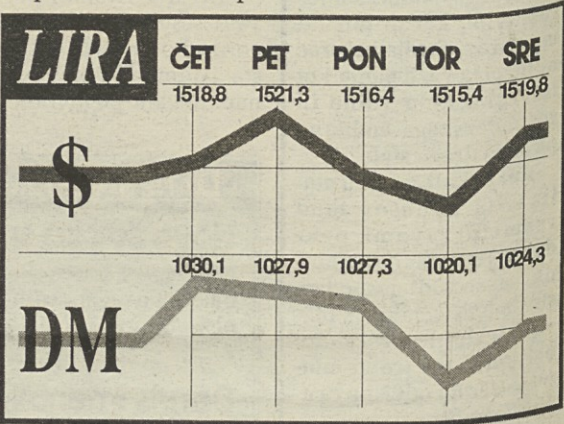
ni, ki naceljuje senatni komisiji za industrijo, je odločno proti oddaji Steta in predlaga ustanovitev konzorcija Stet-Rai-Enel-Državne železnice-Avtoceste. Prodi in Ciampi sta včeraj zadevo boljše pojasnila bivšemu predsedniku Bance nazionale del lavoro Neriu Nesiju, ki je pri SKP odgovoren za gospodarstvo, on pa je potrdil, da z vlado ne soglasa.

Proti privatizaciji je tudi Finijeva stranka, ki sicer pozdravlja »gold share«. To ni nič novega, saj je NZ že za časa Berlusconijeve vlade onemogočilo prodor programa o privatizacijah, ki ga je bil pripravil prejšnji premier Ciampi. Čudno pa je stališče Beppeja Pisaniuja in Marca Taradasha iz vrst FI, čes da si bo »javni monopol zdaj prisvojila zasebna finančna oligarhija«.

Poglavje zase je sindikat CGIL, CISL in UIL zahtevajo nujnost stanek z vlado in Irijem, da jim nacrt globlje obratizlozijo. Ce bo iztrzek od prodaje namenjen zaposlovanju, v redu, ce pa ga bodo porabili za kritje Irijevih dolgov ali potlačitev javnega primanjkljaja, sindikat na to ne bo pristal.

Napoved Stetove privatizacije je odjeknila tudi v tujini. Pariski gospodarski casnik Les Echos jo označuje kot »najpomembnejšo operacijo v italijanski zgodovini«.

Milanska borza je na vladino odločitev negativno reagirala: delnice Stet so izgubile 4, 70%, Sirti 1.59%, Tim 0, 76% in Telecom 1, 17% vrednosti.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		7. AVGUST 1996	v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara Milica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojani: tel. +39/40/411611 Agencija Domo: tel. +39/40/831131		ameriški dolar	1501,00	1540,00
		nemška marka	1012,00	1038,00
		francoski frank	296,00	305,00
		holandski gulden	898,00	926,00
		belgijski frank	48,70	50,70
		funt sterling	2304,00	2374,00
		irski sterling	2404,00	2477,00
		danska krona	261,00	269,00
		grška drahma	6,20	6,60
		kanadski dolar	1091,00	1124,00
		japonski jen	13,90	14,40
		švicarski frank	1236,00	1274,00
		avstrijski šiling	143,30	147,70
		norveška krona	233,00	240,00
		švedska krona	226,00	233,00
		portugalski escudo	9,80	10,20
		španska pezeta	11,80	12,40
		avstralski dolar	1157,00	1193,00
		madžarski florint	11,00	14,00
		slovenski tolar	11,00	11,60
		hrvaška kuna	265,00	290,00

KMEČKA BANKA - GORICA		
7. AVGUST 1996	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1506,00	1536,00
nemška marka	1016,00	1034,00
francoski frank	295,00	305,00
holandski gulden	897,00	922,00
belgijski frank	48,81	50,61
funt sterling	2299,00	2379,00
irski sterling	2400,00	2495,00
danska krona	260,00	270,00
grška drahma	6,21	6,81
kanadski dolar	1088,00	1123,00
švicarski frank	1240,00	1265,00
avstrijski šiling	142,94	147,44
slovenski tolar	11,10	11,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
7. AVGUST 1996	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1519,790
ECU	1922,990
nemška marka	1024,260
francoski frank	300,240
funt sterling	2343,060
holandski gulden	912,730
belgijski frank	49,695
španska pezeta	12,052
danska krona	264,930
irski funt	2439,110
grška drahma	6,403
portugalski escudo	9,963
kanadski dolar	1106,670
japonski jen	14,138
švicarski frank	1259,040
avstrijski šiling	145,550
norveška krona	237,020
švedska krona	229,650
finska marka	340,000

MILANSKI BORZNI TRG					
7. AVGUST 1996	INDEKS MIB-30: -0,94%				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	12.000	-1,87	Italcementi	10.449	-0,52
Bca di Roma	1.235	+0,24	Italgas	5.204	-0,72
Benetton	17.599	-0,14	La Fondiaria	6.592	+1,01
Comit	2.890	+0,55	Mediobanca	8.480	+0,08
Credit	1.700	-1,16	Montedison	1.045	+0,09
Edison	8.731	+0,48	Olivetti	746	-2,12
Eni	6.540	-2,25	Parmalat	1.858	-2,00
Ferruzzi fin.	686	-0,24	Pirelli Spa	2.473	+0,89
Fiat	4.839	-0,65	Ras	14.257	-0,95
Gemina	700	+0,12	Rinascente	9.459	-0,51
Generali	34.800	+0,30	Sai	13.278	-0,77
Ifi p.	13.070	-0,65	San Paolo To	9.156	+1,64
Ifil	3.966	-0,50	Sirti	9.788	-2,23
Imi	11.613	-0,24	Stet	4.802	-3,99
Ina	2.203	-0,45	Telecom Ita	2.883	-0,99

POGOVOR S PODPREDSEDNIKOM DEŽELNEGA SVETA MILOŠEM BUDINOM

»Zakon o parkih in o Krasu je za nas zgodovinski dosežek«

Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin odhaja na dopust upravičeno zadovoljen. Prvič, ker je deželni svet odobril zakon o parkih in o zaščiti Krasa, pri katerem je bil slovenski predstavnik DSL od vsega začetka direktno soudeležen, drugič pa, ker je deželna koalicija uspešno prestala še eno zelo zahtevno politično preizkušnjo.

Podpredsednika Budina smo najprej vprašali, ali je resnično zadovoljni z zakonom o parkih, ali pa misli, da bi bilo lahko to besedilo še boljše.

Vse stvari so seveda lahko boljše, ampak do vseh je treba imeti realistični pristop. V danih pogojih predstavlja ta zakon za nas izredno dober dosežek. Bistveno je, da zakon poverja upravo zaščitene kraskih območij domačemu prebivalstvu in to preko Kraske gorske skupnosti. In to je lahko recem res zgodovinski dosežek.

Kaj pa ostalo?

Prepričan sem, da bodo na konferenci krajevnih uprav za določitev vsebine in smernic zaščitene območij KGS in naše občine igrale vlogo protagonistov. To se pravi vlogo tistih, ki imajo v zvezi s temi vprašanji največ povedati.

Razprava v skupščini je bila zelo dolga in včasih tudi zelo mučna. Nekajkrat je celo kazalo, da se tem zakonom ne bo nič in da se bo o njem kvečjemu spet govorilo jeseni. Kdaj se je pojavila ta nevarnost?

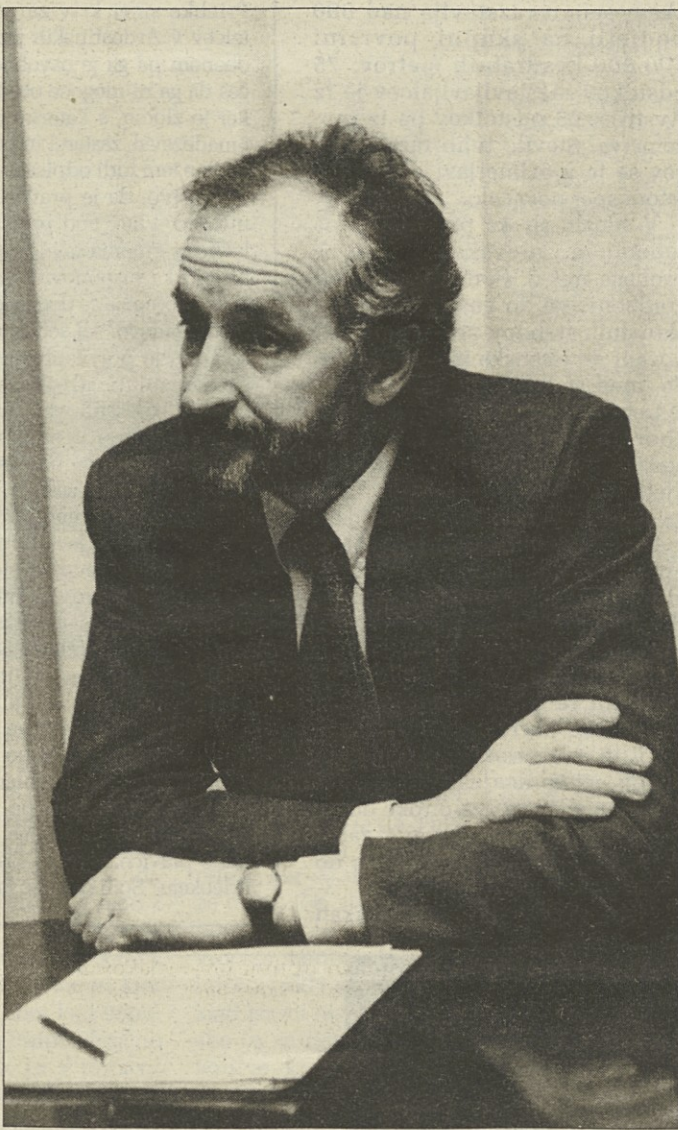
Vedeti je treba, da so se za tem zakonom in za zakonom za pomoč prizadetim igrale velike politične igre. Opozicija je z verjetnim tihim pristankom nekaterih, sicer maloštevilnih svetovalcev večine, in ob podpori vplivnih krogov naše dežele, skušala zrusiti to vecino. Očitno bi jo rada za-

menjala z neko drugo, v kateri bi bil tudi del desnice. Za dosego tega cilja so skušali izkoristiti zakon o parkih, ki je bil, kot znano, iz političnega vidika zelo sporen. Do zadnjega smo bili zato priča zapletom, zaradi katerih bi se lahko večina zrušila, na koncu pa smo vendarle dokazali, da to politično zavezništvo v tem deželnem svetu nima boljših alternativ.

Kakšne občutke ste imeli, ko so tržaški zeleni in naravovarstveniki prisli na dan s stališčem, da je ta zakon nevaren tudi za same Kraševce, ker odpira pot poplavam cementa ali, kot so trdili, novi cementifikaciji Krasa?

Se vedno sem prepričan, da je bila manifestacija zelenih pred deželnim svetom delno prirejena v dobri veri, delno pa je bila tudi politična spekulacija. Kajti geslo »proti cementifikaciji Krasa« ne odgovarja resnici. Kraske občine so namreč zaščitena območja, ki jih predvideva deželni urbanistični nacrt (PUR) iz leta 1978, dosledno vnesla v svoje regulacijske nacрте. In ta območja so resnično zaščitena in le-ta pridejo v postev za ta zakon. Nevarnost cementifikacije je torej nesmiselna, razen če nima kdo v mislih Obcino Trst.

In prav Obcina Trst, v politični večini katere je tudi DSL, je stalno posegala v razpravo v deželnem svetu. Kako ocenjujete to njeno »vmešavanje«?

Podpredsednik deželnega sveta Miloš Budin (foto KROMA)

Za vsem tem je stoletna zgodovina odnosov med mestom in podeželjem in tudi med določenim pojmovanjem italijanstva in slovenstva teh krajev. Ko govorimo o zaščiti narave - in če se omejimo na to vprašanje ter ga ne izkoristimo v politične namene - moramo delo javnih uprav ocenjevati v

luči zadnjih 25 let. Če pogledamo delo občinskih uprav bomo videli, da imajo v korist zaščite narave še največ pokazati prav kraske občine, največ masla na glavi, kot temu pravimo, v odnosu do zaščite teritorija pa ima prav Obcina Trst. O tem se lahko prepričamo, ko se peljemo od Opcin do

Padric, in vidimo, kakšna je bila tam gradbena dejavnost v primerjavi z drugimi kraskimi občinami.

V javnosti prevladujejo pozitivne ocene zakona o parkih in Krasu, slišati pa je tudi kritike in pripombe s strani Združenja kraskih lastnikov in srenjskih odborov (komunel). Slovenska skupnost pa je zamen predlagala, da bi zakon upošteval tudi posvetovalno vlogo najbolj reprezentativnih organizacij slovenske manjšine. Kako ocenjujete te pripombe?

Kritike so vedno dobrodošle in koristne, a le če so osnovane na pravilnih predpostavkah. V tem primeru so te kritike koristne tudi zaradi tega, ker se jih bo dalo izkoristiti pri raznih etapah izvajanja tega zakona. Npr. ko bo treba pri KGS ustanoviti posvetovalno konzulto za upravljanje zaščitene območij. Te kritike bodo nedvomno prisle v postev tudi, ko bo KGS odločala o programskih projektih znotraj zaščitene območij.

A gremo po vrsti. Začnimo pri zahtevi Slovenske skupnosti.

V zakon ni bilo mogoče in po mojem tudi ni bilo potrebno, da bi v njem izrecno omenjali predstavništva slovenske manjšine. Za Slovence mora biti namreč jamstvo, da bodo imele stvari v rokah naše občine preko Kraske gorske skupnosti.

Kaj pa srenje in Združenje lastnikov kraskih zemljišč?

Tu pa moramo lociti med javnimi upravami in drugimi subjekti. Eno so izvoljene javne uprave - občine, pokrajine, gorske skupnosti, dežele - drugo pa so last-

niki, bodisi zasebni, bodisi kolektivni, kot so v tem primeru srenje. Vem, da so bili člani odborov srenj, ki so sicer zelo aktivni in prizadevni, kritični do mene. Moramo pa znati ločevati med javnimi upravami in med lastniki, kot so tudi srenje.

Kaj to pomeni?

Ločevati moramo med upravljanjem kot administracijo, ki sodi med pristojnosti javnih uprav, in upravljanjem kot materialno izjavljanje določenih projektov, kar lahko delajo tudi srenje. Ko govorimo o javni upravi pa morajo biti vsi subjekti natančno evidencirani. To že velja npr. za občine, za srenje (komunele) in podobno pa je treba stvari se urediti. S tem se bo najbrž ukvarjala zgoraj omenjena konferenca javnih uprav, ki bo torej tudi priložnost, da se te zadeve razčistijo in pojasnijo.

Kakšen je z vidika interesov slovenske manjšine po Vašem obracun dosedanjega dela deželnega odbora predsednika Cecottija?

Nedvomno pozitiven. Rezultati niso vedno vidni, ampak so. Poleg zakona o parkih, s katerim smo porazili tiste, ki so hoteli od zunaj razpolagati s Krasom, bi omenil spremembo zakona o protivrednostih za sinhron, zakon o deželnem volilnem sistemu, ki vsebuje zagotovljeno obvezo po izvolitvi svetovalcev, ki so odraz slovenske manjšine, ter končno se finančno jamstvo za Primorski dnevnik. Temu moram dodati še ustanovitev deželnega urada za jezikovne manjšine in zakonsko spremembo (odobrili smo jo pred dvema tednoma), ki bo omogočila njegovo okrepitev z dodatnim osebjem.

S.T.

REAKCIJE NA ODOBRITEV DEŽELNEGA ZAKONA O PARKIH

Desna opozicija kritična do večine: Nova os Liga-DSL

Desničarska opozicija je, kot znano, glasovala proti zakonu o parkih in zaščitene območjih, med razpravo v deželnem svetu pa je na desnici prislo do razkola. Medtem ko je posebno "Forza Italia" vsaj v prvi fazi izbrala pot obstrukcije, je Nacionalno zavezništvo ostro obsodilo početje Berlusconijevih pristavev, ces da bo obstrukcija v resnici le strnila vrste Cecottijeve koalicije, kar se ja na koncu tudi zgodilo.

"Forza Italia" in nekatere satelitske stranke so v večerajšnjem tiskovnem sporočilu spet izpostavile ostre kritike na račun komaj odobrenega zakona. Ferruccio Saro, ki je bil s somisljenico Anno Sdraulig pobudnik neuspele obstrukcije, je skupno s kolegi prepričan, da se je v deželnem svetu ustvarila nova ali obnovljena politična os med Severno ligo in DSL, ki politično

postavlja v kot Ljudsko stranko.

Da je LS v podrejenem položaju v deželni vladi naj bi pričalo tudi dejstvo, da sta proti zakonu o parkih in zaščitene območjih glasovala tudi svetovalca te stranke Bruno Longo in Antonio Martini. "Forza Italia" tudi pravi, da je prišlo do "usodne atrakcije" med DSL in Stranko komunistične prenove, »ki sta odkrili staro ljubezen na podlagi centralistične usmeritve, ki preveča zakon o parkih«. Po mnenju Sara in somisljenikov gre za izredno slab zakon, ki bo ustvarjal le težave in zaplete.

Z daljšo izjavo se je oglašila tudi deželna svetovalka SKP Elena Gobbi. Krajinsko zaščito Krasa je ocenila kot zapleten kompromis, v upanju, da bo Dežela učinkovito in primerno uredila nacrtovana zaščitena območja.

Deželni tajnik DSL Maran: preokret v deželni politiki do teritorija

Novi deželni tajnik DSL Franco Maran je v tiskovni noti izrazil zadovoljstvo zaradi odobritve deželnega zakona o parkih in zaščitene območjih. »Papirnatih parkov« je končno konec, meni predstavnik Hrasta, za katerega pomeni odobritev zakona »zgodovinski preokret« v deželni politiki do teritorija. S tem zakonom je bil namreč dan prvi verodostojni odgovor glede možnega razvojnega modela za najbolj zapostavljena območja Furlanije - Julijske krajine. Po Maranovem mnenju je razprava v deželnem svetu in izven njega pokazala vso neobcutljivost do problemov okolja s strani desnice pa tudi nekaterih lobijev, ki niso znali ali hoteli dojeti pozitivnih aspektov te pravcate reforme v deželni politiki do okolja.

Reforma oskrbe prizadetih in zakon o parkih, ugotavlja deželni tajnik DSL v tiskovni noti, pomenita pomembna koraka, ki ju je deželna večina znala uresničiti dosledno s programom, ki ga je predlagala za vodenje nase dežele.

PO ATENTATIH V LIGNANU IN BIBIONEJU

Zelo verjetno je bombe postavila ista roka

Zaenkrat nobene sledi za krivcem ali krivci

PADOVA - Bombni atentati, ki so se pričeli avgusta leta 1994 in se nadaljevali do nedavne eksplozije v Lignanu ter najdbe peklenskega stroja v Bibioneju, imajo več sticnih točk: izdelava bomb je podobna, v vseh primerih so uporabili običajen smodnik, za atentate so si izbrali zelo obljudene kraje, predvsem pordenonsko pokrajino, nihče si zanje ni prevzel odgovornosti. Vse torej navaja k domnevi, da se za njimi skriva ista ali iste osebe. Po mnenju padovskega oddelka »criminalpol«, ki se ukvarja s tem primerom, pa je zaenkrat nemogoče opisati krivca. Atentati so si po precno sledili s stiri ali petmesečnimi presledki, samo po prvem je bil presledki daljši, okrog eno leto.

V začetku je kovinska cev, ki je služila za peklenski stroj, bila zaprta z eno samo matico, tako da so iz nje lažje odletele kroglice in kosčki zelega, v zadnjih primerih pa je bila matica na obeh straneh cevi.

Preiskovalci iz Veneta in Furlanije, ki vodijo preiskavo, bodo v prihodnjih dneh skupini izvedencev, ki se je že ukvarjala s pokoli v Bologni in pri Petovljah, naložili nalogo, da analizirajo eksploziv v bombah v Lignanu in Bibioneju. Če bodo ugotovili, da gre za isti eksploziv, bo to element več v prid domnevi, da je za atentati ista roka. Ne bodo pa mogli narediti nobene primerjave z bombo, ki je eksplodirala pred nekaj meseci v Pordenonu in zaradi katere je neka priletna zenska izgu-

bila roko. Bombo so tedaj morali uničiti, ker bi preveč tvegali, če bi jo hoteli razstaviti. Beneski javni tožilec Felice Casson pa je včeraj padovski policiji naročil, naj opravi analizo prstnih odtisov na kovinskih ceveh iz Lignana in Bibioneja, na senčniku iz Lignana, kjer je bila bomba skrita in na časopisu (izvid videmskega »Messagera Veneta«, vendar brez prve strani), v katerega je bila ovita.

Karabinerji in policija so medtem prejeli nekaj anonimnih telefonskih pozivov, s katerimi so jih neznanici seznanili o nočnih premikih oseb na področju, kjer so našli peklenski stroj. Agenti preverjajo tudi vse prisotnosti turistov v obmorskih krajih v Venetu in v Furlaniji.

Tovarna Unior v Borovljah v hudih težavah

CELOVEC - Tovarna za proizvodnjo orodja Unior v Borovljah, ki je bila leta 1988 ustanovljena s pomočjo matičnega slovenskega podjetja, je zasla v hude težave. Vodstvo podjetja, v katerem je trenutno zaposlenih približno 20 ljudi, je pri uradu za zaposlovanje v Celovcu najavilo odpust 14 uslužbencev, tako da bi v podjetju ostala le še tretjina zaposlenih. Razlog za dramatično zmanjšanje števila sodelavcev je nekonkurenčnost borovljskega podjetja. Uniorjevim tekmečem je namreč s preselitvijo produkcijskih lokacij v vzhodnoevropske države uspelo bistveno znižati stroške pri proizvodnji. Končna usoda borovljskega podjetja bo po besedah poslovodje Franca Hribnika jasna konec letošnjega leta, pri čemer obstaja scep upanja, da bo borovljskemu podjetju le še uspelo osvojiti dodatna tržišča v Nemčiji in v Svisi in tako ohraniti tovarno. (I.L.)

KOROŠKA / OD 10. DO 18. AVGUSTA

Celovski sejem okno v prostor Alpe-Jadran

Največ tujih razstavljalcev iz Nemčije in Italije

CELOVEC - 63. Celovski sejem za potrošniško in investicijsko blago s področja trgovine, obrti, industrije in kmetijstva, ki ga bo v soboto, 10. avgusta odprl avstrijski minister za gospodarstvo Farnleitner in ki bo trajal do 18. avgusta, bo letos potekal pod geslom »Shopping - doživljanje na jugu (Avstrije)«.

Kot sta na novinarski konferenci poudarila predsednik sejemske družbe »Klagenfurter Messe« Walter Dermuth in direktor sejma Hans-Jörg Pawlik, menedžerji največjega potrošniškega sejma na Koroskem prireditelji pojmujejo kot močno oporo domačemu gospodarstvu, prav tako pa je sejem »okno« v prostor Alpe-Jadran in s tem pomemben za promocijo Koroske v srednjeevropskem prostoru in znotraj Evropske unije.

Na letošnjem sejmu sta se posebej močno zastopani Nemčija (60 razstavljalcev) in Italija (33, med njimi večinoma razstavljalci iz Furlanije Julijske-krajine), na tretjem mestu je Madžarska (17), medtem ko Slovenija s samo štirimi razstavljalci skorajda ni več zastopana. Razlog zato vidi predsednik sejma Dermuth v napetem gospodarskem položaju v Sloveniji in tudi na Hrvaškem, od koder letos ni niti enega razstavljalca. Negativno na slovensko udeležbo vpliva tudi dejstvo, da istočasno v Kranju poteka Gorenjski se-

jem, na katerem pa je Avstrija močno zastopana, je poudaril Dermuth.

Skupno na letošnjem Celovškem sejmu razstavlja nad 600 podjetij na skupni površini 100.000 kvadratnih metrov, 75 odstotkov razstavljalcev je iz Avstrije, 25 odstotkov pa iz inozemstva. Število tujih razstavljalcev se je v primerjavi z lanskim letom spet povečalo.

V smislu široke ponudbe je na letošnjem Celovškem sejmu za vsakega nekaj. Ponudba seže od gradbeništva do gospodinstva in aktualnih trendov pri opremitvi stanovanj do jesenske in zimske mode, med stalnimi razstavljalci pa je treba omeniti tudi Gospodarsko zbornico za Korosko, Dravske elektrarne, deželno energetska podjetje Kelag, Kmetijsko zbornico ter druga velika koroska podjetja.

Letošnji Celovski sejem naj bi po pričakovanjih prirediteljev obiskalo približno 180.000 obiskovalcev, od tega nekaj tisoč tudi iz Slovenije.

Vstopnina se v primerjavi z lanskim letom ni spremenila. Družinska karta za dve odrasli osebi in dva otroka stane 150 silingov, vstopnica za eno odraslo osebo 75 silingov, za otroke do 15 let pa 35 silingov. Vstop v zabavni park, ki je odrpt vsak dan do dveh zjutraj, je brezplačen.

Ivan Lukan

G L O S A

Oprostitev Priebkeja ne preseneča

JOZE PIRJEVEC

Zmedo sodobnega italijanskega političnega trenutka ni bilo mogoče nikjer bolje zaznati kot prejšnji ponedeljek na drugi in tretji strani milanskega lista Corriere della Sera. Tema dneva je bila seveda odločitev vojaškega sodišča, ki je menilo, da je Erich Priebke sicer kriv za pokol talcev v Ardeatinskih jamah, obenem pa ga je osvobodilo, češ da ga ni mogoče obsoditi, ker je zločin, s katerim se je omadeževal, zastarel in po zakonu s tem tudi odpisan.

Dejstvo, da je pravosodni minister Flick pod pritiskom javnega mnenja takoj po obsodbi ukazal ponovno Priebkeja prijeti, se še dodatno zapletlo zadevo, saj sedaj ni jasno, kaj je pravzaprav treba bolj obsojati: ali masaker izpred petdesetih let ali vmešavanje izvršnih oblasti v odločanje sodstva in fleksibilno interpretacijo zakona, pač v skladu z emocijami trenutka. O vsem tem je na straneh milanskega dnevnika stekla razprava, v katero so posegle z najrazličnejšimi argumenti nekatere vidne osebnosti kulturnega in javnega življenja, pri čemer je vsaka od njih zadevo razlagala s svojega zornega kota, ne da bi se po mojem dotaknila srza problema.

Bistvo problema pa je v vprašanju, ali ima Italija moralno pravico, da sodi Erichu Priebkeju? Sodi namreč lahko

samo tisti, ki je dokazal, da spoštuje vrednote, v imenu katerih odloča o krivdi obtopenca in jih zna v vsakem primeru tudi udejanjati. Prav tu pa je zgled, ki ga je v zadnjih petdesetih letih dala italijanska država, nadvse skromen, saj je z lastnimi vojnimi zločinci ravnala z vso možno popustljivostjo in jim velikodušno spregledala grozodejstva, storjena proti »drugorodcem«. Da ne bomo sli predalec, se spomnimo samo primera Collotti, ki je pred štiridesetimi leti tako razburkal trzasko antifasistično javno mnenje. Komisar Gaetano Collotti je bil med leti 1942-45 eden najvidnejših in najokrutnejših voditeljev tistega policijskega urada (Ispettorato Speciale di P.S. per la Venezia Giulia), ki je bil zadolžen za boj proti nasprotnikom rezima in je zapustil v spominu trzaska mesta zlovesč spomin zaradi metod, ki jih je pri tem uporabljal. Strašno mučenje, kateremu so bili podvrženi ujetniki zloglasne »bande Collotti«, (med žrtvami so bile tudi mlade nosečnice), je 12. marca 1943 narekovalo samemu skofu Santinu, da protestira pri notranjem ministru. Seveda brez uspeha.

Enajst let pozneje, 16. januarja 1954, je Uradni list objavil dekret, s katerim je predsednik republike posmrtno odlikoval Gaetana Collottija z bronasto me-

daljo zaradi junastva, ki ga je izkazal v spopadu s partizani 10. aprila 1943 v bližini Tolmina. Seveda so proti tej osupljivi potezi trzaski - tudi italijanski - antifasistični krogi ostro nastopili, v odgovor pa poželi le mnenje podtajnika v obrambnem ministru Braglie, da iz dosjeja Collotti ni mogoče razbrati nič, »kar bi moglo v negativnem smislu vplivati na sprejeto odločitev«. Dvajset let pozneje je v zvezi s tem problemom poslanec Belci se enkrat posegel pri predsedniku vlade, notranjem in obrambnem ministru. V parlamentarni interpelaciji je spomnil na zločine »bande Collotti« ter ugotovil - primerjajoč Rižarno, v kateri so končale mnoge Collottijeve žrtve, z Ardeatinskimi jamami - »da je vedno mogoče popraviti neko pravno stanje, če je vir krivice ali nesprejemljivega duhovnega, moralnega in civilnega protislovja«. Toda tudi ta korak je ostal brez odziva. Ali se je potemtakem čuditi, če je v Priebkejevem primeru vojaško sodišče odločilo tako kot je. V bistvu je dokazalo, da je le dosledno z vso povojno prakso italijanske države.

*Če telefon vašega prijatelja daje znak,
da je zaseden, mu vi dajte*

*Z novo storitvijo »Ponovni poziv zasedene številke«
je vaš telefon tisti, ki kliče namesto vas.*

Končani so tako časi, ko ste morali vrteti in vrteti zasedeno številko. Danes je strankam s Tržaškega na razpolago storitev »Ponovni poziv zasedene številke«.

■ Ko zaslišite sporočilo, da rezervirajte ponovni klic, ker je željena številka zasedena, morate samo pritisniti na številko 5.

■ To zvočno sporočilo istočasno tudi pomeni, da je ta storitev možna na vašem telefonu. Potem samo odložite slušalko, telefon bo namesto vas sam poklical željeno številko.

■ Rezervacija traja trideset minut, v tem času pa se lahko posvetite svojim dejavnostim, ali pa po telefonu mirno kličete druge in sprejamate njihove pozive.

■ Poseben zvočni signal, drugačen od tistega, ki ste ga navajeni, vas bo opozoril, da sta istočasno prosti vaša številka in tista, ki ste jo rezervirali. Na razpolago imate 20 sekund, da dvignete slušalko in klic bo posredovan avtomatično.

■ Ta storitev bo od junija do septembra na razpolago poskusno in je ni mogoče uporabljati za številke, ki se začenjajo z 0-00-1 in za telefonske centrale z več linijami.

Podrobnejše informacije lahko dobite na številkah 187 ali 188.

TELECOM
ITALIA

KRIZA / TOVARNE PROPADAJO KAKOR ZA STAVO

Sindikati in politiki pred vročo jesenjo

Zadeva se bo še bolj zapletla zaradi novih volitev

kontejnerski promet sicer raste, toda luka še vedno nača na razcvet (foto KROMA)

ni mogoče nadomestiti s prodajo električnega toka, saj elektrarne pac ni (kako je s pogajanjem med družbo Servola ter podjetjem Acega in Obcino, pa se tudi ne ve), a tudi zato, ker ni nobenega jamstva, da bo lastnik speljal svoj industrijski nacrt.

Ce se je zataknilo v veliki proizvodni stvarnosti, ki jo je prevzel mednarodno poznan industrijec, potem se ne gre čuditi stiski v manjših tovarnah, zaradi katere je potegnili krajši konec se na stotine dobaviteljskih delavnic. Skoraj istocasno z družbo So.De.Ve.A. je odzvonilo v holding povezanim družbam Salda carpenteria (kljub zajamcenim naročilom Fincantierija), Salda Caffè (kljub ugodnemu povpraševanju po ekspres aparatih za kavo) in Sermet v Tolmecu (kljub te-

mu, da gredo ključavničarski izdelki dobro v promet). Krivda za to tici resda v sila strogih mehanizmi za dodeljevanje bančnih kreditov, res pa je tudi, da očitno nekaj ni v redu z razvojnimi projekti in strategijami. Se prej je počilo v podjetju Don Baxter, kjer so ze novembra lani napovedali dopolnilno blagajno za 60 oseb, in v tovarni jeklenih varovalk Orion, v Miljah so zaprli ladjedelnico Cantieri Trieste, kriza je nadalje zajela družbi Telettra in Laboranti, v tovarni zganih pijac Stock so prav tako klestili osebe, ceprav zdaj kaže, da so se jim obzorja razjasnila, ladjedelnica oz. Trzaski arzenal sv. Marka pa je itak propadel, a naj bi se tam ob naložbi dobrih 100 milijard lir začele nove dejavnosti, s katerimi bi zaposlili okoli 200 ljudi.

Ta mesec je večji del obratov tako in tako zaprt zaradi letnega oddiha, kakor vidimo, pa marsikje na žalost ni niti dopusta, ker so delojemalci že doma. Na sindikalnem področju se obeta torej vroč september, a isto bi lahko rekli za politike, kajti jeseni bodo pokrajinske in miljske občinske volitve, ki menda ne bodo dopustile reševanja odprtih problemov. Med temi ne smemo pozabiti trenj zaradi nacrtov o podzemnih hranilnikih utekocinjenega plina na območju bivše Aquile v Zavrhlah, kot tudi zaradi nacrtov SNAM v Trziču, nad vsem pa kraljuje vprašanje, kaj bo s Trzaskim Lloyddom in z lukco, okrog katere bi se moral vrteti ves tukajšnji finančno-ekonomski sistem.

V PROSVETNEM DOMU / ZAČEL SE BO V PONEDELJEK

Openski Tabor '96 ostaja zvest tradiciji

Pri pripravi sodeluje več kot sto članov domačega društva - Začetek z razstavo o trti

V ponedeljek se v Prosvetnem domu na Opcinah začneja že tradicionalni Tabor 96, ki ga že vrsto let organizira domače društvo.

»Dvajset let ga je pripravljala Kmečka zveza, potem pa je njegovo organizacijo prevzelo naše društvo,« nam je povedala Stanka Hrovatin, ki skupno s številnimi drugimi člani društva skrbi za organizacijo te pomembne poletne prireditve.

»Včasih je bil poletni Tabor, skupno s poletno prireditvijo v repentabski občini, edina poletna prireditev, povezana z zabavo, plesom pa tudi s kulturnim programom. Tej usmeritvi smo ostali zvesti tudi mi, zato zelim združiti teden dni

trajajoči praznik z različnimi prireditvami: od knjižne in drugih razstav in predstavitev novih knjig do nastopa domačega zbora, v bolj sproščenem delu prireditve pa bosta nastopila harmonikarja Egon Taučar in Borut Vidau.«

V četrtek bo v okviru

Zahodnokraški rajonski svet

Drvi ob 20.30 se bo na svojem sedeži na Proseku stev. 220 sestal zahodnokraški rajonski svet. Na dnevnem redu se je vprašanje novega nacrtu ACT o mestnih prevozih s posebnim poudarkom na problem avtobusnih povezav s Križem.

Tabora slikarski ex tempore, namenjen otrokom. Tu bodo pobudo spremljale in vodile naše umetnice Jasna Merku, Magda Susić in Beti Sinigoj. Zvečer bo udeležence zabaval ansambel Keydea.

V petek zvečer bo nastopila skupina Klapa Krk iz Omislija, ki jo udeleženci preteklih taborov že poznajo. V soboto in nedeljo bo na programu v glavnem zabava, z odprtjem kioskov in s plesom z ansambloma Adria kvintet in Kvintetom Mi.

»Letošnji Tabor bomo odprli z razstavo Clovek in trta, medtem ko je bila lanska poletna otvoritvena prireditev posvečena razstavi in besedi o Cloveku in zemlji, ki je zajemala tudi vprašanje jurskih zemljišč,« nam je povedala Stanka.

»Ne smemo pa pozabiti predstavitev nove zbirke narečnih pesmi našega Atilija Kralja, ki bo med otvoritvenimi točkami naše prireditve. Predstavil ga bo prof. Danilo Sedmak. Sledil bo se nastop pevcev MoPZ Tabor, pod vodstvom prof. Sveta Grgica, in nato se harmonikarjev Egona Taučarja in Boruta Vidaua.«

»Tak bo torej naš letošnji praznik in resnično upamo, da bo uspel, saj pri njegovi pripravi in izvedbi sodeluje kakih 100 članov, ki smo v teh dneh pripravljali kioske, se dogovarjali za programe, urejali razstave, v prihodnjih dneh pa bomo med tistimi, ki bomo gostom stregli v naših kioskih,« je se povedala Stanka.

Neva Lukes

PO ATENTATU V LIGNANU

Tudi na naših plažah strožji varnostni ukrepi

Po tragičnem dogodku v Lignanu in potem ko so podobno bombo našli v Bibioneju, so zelo okrepili varnostne ukrepe na plažah in nasploh v krajih, kjer se ljudje zbirajo v večjih skupinah. Včeraj se je sestal tudi trzaski pokrajinski odbor za red in javno varnost, ki se je tudi pri nas odločil za vrsto preventivnih ukrepov, s katerimi naj bi zagotovili kopalcem in turistom nasploh, da mirno preživijo svoj prosti čas. Pod kontrolo bodo imeli tudi razne prireditve, sa-

gre in podobne javne manifestacije, ki jih je v teh poletnih dneh kar precej.

Med drugim bodo poostri nadzor nad celotno obalo, pri čemer bodo koordinirano sodelovali policija, karabinjerji, finančna straža, lusk kapitanija ter mestni redarji iz Trsta in drugih občin. Poleg tega so se obrnili tudi do Ustanove za turistično promocijo s prošnjo, naj poseže in sensibilizira vse tiste, ki upravljajo kopaliska ter tudi pobudnike folklornih in drugih prireditev.

MIRAMARSKI DREVORED

Podivjano motorno kolo podrlo motociklista

Reševalci so včeraj popoldne kar trikrat morali pohiteti na Miramarski drevored, kjer se je pripetilo prav toliko prometnih nesreč in le golemu slučaju je treba pripisati, da se vse ni končalo z veliko težjimi posledicami. Od vseh vpletenih pa se je se najhuje poškodoval 57-letni Flavio Nardò, ki se bo zaradi zlomov na nogi zdravil dva meseca.

Nezgoda, v katero je bil vpleten Nardò, je bila tudi najbolj spektakularna. V višini hisne stevilke 275 (nekako okrog 2. ali 3. kopaliska, znana kot »topolini«) je 28-letni Federico Zoli, ki je bil s svojim motornim kolesom suzuki 650 namenjen proti Obalni cesti, zadel ob renault 5, v katerem sta sedela 27-letni Graziano Seles (Strada del Friuli 124/4) in 33-letni Marino Zucca (Ul. Carpineto 16). Zoli, ki prebiva v Ul. Cedassamare 27, bo okrevljal v 10 dneh, druga dva v treh dneh, nikogar pa niso sprejeli v bolnišnico.

Najhuje pa se je sele moralo zgoditi. Zolijevo motorno kolo je nadaljevalo svojo vožnjo in je zadelo v dva parkirana avtomobila, fiat regato in ford escort, nazadnje pa je podrla se majhno motorno kolo, ki ga je upravljala Nardò (Obalna cesta 17). Nardò si je poškodoval nogo, z resilcem Rdecega kriza so ga odpeljali v bolnišnico na Katinari, kjer so ga sprejeli s prognozo okrevanja v 60 dneh.

V drugih dveh nesrečah (ena se je pripetila na zadnji postaji avtobusa st. 6, druga na križišču pri Miramaru) so bili potniki le lažje ranjeni.

PREVENTIVNA AKCIJA

Karabinjerji naredili številne prijave in eno osebo zaprli

Številna nezavarovana stanovanja, uradi, trgovine so v tem obdobju, ko so lastniki, uslužbenci na odhodu, prava vaba za razne nepridiprave. Resnici na ljubo letos ni veliko poročil o tatvinah po stanovanjih, kar gre verjetno pripisati tudi poostreni preventivni dejavnosti varnostnih sil. Prav v okviru te dejavnosti so karabinjerji izvedli široko zasnovano akcijo, v kateri so med drugim uporabili tudi helikopter, patrolni coln, 15 avtomobilov in motornih koles. Skupno je bilo zaposlenih 40 agentov.

Karabinjerji so opravili številne kontrole, katerih rezultat je bilo pet prijav sodišču. Med njimi sta bili dve zaradi tatvine (dva Trzacana sta ukradla stiri verižice v vrednosti enega milijona lir). Eno osebo, in sicer Stojana Razma iz Trsta, pa so tudi aretirali: za njim je bil izdan zaporni nalog, ker mora prestati kazen zaradi prekrška, ki ga je

zakrivil leta 1989. Razem je bil obsojen na dve leti in dva meseca zapore zaradi zalitve.

Agenti so naložili tudi 20 glob za skupna dva milijona lir zaradi kršitve različnih posebnih zakonov in cestnega zakonika. Pregledali so avtobusne postaje in neki camping, obiskali so tudi deset oseb, ki so v hišnem priporu. Poleg tega so ustavili in pregledali 160 avtomobilov, večje motorno kolo in osem plovil, identificirali pa so več kot dvesto oseb. Opravili so tudi pet osebnih pregledov.

Karabinjerji so posegli tudi v Ul. Commerciale, kamor so jih poklicali obupani sorodniki nekega 30-letnega uziivalca mamili, ki je grozil, da si bo vzel življenje. Moski, ki je tudi že imel opravka s pravico, je hotel narediti samomor s plinom in z nožem, nazadnje pa se je hotel pogrniti skozi okno. Agenti so ga ustavili in zatem z resilcem odpeljali v bolnišnico.

NOVICE

Pozitiven obračun pobude T for you

Poletje se se ni izteklo, vendar so pobudniki turističnega paketa T for you zadovoljni z letošnjim odzivom. Glavni pobudnik, trzasko podjetje za turistično promocijo APT se je tudi tokrat povezovalo z družbo PromoTrieste, medtem ko je sesti »darilni paket« finančno podprla Trgovinska zbornica. Na dober odziv pri turistih so naletele predvsem možnosti ogledov, brezplačnih ali po znižani ceni, raznih razstav. Kdor namreč kupi paket T for you si lahko ogleda stalne zbirke in tudi razstavo Jima Dinea v muzeju Revoltella, medtem ko ima znaten popust pri nakupu listka za ogled razstave Praski zakladi v bivši konjunsni miramarskega gradu. Tudi tokratna ponudba seveda predvideva popuste v trgovinah in restavracijah.

Operater »Televite« verjetno rešil življenje

Osebe, ki je zaposleno na operativni centrali »Televita«, je že opravilo ustrezen tečaj, čemur se gre verjetno zahvaliti, da je prisebno reagiralo ob klicu neke obupane ženske, ki je izrazila namero, da naredi samomor. Operater je z njo vzpostavil dialog, razkrila mu je svoje težave (stara je bila 40 let, pred stirimi leti je izgubila zaposlitev in je se vedno brez dela), pomiril jo je, zatem jo je se obiskal na domu, kjer jo je več ur potrpežljivo poslušal in ji z besedo skušal pomagati pri njenih tegobah. To je bil prvi primer, ko se je »Televita« soočila z osebo, ki si je hotela vzeti življenje. V kratkem bodo v konvenciji s trzasko Obcino uvedli preventivno službo za take primere.

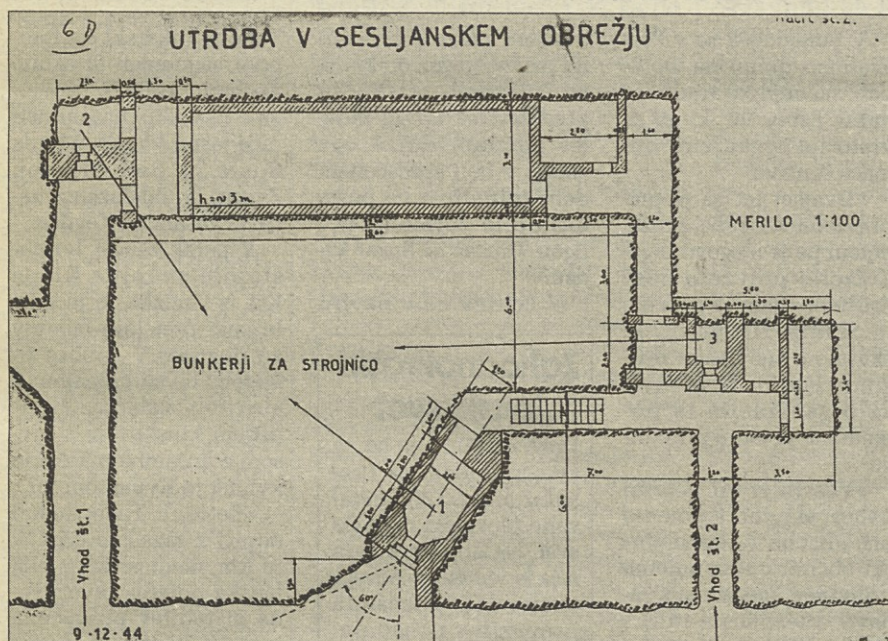
Acili: V Trstu so razmere vedno slabše

Socialne, gospodarske in politične razmere v Trstu so vedno slabše, zato bo pokrajinsko vodstvo ACLI v vidiku jesenskih pokrajinskih in miljskih občinskih volitev sprožilo sestanke z družbenimi in političnimi silami, na katerih naj bi osnovali skupno strategijo za preporod mesta. Za to so se odločili na včerajšnji izredni seji predsedstva te delavske organizacije in poudarili, da nameravajo obnoviti izkušnjo pod okriljem Oljke.

Na seji so zaskrbljeno ugotovili, da stevilo siromasnih družin naglo raste, da se zapiranje podjetij nadaljuje in da je med stvarnimi lokalnimi potrebami ter izbirami na državni ravni hud razkorak; to dokazujeta ze sklepa, da se visokohitrostna železniška proga za zdaj ne podaljša do Trsta in da se v Trziču uresniči nacrt družbe SNAM za plinski terminal.

POBUDA JAMARJEV ŠD GRMADA

Skrivnosti nemškega vojaškega oporišča v Sosljanskem zalivu

Mladi raziskovalci jarmarskega odseka SD Grmada ze nekaj mesecev vneto raziskujejo Sosljanski zaliv oziroma področje »Karavele«, kjer je bilo med drugo svetovno vojno nemsko vojaško oporišče in baza mini podmornic. Povod k raziskavam so bile dragocene informacije prof. Sama Pahorja, preko katerih so se grmadovci podali v državni arhiv Republike Slovenije v Ljubljani in prisli na sled celi vrsti doslej v Trstu se neznanih dokumen-

tov, med katerimi so prisan originalni nacrti, skice, slike in poročila predvsem partizanskih obveščevalcev. Na osnovi najdenih dokumentov bo verjetno končno mogoče osvetliti precej nejasno vlogo sosljanskega oporišča, ki skriva se marsikatero skrivnost.

Dotlej se je namreč le veliko govorilo in trzaski raziskovalci so osnovali svoje teorije predvsem na ustnih pričevanjih redkih očitvidcev, saj ne smemo pozabiti, da je bil ves Sosljanski zaliv stro-

go nadzorovan vojaški objekt.

Najdeni dokumenti pričajo tudi o tem, kako je bila odlično organizirana in disciplinirana mreža obveščevalcev, ki so z neverjetno lahkoto sledili skoro vsakemu koraku nemškega okupatorja in kolaboracionistov in tako tudi spretno organizirali sabotazne akcije.

Poročila pa se ne osredotočijo le na Sosljanski zaliv, temveč krijejo celo obalno področje od Trsta do Tržica. Najdeni material daje upravičeno slutiti, da je v zalivu še vsaj en zasut - in torej po vojni nedotaknjen - rov, odkritje katerega je seveda prvi cilj naslednjih mesecev.

Mlade raziskovalce čaka vsekakor še veliko dela, ki pa bo gotovo privedlo do zgodovinsko neprecenljivih informacij, za kar je že v programih priložnostna brošura.

SD Grmada se zahvaljuje lastništvu zaliva za moralno podporo, domaćine pa, ki mislijo, da imajo zanimive informacije iz vojnih ali povojnih let, prosi, naj se nemudoma zgledajo.

IG
Na sliki: del tlorisa nemškega vojaškega oporišča v Sosljanskem zalivu, ki so ga decembra leta 1944 pripravili partizanski obveščevalci.

Na Jezeru in v Škednju bodo počastili patrona sv. Lovrenca

Na praznik sv. Lovrenca bo tudi letos v starodavni cerkvi na Jezeru masa, in sicer v soboto, 10. t.m. ob 17. uri. Cerkev so zgradili še leta 1665, ima lesen oltar, na katerem je podoba sv. Lovrenca iz leta 1660. Restavrirali so jo v prejšnjem stoletju, leta 1853. Zvonik na preslico je žal brez zvona, ki so ga neznani brezvestnezi ukradli pred nekaj meseci in ga do danes niso še našli. Streha je pokrita s skrlami iz pesčenjaka.

Jezero spada pod borstansko župnijo, kraj pa je prvič omenjen leta 1421, ime pa je verjetno dobil po kraskem jezeru, ki je bilo pred cerkvico.

Župnijskega zavetnika sv. Lovrenca bodo praznovali tudi v Škednju, kjer bo v soboto ob 10. uri masa za slovenske vernike. Pri večerni pobožnosti bo letos novost, saj se bodo najprej zbrali pri Domu, od koder bo procesija ob 19.45 krenila proti cerkvi, kjer bo ob 20. uri skupna masa. Pela bosta italijanska in slovenska pevka zbora. Letos bo nastopil mladinski pevski zbor iz Sv. Antona pri Kopru pod vodstvom mag. Primoža Krecica. Sledila bo družabnost na dvorišču pri cerkvi.

Na Greti zanimiva razstava del obiskovalcev slikarskega tečaja

V ponedeljek so v vili Primc na Greti otvorili slikarsko razstavo. Pripravili so jo obiskovalci triletnega slikarskega tečaja, ki ga je organiziralo umetniško in kulturno združenje Off iz Trsta. Udeležencev tečaja je bilo 25, od vsakogar je na ogled nekaj del, ki so nastala v tem triletnem obdobju. Na razstavi je nekaj ksilografij, predvsem pa slike predstavljajo človekovo telo. Mnogi izmed razstavljalcev pred tečajem sploh niso še nikoli slikali, le eden je že razstavljal svoja dela. Prav zato je razstava izredno zanimiva, saj predstavlja zaključek nekega triletnega umetniškega razvoja. Kot je na otvoritvi povedal učitelj sam, so začeli z osnovnimi temelji slikarstva, nato so ubrali neko srednjo pot med ostro začrtano tehniko in popolno svobodo v izražanju. Tako so se z opazovanjem notranjih občutkov iz zunanega sveta prebili vsak do svojega osebnega stila. Razstava bo odprta se do 10. avgusta od 10. do 13. ure ter od 17. do 20. ure. (bis)

V Devinu praznujeta danes 70. letnico poroke

Angela Lozej in Svetko Fornazarič

Se na mnoga leta jima kličejo sin Elio s Franko, hči Sara z Jurijem, vnuki Eva z Markom, Sandi z Luiso, Erika z Giuseppejem in pravnuka Seby in Luka

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
8. avgusta 1996
DOMEN

Sonce vzide ob 5.57 in
zatone ob 20.23 - Dolžina
dneva 14.26 - Luna vzide
ob 1.05 in zatone ob 16.02.

Jutri, PETEK,
9. avgusta 1996
JARO

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
23,9 stopinje, zračni tlak
1021,1 mb narasča, brezve-
trje, vlaga 68-odstotna, ne-
bo jasno, morje skoraj mir-
no, temperatura morja 22,5
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sofia
Smerzi, Fiorenza Badila in
Federico Accerboni.
UMRLI SO: 85-letna
Giuseppina Maffioli, 69-
letni Giovanni de Comeli,
93-letna Giuseppina Do-
bretti, 97-letni Mario Maf-
fei, 81-letna Veronica Dilli-
ch, 90-letna Ada Udine,
60-letni Emilio Pavatich,
92-letni Antonio Raicovi-
ch, 75-letni Silvano Sarti,
87-letni Giuseppe Giurici,
85-letna Carolina Valentich,
36-letni Giulio Somma-
dossi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 5. do
SOBOTE, 10. avgusta 1996
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Via Dante 7, Ul. Costa-
lunga 318/A, Ul. Giulia 14,
Mazzinijev drevored 1 -
Milje.

PROSEK (tel.
225141/225340) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costa-
lunga 318/A, Ul. Giulia
14, Mazzinijev drevored 1 -
Milje.

PROSEK (tel.
225141/225340) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 (tel.
572015).

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tilje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30
od ponedeljka do petka.

MALI OGLASI IN RAZNA

OBVESTILA ZA OBJAVO

NASLEDNJI DAN

se sprejemajo

od 8.30 do 12.30

od ponedeljka do petka

OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH

ZAPRTO

PUBLIST - Ul. Valdirio 36 - I. nad.

Tel. 361888 - Fax 768697

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30
»Strange days«, r. Kathryn
Bigelo, i. Ralph Fiennes,
Angela Bassett, Juliette
Lewis.

EXCELSIOR - Zaprto za-
radi dopusta.

EXCELSIOR AZZURRA -
Zaprto zaradi dopusta.

AMBASCIATORI - Za-
prto zaradi dopusta.

NAZIONALE 1 - Zaprto
zaradi dopusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto
zaradi dopusta.

NAZIONALE 3 - Zaprto
zaradi dopusta.

NAZIONALE 4 - Zaprto
zaradi dopusta.

MIGNON - Zaprto zara-
di dopusta.

CAPITOL - 16.45, 18.30,
20.20, 22.10 »Vampiro a
Brooklyn«, i. Eddie
Murphy.

ALCIONE - Zaprto zara-
di dopusta.
LUMIERE - Zaprto zara-
di dopusta.

ČESTITKE

Vsi na trgovskem zavo-
du in geometriji Žiga Zois
se veselimo s prof. Ro-
bijem in ženo ob rojstvu
prvorojenke IVANE.

Draga TANJA. Vse naj-
lepše, vse najsiljše, vse
najboljše vsi od poletnega
središča Sklada M. Cuk.

PRIREDITVE

5. MEDNARODNI FO-
TO EX TEMPORE - Idrija
1996 od 17. do 18. avgusta.
Največ 3 filme dia za E6.
Urniki 8. -12 in 14. 20. kot
običajno pri Foto Kur-
tanjek.

TABOR 96 - Prosvetni
dom Općine. V pone-
deljek, 12.t.m., ob 20.30
odprtje razstave Človek in
trta - vinogradništvo na
Općinah; uvodna beseda
Dragotin Danev - Misko;
Atilij Kralj - »Se druge po-
gruntane na risalne mize«,
novo zbirko narečnih pe-
smi bo predstavil Danilo
Sedmak; večer bodo pope-
strili pevci MOPZ Tabor
ter harmonikarja Egon
Taucer in Borut Vidau.
Sreda, 14. t.m., ob 19. uri
ples z ansamblom Adria
kvintet; v četrtek, 15. t.m.,
ob 9.30 7. slikarski ex tem-
pore za otroke; ob 19. uri
ples z ansamblom Keydea;
petek, 16. t.m., ob 21. uri
koncert kvarnerskih in dal-
matinskih pesmi izvaja
Klapa Krk iz Omislija; v
soboto, 17. t.m., ob 19. uri
ples z ansamblom Adria
kvintet; v nedeljo 18. t.m.,
ob 19. uri ples z ansam-
blom Kvintet MI.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJEN-
CEV S.P.I.-C.G.I.L. sekcija
Kras organizira bivanje v
zdravilišču Recoaro Terme
od 28.8. do 11.9. 1996.
Informacije in rezervacije
na sedežih sindikata v Na-
brežini, Krizu in Općinah
ali tel. stev. 200698,
200036 in 299640.

NAROCNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNICA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporoča-
mo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na
počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 13.00 do 19.00

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT slovenske so-
le obvešča solnice, ki so se
udeležile natečaja po na-
slovih za stolice in mesta
na slovenskih osnovnih so-
lah, da so bele 7. avgusta
na pokrajinskem solskem
skrbništvu v Trstu razobe-
šene dopolnjene trajne
pokrajinske lestvice. More-
bitne oskudovanke imajo
10 dni časa, da se pisno
pritožijo pokrajinskemu
solskemu skrbniku zaradi
morebitnih napak. Dne 6.
avgusta pa so bile na pok-
rajinskem solskem skrbni-
štvu razobešene po-
pravljene dopolnjene traj-
ne pokrajinske lestvice na-
tečaja po naslovih za stoli-
ce in mesta v slovenskih
otroških vrtcih.

SINDIKAT slovenske so-
le obvešča svoje clane, da
bo urad na Ul. Carducci 8,
meseca avgusta odprt 8.,
22. in 29. od 16. do 17.30.

SOLA Glasbene Matice
M. Kogoj v Trstu je zaprta
za dopust do 18. avgusta.

OBVESTILA

KMECKA ZVEZA obve-
šča svoje clane, da bosta
zardi dopustov v mesecu
avgustu zaprti njeni po-
družnici na Općinah in v
Nabrežini. Sedež v Trstu
bo redno odprt razen 16. in
17. avgusta.

SEDEŽI pokrajinskih
združenj ANPI, ANED,
ANPIIA bodo avgusta za-
prti zaradi letnih počitnic.

UPRAVA OBČINE ZGO-
NIK obvešča, da bo občins-
ka knjižnica v Salezu za-
prta od petka 9. avgusta do
vključno petka 20. avgusta.

NADALJUJEJO se vpiso-
vanja v poletna središča
sklada Mitja Cuk: poletno
središče v otroškem vrtcu
na Općinah: od 19. do 31.
avgusta, od 8.00 do 17.00
ure. Vpisovanje v uradih
na Narodni ul 126 na
Općinah vsak dan med
13.00 in 15.00 uro. Razen
ob sobotah (tel. 212289).
Poletno varstvo na Opći-
nah od 31. avgusta od 8.00
do 13.00 ure (možnost vpi-
sovanja iz tedna v teden do
četrtka).

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRODAM SAMOSTOJ-
NO HISO z velikim skla-
discem, primerna za obrt-
nike ali poslovneze. V
stanju nove izgradnje.
Tako vrseljiva. Predel
Kampanele. Razgled na
morje. Siroka dvoriščna
vrata za avtomobile ali
kombije in 300 kvm upo-
ravnega dvorišča. Prtilice:
2 mali terasi, vhod s
slaciilnic, večja kuhinja,
dnevna soba, soba, večja
kopalnica s stranišcem.
Podstrešno nadstropje:
vezica, velika zakonska
soba, dvojna soba +
manjša soba z možnostjo
dodelave druge kopalnice.
Dimenzije skladišča: 12m
x 6m x 4m višine s tušem
in stranišcem. Tel. 040-
327126, 393016.

ISCEMO vestno gospo
do 45 let, po možnosti z
uradniskimi izkušnjami za
delo part-time vsak dan od
8. do 12. ure. Zazeleno
znanje angleščine in srbo-
hrvaščine ter lastno pre-
vožno sredstvo. Tel.
200641.

PRODAM pod ceno za-
radi zgrešenega naročila
61,5 kvm ploščic 33x33
(Maiolica Faenza) mod. Sa-
voia I. klase. Možnost ogle-
da. Telefon 211716 zgodaj
zjutraj ali zvečer

POHISTVO raznovrstno,
novo in rabljeno po ugod-
nih cenah dobite v trgovini
Korsic pri sv. Ivanu - Trst,
tel. 040-54390, 575145

RESTAVRACIJA na Fer-
neticah isce kuharja. Tel.
040-211460.

ODDAM v najem trgov-
no jestvin, sadja in zelenja-
ve z dobrim zaslužkom
sredi vasi na Krasu. Telefo-
nirati ob uri obedov 040-
220438 ali 220439.

PETNAJST letni fant
isce zaposlitev kot vajenec
električar. Tel. 229283.

PRODAM Alfa 75, 1600,
letnik 88, bele barve. Te-
lefon 0481-78154.

PRODAM Y 10 FIRE,
letnik 90, temnosive meta-
lizirane barve. Telefon
0481-78154.

GOLF GTI sivometalizi-
rane barve, letnik 90, v do-
brem stanju, popolnoma
opremljen, po ugodni ceni
prodam. Tel. 0348-
2257195.

ISCAMO knjige po polo-
vični ceni I. razreda peda-
gogskega liceja. Tel. 410404.

PRIJATELJI so prisli na
obisk, pa nimate dovolj
prostora, da bi lahko pri-
Vas prespali? Pri nas
lahko prespijo po ugodnih
cenah. Tel. st. 040/228438.

RACUNALNIK 486 DLC
33 Mhz z mat. koproce-
sorjem, ram 4 MB, hard
disk 210MB, barvni ekran
1024x768 prodam. Nudim
popolni izbor slovenskih
crk. Tel. 040/228459 v
večernih urah.

OSMICO je odprl Mario
Milic, Repnic 39.

OSMICO je odprl v Zgo-
niku Miro Zigon.

OSMICO ima še odprto
v Mavhinjaj Tercon Ivan.
Toci belo in crno s pri-
grizkom.

PRISPEVKI

V spomin na Karla Ru-
deza, ob 60-letnici poroke,
darujeta starsa Cecilija in
Pepi 50.000 lir za Dijasko
matico.

V spomin na Ricota
Kralj darujejo Olga Stuck-
ler 50.000 lir, Gizela Cuk
50.000 lir in Eleonora Kralj
30.000 lir za sekcijo PDS-
DSL Trebce.

Vesela družba na sagri
daruje 175.000 lir za SZ
Sloga.

V počastitev spomina
Vojka Bordona darujejo
prijatelji 110.000 lir za
OPZ Fran Venturini in
110.000 lir za sekcijo VZ-
PI-ANPI - Domjo.

V spomin na bratranca
Josipa Glavina in sestro
Milko Grgic vd. Batic da-
ruje Vida Grgic 50.000 lir
za Kulturni dom v
Lonjerju.

Namesto cvetja na grob
Alenkeinega očeta Pinota
Ceparja daruje družina
Vecchiet 50.000 lir za ob-
novo Stadion 1.maj.

Namesto cvetja na grob
Alenkeinega očeta Pinota
Cepar daruje Anita S.
50.000 lir za Stadion 1.
maj.

Nepricakovano nas je
zapustil nas dragi

Martin Verginella

Pogreb bo danes, 8.
t.m., ob 12. uri v Mari-
boru.

Zalostno vest sporočajo
brat Albin, sestra
Grozdana in Jolanda z
družinami ter ostalo
sorodstvo.

Sv. Kriz pri Trstu,
8. avgusta 1996

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirio 36
tel. 040-361888 - fax 040-768697

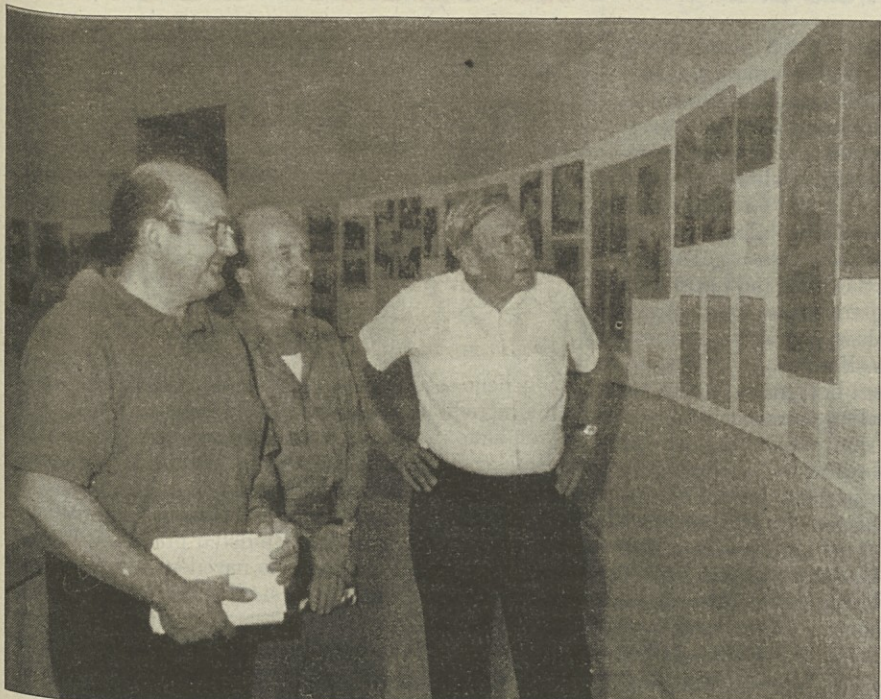
ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA NA OSLAVJU

Podobe iz vojne v Brdih in Sabotinu

Uredili so jo člani Centra za arheološke raziskave - Pokrovitelj je rajonski svet

V kostnici na Oslavju bo mesec dni odprta fotografska dokumentarna razstava Podobe iz vojne - Brda - Sabotin 1915-1916. Pripravil jo je Center za arheološke in zgodovinske raziskave v sodelovanju in pod pokroviteljstvom rajonskega sveta ter upravo Kostnice v Redipugli ob 80-letnici 6. soske bitke, ki se je končala s padcem, oziroma zavzetjem Gorice.

Razstavni prostor je neobičajen, saj gre za obeležje, ki je bilo zgrajeno ob koncu tridesetih let s ciljem povelicevanja velike vojne, ki je prav tu, ob vzhodu Sabotina terjala na tisoče padlih na obeh straneh frontne črte in zarezala med civilnim prebivalstvom

nikoli zaceljene rane.

Zgodilo se je prvič, da so v kostnici, kjer so poleg padlih italijanskih vojakov pokopani tudi padli avstroogrski vojaki, priredili razstavo in prav ta dogodek odpira novo poglavje o novi vlogi spomenikov, ki so jih v tridesetih letih zgradili v številnih krajih, kjer je divjala fronta. Ta nova vloga je danes vzgoja k miru, strpnosti in sožitju, kamor stopajo evropski narodi po osemdesetih letih od tragičnih dogodkov, ki so pretresali Evropo in svet, je v predstavitvi pobude povedal Lucio Fabi in ob tem opozoril na nujnost drugačnega vrednotenja časovno zelo odmaknjenih dogodkov.

Udeležence krajše slovesnosti ob odprtju

razstave - so pozdravili predsednik rajonskega sveta Silvan Primozic, Vili Princic, Silvino Poletto ki je v imenu borčevskih organizacij podčrtal pomen pobude in senator Darko Bratina.

Povedati velja se, da so podpisi k slikam in dokumentom v treh jezikih in da je na razpolago tudi zgibanka v treh jezikih (italijansceni, slovenščini in nemščini). Kakor izhaja ze iz naslova razstave, se fotografije in dokumenti nanašajo na zelo ozko geografsko območje vzhodnega predela Brd in Sabotina.

Ogled razstave je vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 11.45 in od 15. do 17.45. (foto Bumbaca)

FINANCARSKA ŠOLA

Ghersina vprašuje o (ne)smislu novih vojašnic

Skupaj z vlado preveriti načrte

O smotrnosti gradnje novih objektov (vojašnic) za finančno strazo na območju Furlanije Julijske krajine bo v kratkem govor v deželni svet. Na to vprašanje je pred kratkim ponovno opozoril predstavnik zelenih Ghersina, ki je vprašanje o (ne)smotrnosti naslovil deželni odboru. Ob tem se Ghersina sklicuje na dokument, ki je bil na njegovo pobudo predložen in izglasovan v deželni svet, 23. aprila letos in ki obvezuje deželni odbor, da skupaj z vlado preveri načrte o prisotnosti finančne straze v naši deželi in program predvidenih gradenj novih objektov.

Poleg vojašnice na goriskem letališču naj bi v naši deželi zgradili se vojašnico na Trbizu, govor pa je tudi o podobnem posegu na območju dolinske občine. Ob tem Ghersina opozarja na čuden in sporen način ravnanja pristojnih oblasti, ki so gluhe za staljša, opozorila in predloge prebivalstva. Ghersina ugotavlja, da je gradnja novih objektov za finančno strazo v naši deželi in uporaba deset milijard lir nesmisel v trenutku, ko je Avstrija že postala redna članica EZ in se Slovenija pripravlja na vstop. Se večji nesmisel je dejstvo, da se za gradnjo novih objektov namerava porabiti ogromne vsote denarja, ko po drugi strani propadajo številni opušeni ali le deloma uporabljeni vojaški objekti. Zakaj ne bi po-

skrbeli za njih prenovu in ponovno uporabo? Taka možnost se odpira tudi glede sole-vojašnice v Gorici, ki bi jo brez težav uredili v enem od opuščenih vojaških objektov. Predlog je vsekakor sprejemljiv in vsega upoštevanja vred, ugotavlja Ghersina, medtem ko državna burokracija take možnosti niti noče upoštevati.

Prav zaradi tega je toliko bolj nujen in potreben sestanek med deželno vlado in osrednjo vlado, kjer naj se preveri, tudi ob upoštevanju sprememb ki so se uresničile v zadnjih letih, program predvidenih gradenj in dejanskih potreb za finančno strazo na območju dežele.

Gorica sredi 18. stoletja

Na gradu bo jutri zvečer predstavitev razstave o prisotnosti mojstrov Lichtenreiterjev v Gorici v zlatem obdobju 18. stoletja. Razstavo bodo za občinstvo odprli 30. avgusta. Jutri zvečer bodo poleg razstave predstavili tudi drugo pobudo: vodnik po Gorici osemnajstega stoletja, program pa bo zaključil koncert ansambla "Accademia Musicale di Gorizia", ki bo izvajal skladbe iz tistega obdobja.

NOVICE

Pri ISIGU bodo izvajali mednarodni projekt raziskav

Od danes do sobote, 10. t.m. bo na sedežu Instituta za mednarodno sociologijo delovno srečanje za dokončno definiranje projekta raziskave o politiki do okolja v Evropski zvezi in o zaznavi stopnje rizika. Pri projekt, ki je bil skupaj z drugimi 47 izbranih med 1600 predloženimi bo financirala EZ in sicer v okviru srednjeročnega načrta (1994-98) raziskav o Okolju in klimi. Pri definiciji in izvajanju projekta bodo poleg ISIGA sodelovali se Univerza v Surreyu v Angliji, raziskovalni center CIEMATiz Madrida in sodelavci nekaterih drugih raziskovalnih institutov. Raziskavo naj bi opravili v dveh letih.

Slovesnost ob 80-letnici italijanske zasedbe Gorice

Na Battistijevem trgu bo drevi, ob 18. uri slovesnost ob 80-letnici italijanske zasedbe Gorice. Slovesnost prireja Občina in združenje vojnih veteranov ANCR v sodelovanju z mehanizirano brigado "Gorizia" ter združenjem Lega nazionale 1891. Vodstvo Pokrajinskega muzeja pa obvešča, da bodo danes in jutri omogočili prost vstop v muzej prve svetovne vojne.

Praznovali bodo sv. Lovrenca

Na Vrhu bodo v nedeljo, 11. t.m. praznovali farnege zavetnika sv. Lovrenca. Praznovanje pripravljata župnijska skupnost in Mladinski pevski zbor Vrh sv. Mihaela. Ob 11. uri bo v cerkvi na Vrhu slovesno bogoslužje, zatem pa družabnost. Ob tej priložnosti pričakujejo na Vrhu obisk številnih rojakov, ki so se pred leti v iskanju boljsega kosčka kruha, izselili v Lasko in številne druge kraje.

Obsežna dela na območju Madonnine in Ločnika

V tednu po velikem smarnu bodo na območju Ločnika in Madonnine pričeli z obsežnejšimi zemeljskimi deli za prenovu vodovodnega omrežja. Dela bodo predvidoma trajala nekaj mesecev. Posledično bo seveda precej težav v prometu, tako glede možnosti parkiranja, kakor glede prevoznosti posameznih ulic. Dela bodo izvajali postopoma in sicer na posameznih območjih ulic Brigata Re, Delle Grappate, Madonnina del Fante, Sottomonte, Giulio Cesare.

Nesreča avtomobilistke v Dolu

Na državni cesti v Dolu, v bližini naselja Boneti, se je včeraj popoldne poškodovala 33-letna Anamaria Lagonico iz Trsta. Avtomobil a 112 je zaneslo s ceste in je bil med prevračanjem povsem uničen. Telesne poškodbe je utrpela voznica, ki so jo prepeljali na zdravljenje v Trst. Na kraj nesreče so, poleg reševalcev, poklicali tudi gasilce iz Trzica.

Ustrelil se je na domu

V stanovanju staršev, v Crispijevi ulici 3, kjer je zivel v zadnjem času, so v torek našli mrtvega 41-letnega Carla Martellanija, ki je storil samomor. Ustrelil se je z lovsko puško. V trenutku tragične odločitve v tisanovanju ni bilo nikogar, saj so bili starši na dopustu. Truplo Carla Martellanija je proti večeru našel brat Paolo.

POKRAJINA

Čimprej srečanje za gradnjo mostu

Pokrajinska uprava je dala pobudo za novo srečanje (na deželni ravni) glede razresitve zapletene vprašanja rekonstrukcije (ali nove gradnje) mostu med Zagrajem in Gradiscem. Predsednica Marcolinijeva prosi za čimprejšnje srečanje z deželnima odbornikoma Morettonom in Fasolo da se doseže dokončen dogovor glede tehničnih in finančnih aspektov in da se tako odpravijo razlogi za nepotrebne in jalove polemike. Srečanja se bodo seveda udeležili tudi predstavniki občin Gradisce in Zagraj. Tako pise v krajšem sporocilu za tisk, ki so ga poslali s Pokrajine in ki nakazuje, da se po tolikih letih zamud nekaj morda le premika.

KULTURNO SREČANJE SKUPNOSTI ARCOBALENO

Prizadevanje za mir močnejše od vojne in rušilne moči orožja

Nastopi glasbenih skupin in ob koncu pohod z baklami

V dneh ko se v mestu odvijajo proslave ob 80-letnici zavzetja Gorice, velja posebej opozoriti na dogodek z drugačnim predznakom. V improviziranem gledališču na odprtem, v osirku Buonarottijeve ulice, nasproti spominskega parka, je bilo v torek zvečer na pobudo skupnosti Arcobaleno in številnih društev in organizacij, med temi tudi zadruge Maja in Kulturnega doma, srečanje ob 51. obletnici eksplozije prve atomske bombe. Udeležili so se ga predvsem mladi, zaključilo pa se je v poznih večernih urah z baklami v bližnjem parku.

Program kulturnega srečanja so izpolnile glasbene skupine, med temi tudi Zamejski kvintet,

prisluhnili smo izvajanju indijske in južnoameriške glasbe in razmisljanju o prizadevanjih za mir in za utrjevanje politike miru, o oporečnosti, o zavestnem podiranju pregrad

med različnimi in o potrebi po graditvi drugačnih družbenih odnosov, temeclah na občlovski solidarnosti. Povedati velja se, da so ob srečanju razstavili tudi likovne izdelke natečaja

"Sonce miru", ki ga je priredila zadruga Maja v sodelovanjem Kulturnega doma za otroke, s podobnimi cilji in ob obletnici Hirošime. Razstava bo se nekaj dni odprta v Kulturnem domu.

Sto let Posojilnice v Štarancanu

Zadružna kreditna banka v Štarancanu (kakor se po novem imenuje nekdanja Posojilnica) praznuje letos sto let delovanja. Banka je med najpomembnejšimi tovrstnimi kreditnimi zavodi v naši deželi, saj dosega na lestvici tretje mesto. V jeseni, pravzaprav že čez mesec dni, se bo pričel niz prireditev ob častitljivem okroglem jubileju. V Štarancanu, Gradcu, Trzinu, Ronkah, Sempetru in Skočjanu se bodo zvrstile številne

prireditve, od koncertov, do sportnih dogodkov, pevskih nastopov, kulturnih srečanj. Nekatere bodo posebej namenjene mladim. Tako bo predvsem mladim namenjena prva prireditev, koncert znanega rockerja Luciana Ligabue, ki bo 14. septembra v Trzinu. Vstopnice so že na razpolago v poslovalnicah Zadružne kreditne banke in v raznih turističnih uradih v večjih mestih dežele ter v nekaterih trgovinah.

OBVESTILA

URADI KMEČKE ZVEZE v Gorici so zaradi dopusta zaprti do 26. avgusta. Za morebitne potrebe se člani lahko obrnejo na odbornike ali na Kmečko zvezo v Trstu, tel. 040-362941.

GORISKI URAD ZSSDI bo zaprt do vključno 20. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi v sodelovanju z Dijaskim domom sledeče tečaje: slovenski literarni ustvarjalci na Goriskem, tečaj domače kuhinje in spoznavanje domačih vin, Gorica med obema vojnima, tečaj psihomotorike, spoznavanje Ljubljane (z ogledom mesta).

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV obvešča, da prireja od 2. do 7. septembra izlet na severnoitalijanska jezera. Društvo prosi člane, ki so se že prijavili, naj potrdijo vpis. Prijave bodo sprejemali do 14. avgusta na sedežu in pri poverjenikih.

RAZSTAVE

V kostnici na Oslavju je do 6. septembra odprta dokumentarna razstava Podobe iz vojne v Brdih in na Sabotinu.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 21074.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
OBČINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

POGREBI

Danes: 9.30, Osvalda Bonifacio vd. Apollonio iz bolnišnice sv. Justa in na kapelo bolnišnice sv. Justa in na glavno pokopališče; 10.30, Rosa Kriznic iz bolnišnice Janeza ob Boga v Videm na kremacijo in v Krmin; 11.00, Cristina Batagelj por. Sanson iz splosne bolnišnice v kapelo splosne bolnišnice in na glavno pokopališče; 12.30, Candida Feresin iz bolnišnice Janeza ob Boga v Ločnik; 13.15, Mario Pecorari iz splosne bolnišnice v Slovrenc.

NAREČNA POEZIJA / »ŠE DRUGE PAGRUNTANE NA RISALNE MIZE«

Druga zbirka domačih pesmi Atilija Kralja

Knjigo bodo predstavili v ponedeljek na openskem Taboru

Poletje je čas šager in najrazličnejših kulturnih prireditev. V okvir prijetnih poletnih dogodkov sodi tudi srečanje z Atilijem Kraljem. V ponedeljek, 12. avgusta bodo namreč v Prosvetnem domu na Opcinah predstavili novo knjigo priljubljenega umetnika, pesnika in slikarja, nasploh človeka s številnimi interesi.

Atilija Kralja poznamo že vrsto let kot dobrega slikarja, leta 1977 pa je izdal svojo prvo pesniško zbirko »Pagruntane na risalne mize«, ki jo je tudi predstavil v domačem društvu na Opcinah. Samo se nekaj dni nas loči od predstavitev njegove druge knjige, ki nosi naslov »Se druge pagruntane na risalne mize - domače pesmi Atilija Kralja«. Naslovno stran je Atilij Kralj pripravil sam, kot je poskrbel tudi za ilustracije, s katerimi je opremil novo zbirko. V njej je zbranih okrog 50 narečnih pesmi, ki na bolj zabaven in humorističen način »obracunavajo« z našim človekom, njegovimi navadami in življenjem.

Sploh se Atilij Kralj lahko pohvali z zelo pestro umetniško dejavnostjo. Že vrsto let piše narečne pesmi, humoristične skeče in se posveča tudi scenografiji in glasbeni opremi predstav za amaterske odre. Imel je že več samostojnih razstav, sodeloval pa je tudi na številnih skupinskih prikazih. S svojimi skeči in humorističnimi teksti je nadalje nastopil tudi na radiu Trst A, njegova slikarska in pesniška dela so bila objavljena tudi v tisku. Nekatere njegove pesmi pa sta uglasbila celo Ubald Vrabec in Aleksander Vodopivec. Kljub vsemu nastetemu pa se Atilij Kralj pred tokratno predstavitev svoje nove

pesniške zbirke počuti kot novinec. Rad bi, da bi tudi ta njegova publikacija doživela uspeh, predvsem pa bi rad, da bi ljudje vzljubili svoje narečje, ga spoštovali in gojili.

Na izdajo svoje druge pesniške zbirke se je dolgo pripravljaval. Veliko pesmi je tudi tokrat napisal v svoji lepi hiši na Ferlugih, kjer sva se tudi srečala za krajši razgovor. Hiša je na Ferlugih, se pravi na izrednem razglednem mestu, od koder je lep pogled predvsem na morje.

»Veš, da sem se odločil, da jo prodam. Težko mi je pri srcu, ker je to resnično moja hiša - moj izdelek. Vendar pa bi težko opravil vsa popravilna dela, ki jih trenutno takšna hiša potrebuje. Zato sem se odločil, da bi jo prodal, a seveda najraje našemu človeku.«

Tu si torej pisal svoje pesmi, jih doživljal in tudi pripravil za novo knjigo. Ze naslovi pesmi so zelo vabljivi, saj govorijo o tvojem rojstnem kraju in sploh o lepotah Krasa. Vendar si poskrbel za zadostno število izvodov te knjige?

»Seveda: dal sem natisniti dva milijona izvodov. Upam, da jih bo dovolj za našo manjšino.«

Zakaj si se odločil, da boš svojo drugo knjigo predstavil na Opcinah?

»Ker sem član društva in torej spoštujem stare tradicije. Tokrat bo

predstavitve moje knjige v okviru openskega Tabora, prav ob odprtju razstave Človek in trta, ki seveda prikazuje vinogradništvo na Opcinah.«

Tvojo novo pesniško knjigo bo predstavil psiholog Danilo Sedmak. Kako to?

»Sedmak je moj prijatelj, morda, ker zdravi »mataste«, se v njegovi družbi počutim zelo dobro.«

Na platnici piše, da gre za samozaložbo. Ali pri nas ni posluha za takšne izdaje?

»Tudi pri tem sem spoštoval tradicijo, saj sem tudi svojo prvo zbirko izdal v samozaložbi. Pravzaprav sem se obrnil do ene naših ustanov (to naj raje ostane med nama), pa nisem dobil pravega odgovora. Morda je ni prebral kak duhovitež, temveč samo literat. Pa nič za-

to, na vsak način pričakujem, da mi jo bodo se enkrat tiskali v prihodnjih petdesetih letih, ki so se pred mano.«

Misliš in upaš, da bodo openski predstavitvi sledile še druge?

»Upam, da bo tako. Nekatera društva so se že oglasila s prošnjo, da bi mi rada posvetila večer, upam, da se bodo druga se oglasila.«

Kaj pa slike?

»Slikam bolj malo. V tem času se bolj posvečam pisanju. Napisal sem okoli 220 pesmi, v slovenskem in italijanskem trzaskem narečju. Vse svoje pesmi imam rad, morda pa mi je še najbolj pri srcu pesem o Noni Lencki. Saj ves, kako je: tudi umetnik ima svoje preference in pravice.«

Neva Lukes

TRST / »SREDNJEVEŠKO GLEDALIŠČE«

Za zaključek tržaško-istrska ljudska šegavost in »modri« nasveti

V nedeljo se je s predstavo Le incredibili istorie di un venditore di lunari (Neverjetne zgodbe prodajalca pratik) trzasko skupine Teatro Studiogiullo sklenil letošnji niz gledaliških in glasbenih prireditev pod zvezdnatim nebom v ocarljivem okolju starega mesta La sera del di di festa (Večer prazničnega dne), ki ga že osmo leto zapored prireja krožek Jacques Maritain. Niz nosi pravzaprav naziv Festival, saj med stiri predstavami občinstvo glasuje za najboljšo postavitev, najboljša igralca in igralko, najboljšo režijo in najboljše kostume. Letošnji zmagovalci bodo znani jutri dopoldne, ko bosta na trzaskem zupanstvu proglašitev in nagrajevanje.

Letos so bile vse štiri predstave na trgu pred trzasko stolnico, ki je zaradi prometa in številnih del na cestnici in na stavbah skoraj edini se razporozljivi mirni kotiček v starem Trstu, kot so poudarili prireditelji sami. Sicer so se vse predstave navezale na staro italijansko gledališko tradicijo in na ljudsko izročilo. Tako je glavni junak skle-

pne predstave, ki jo je skupina Teatro Studiogiullo pripravila prav za pobudo Maritainovega krožka, krošnjar, ki po mestih in vaseh ponuja preprosto ljudstvu pratike, v katerih so navedeni prazniki, ki si sledijo v letu in nasveti, kdaj in kako je treba kaj storiti v domu, na polju ali na morju. Poleg koledarjev pa ima prodajalec na zalogi tudi kakšno čudežno mažo ali napoj. Krošnjar (Maurizio Soldà) je s pomočjo podjetne žene (Daniela Gattorno) in večno lačnega hlapca (Mauro Galgaro) prebivalcu mesta pod gricem Sv. Justa navrgel veliko starih trzaskih rekov o vremenu, nastel opravila v raznih letnih casih in opisal navade v mestih in vaseh bližnje in daljne okolice med Goricani in Furlani, v Istri in Miljah, na Krasu pa tudi v Rojanu in Skednju. Predstava, ki so jo dopolnjevali utrinke stare in ljudske glasbe skupine Antigae, je zabavala in razvredila številno občinstvo, med katerim ni bilo malo stalnih zvestih gledalcev prireditev Maritainovega krožka. (bov)

IN MEMORIAM

Zapustila nas je Marija Franca

Bila je ena zadnjih Šavrink, napisala je tri knjige šavrinskih zgodb

Tiho in mirno, kakor je tudi živela, nas je v 89. letu življenja zapustila ena zadnjih avtentičnih Šavrink, istrska »bukovnica« Marija Franca. Od nje smo se poslovili konec prejšnjega meseca na vaskem pokopališču v Kubeđu, kjer počiva grob do groba s svojim rojakom, istrskim Presernom, pesnikom Alojzom Kocjancičem.

Marija Franca je bila rojena 5. februarja 1907 v Gracišču (Slovenska Istra) v številni kmečki družini - kot druga od devetih otrok. Takrat so družine živele v velikih sorodstvenih skupnostih, njihova »združena družina« pa je stela skoraj trideset članov. Vzgojena je bila zelo strogo in v duhu katekizma.

Osnovno solo je obiskovala v Kubeđu. Ko jo je s stiri najstimi leti končala, je že morala »s trebuhom za kruhom« kot Šavrinka, vse poprek po Istri. Na prvo takšno pot onkraj Buzeta jo je popeljal oče in ji spotoma dajal nasvete, kako se prodaja in kupuje na posten način. Po starih urah hoje sta prišla do neke stranske poti, po kateri jo je napotil dalje z besedami: »Kamor vidiš kamin in čuješ peteline, tja pojdi!«, sam pa se je vrnil domov. S tem

življenjskim napotkom se je pričelo njeno šavrinsko romanje s plenjerjem na glavi.

Poročila se je pri dvajsetih letih in rodila štiri otroke, zadnjega med drugo svetovno vojno, leta 1942. Njihov dom so Nemci požgali oktobra 1943, moža so leta 1944 aretirali in ga odpeljali v taborišče Mauthausen, kjer je leto kasneje umrl. Tako je ostala sama s štirimi otroki in požganim domom.

To trnjevo življenje jo je še bolj utrdilo in učvrstilo. Nikoli ni opustila duhovnih aktivnosti, vedno je veliko brala in se domala do zadnjega zanimala za pomembna svetovna dogajanja. Precej je tudi potovala po svetu, saj je se pred desetletjem med drugim obiskala Rusijo, Češko, Poljsko, Bolgarijo, Turčijo, Francijo, Italijo, Spanijo in druge dežele.

K pisanju šavrinskih zgodb jo je pripravil pisatelj Marjan Tomsic, ko je bil kot učitelj v tamkajšnji soli podnajemnik v njeni hiši v Gracišču. Tako je junija 1990 pri koprski Fontani izdala svojo prvo knjigo, marca 1992 drugo in septembra 1995 svojo tretjo (in zal zadnjo) zbirko šavrinskih zgodb. V teh knjigah so priče-

vanja, ki zajemajo dobrih osemdeset let življenja v Istri, poudarjajo pa tisto, kar je bilo ves čas bistveno za Istro in Istrana: vztrajanje v pomanjkanju, bedi in številnih stiskah, da se čudimo veličini in notranji moči naših non in nonotov. Te zgodbe so zanimive in dragocene tudi zato, ker so neposredno pričevanje o času, ljudeh in krajih. »Priredovalec je življenje samo, brez posrednika, zgodbe pa so »glas ljudstva« v najčistejšem pomenu te besedne zveze«, je zapisal Marjan Tomsic.

»Kar sem napisala, sem sama doživela in videla na lastne oči. Čudno je to življenje! Človek prenese toliko hudega, a vendar ostane klen. V najhujših trenutkih sem mislila, da ni več življenja, da je vsega konec. Pa ni bilo tako. Vedno se je našel izhod in po vsaki nevihti je posijalo sonce...«

Tudi v nedeljo, 28. julija, je na kubijskem pokopališču po nevihti čudežno posijalo sonce, ko sta se od nje v imenu vseh nas poslovila njena prijateljka gospod Dusan Jakomin in kipar Joze Pohlen. Hvala ti, Marija, za vse, kar si storila za našo Istro.

Danilo Japelj

ŠTANJEL / POLETNI GRAJSKI VEČERI

»Domača« ročna dela

V belvederju stanjelskega gradu, v katerem je stalna zbirka slikarja Lojzeta Spacala, so pripravili tudi zanimivo razstavo ročnih del najrazličnejših izdelkov, ki so jih prispevale domače žene (foto Olga Knez). Razstavo je organiziralo krajevno Turistično društvo, ki že vrsto let skrbi za urejanje okolja, pohvali pa se lahko s tradicionalnimi poletnimi in zimskimi kulturnimi prireditvami, poimenovanimi Grajski večeri. Tudi tokratna razstava je sodila v sklop zaključka poletnih Grajskih večerov in počastitev Sv. Danijela - vaškega patrona, ki ima god 21. julija.

Pobudnica razstave je bila poverjenica društva upokojencev Anica Svagelj, ki je pritegnila

stare in mlade ženske k sodelovanju, zbrala gradivo in se dogovorila za prostor z oskrbnico Spacalove galerije in najemnim lokala v gradu Dusano Svagelj, razstavo pa sta uredili Vlasta Markocij (profesorica likovnega pouka na OS Dutovlje) in Miranda Rudez (vzgojiteljica v vrtcu v Dutovljah).

S kvakcanimi prticki, vezeninami, pletenimi majicami in izdelki iz ročno poslikane svile sodeluje kar 22 avtoric, ki si s temi ročnimi spretnostmi krajsajo čas, popestrijo dolge zimske urice, sprostijo in uživajo ob tem delu.

Organizatorji želijo, da bi razstava, ki je bila odprta do konca julija, postala tradicionalna.

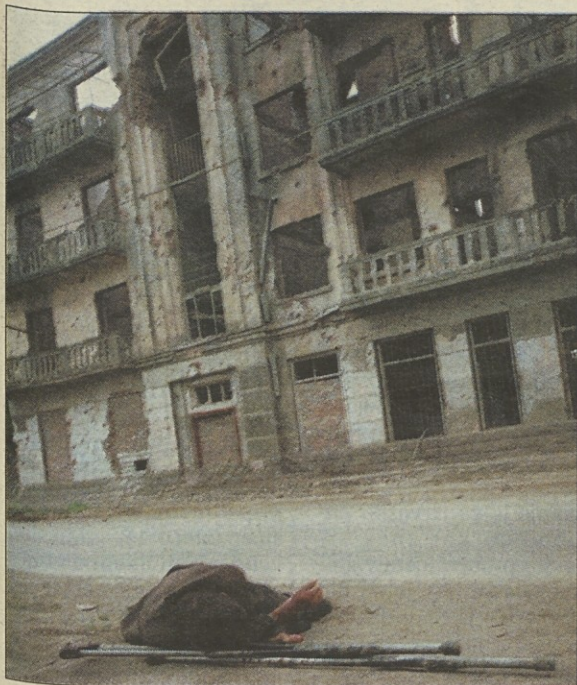
Olga Knez

GROZNI / MESTO DEJANSKO NADZORUJEJO UPORNIKI

Ob zadnji čečenski ofenzivi ruski vojski gre za nohte

Pripadniki ruskega notranjega ministrstva obkoljeni v Groznej

Zadnji spopadi so Grozni popolnoma razdeljali (AP)

GROZNI, MOSKVA - Čečenski uporniki so v včerajšnjih spopadih v prestolnici Grozni prodrli vse do močno zastražene poslopja promoskovske vlade, kjer so jih ruske sile začasno uspele ustaviti. Dopisnik agencije Interfaks v Groznej je sporočil, da so ruske enote obkoljene v svojih oporiščih. »Mesto dejansko nadzorujejo uporniki,« je sporočil Interfaks.

Ceprav gre pripadnikom ruskega notranjega ministrstva v mestu resnično za nohte, njihove vojaške enote ob Groznej nem ne prihajajo na pomoč. Uporniške položaje so napadali le ruski bojni helikopteri.

Dopisnik agencije Itar-Tass, ki je skupaj z drugi-

mi novinarji ujet v enem od poslopij notranjega ministrstva je sporočil, da so uporniki kompleks popolnoma obkolili. Ena od uporniških granat je povzročila požar, ki ga nihče ni mogel pogasiti.

Smrt je kosila tudi streh in rusevin bliznjih zgradb, kjer so se utrdili čečenski ostrostrelci. Po nepotrjenih podatkih naj bi eden od upornikov smrtno ranil poveljnika vojašnice Kanakala, močno utrjenega ruskega oporišča na obrobju Grozneja.

Ruska vojska se za zdaj ne vmešava v spopade, vendar po besedah dežurnega častnika v obrambnem ministrstvu le čakajo, da jih notranje ministrstvo uradno zaprosi za pomoč. Kolona okle-

pnikov se je iz Kanakle sicer odpravila proti srediscu Grozneja, vendar se je morala kmalu ustaviti, saj je bila cesta polna min.

Tass navaja izjavo Pavla Golubeca, namestnika ministra za notranje zadeve, ki je priznal izgubo 29 ruskih vojakov, sto pa naj bi jih bilo ranjenih. Po poročilih Interfaksa naj bi bilo v spopadih ubitih vsaj 50 ruskih vojakov, ranjenih pa več kot dvesto. Podatkov o žrtvah med uporniki zaenkrat se ni.

Ruski komentatorji napad upornikov že primerjajo z ofenzivo severnih Vietnamcev na Saigon in druga mesta leta 1968. Ceprav so jo takrat veliko močnejše sile Združenih držav odbile, se je kasneje izkazala za prelomnico v vojni. Včeraj se ni bilo jasno, kakšen vpliv bo imela čečenska ofenziva na Kremelj. Prvi odziv je bilo sporočilo, da je ubila mirovni proces. Vendar pa je Jelcinov varnostni šef Aleksander Lebed včeraj že izjavil, da mora priti do novega začetka pogajanj med sprtima stranema. »Poskusimo najti neko novo rešitev, neki nov pristop,« je povedal za rusko televizijo in predlagal kongres predstavnikov iz cele Cecenije, vključno z verskimi in političnimi voditelji. »Naj oni rešijo zadevo,« je izjavil Lebed.

NOVICE

Spor med Netanjahujem in Levyjem se zaostruje

JERUZALEM - Izraelski zunanji minister David Levy je danes bojkotiral ministrsko srečanje, ki ga je sklical premier Benjamin Netanjahu. Po mnenju političnih opazovalcev v Jeruzalemu se je spor med obema politikoma s tem še zaostril, saj imata Netanjahu in Levy za seboj že dolgo zgodovino medsebojnega tekmovanja. Izraelski radio je poročal, da zunanji minister Levy, v primeru, da se kriza do konca tedna ne bo razrešila, že razmišlja o odstopu.

Arafat na pogovorih z jordanskim kraljem Huseinom

GAZA - Predsednik palestinskih avtonomnih oblasti Jaser Arafat je pred današnjim odhodom v Jordanijo na pogovore s kraljem Huseinom dejal, da si bo med pogovori prizadeval odpraviti blokado v mirovnem procesu, do katere je prišlo po prihodu nove izraelske vlade na oblast. Arafatov svetovalec Nabil Abu Rudeina je v pogovoru za francosko tiskovno agencijo AFP dejal, da bosta voditelja spregovorila o razvoju mirovnega procesa, predvsem v luči srečanja med kraljem Huseinom in izraelskim premierom Benjaminom Netanjahujem, ki je bilo v ponedeljek v Amanu.

Pogovori med Mubarakom in Asadom

ALEKSANDRIJA - V Aleksandriji na severu Egipta so se danes začeli pogovori med sirskim in egiptovskim predsednikom, Hafezom el-Asadom in Hosnijem Mubarakom, o vprašanju mirovnega procesa na Bliznjem vzhodu. Pogovoru na stiri oči naj bi se pozneje z egiptovske strani pridružili se premier Kamal al-Ganzuri ter ministri za obrambo, zunanje zadeve in informiranje, s sirske strani pa zunanji minister Faruk al-Sareh in podpredsednik Abdelhalim Kadam. Vodja egiptovske diplomacije Amr Musa je včeraj povedal, da bosta v središču pogovorov mirovni proces v splošnem pomenu s težavami, ki ga spremljajo, ter izraelska politika glede zidovske kolonizacije na območju Zahodnega brega in Gaze. Po besedah ministra naj bi Al-Asad in Mubarak spregovorila predvsem o morebitnem nadaljevanju sirsko- in libanonsko-izraelskih pogajanj.

KLJUB KATASTROFI PJONGJANG NI ZAPROSIL ZA POMOČ

Severni Korejci umirajo od lakote

Zadnji udarec so bile katastrofalne povodnji zadnjih mesecev - Zgrešene izbire

TOKIO - Severna Koreja je včeraj potrdila, da so poplave, ki so prejšnji mesec opustosile 117 mest v državi, povzročile 1,7 milijarde ameriških dolarjev škode. Tiskovni predstavnik severnokorejskega zunanjega ministrstva je sporočil, da so poplave »zadale hudo udarec življenjskim pogojem državljanov, celotnemu nacionalnemu gospodarstvu in povzročile začasno pomanjkanje hrane«. Hkrati je opozoril mednarodno skupnost, da bi Pjongjang v tem trenutku potreboval človekoljubno pomoč, ceprav uradno za hrano ni zaprosil.

Združene države, Južna Koreja in Japonska so že pred zadnjimi poplavami Severni Koreji odobrile 15,6 milijona dolarjev v gotovini in hrani, a hkrati zavrnile program posiljanja hrane in druge gospodarske pomoči, dokler Pjongjang ne bo sprejel predlaganih stiri stranskih pogajanj o premirju iz leta 1953, ki ga omenjene države želijo nadgraditi v mirovni sporazum.

Politični analitiki zaradi tega opozarjajo, da se svet na zadnji meji hladne vojne igra z državo v agoniji, ki je oborožena do zob, njen vodja pa je ovit v tancico skrivnosti.

O Kim Jongu II, sinu in nasledniku severnokorejskega diktatorja Kim Il Sunga, se ne ve nicesar, ne poznajo njegovih idej, programa, njegovih lastnosti. Nikoli ni dovolil intervjujev, ni imel javnih govorov. Ne vedo niti, če je umsko prioben, dolgo pa ni bilo jasno niti to, ali je po očetovi smrti prevzel položaja predsednika države in generalnega sekretarja Komunistične partije. O njem vedo samo to, da je pripravljen na vse, da bi obdržal edini stalinistični režim, ki je preživel zgodovino, in da ima precejšnjo vojsko in ogromno količino orožja.

Kimovi diplomati zagotavljajo, da Severna Koreja prosi le za mir, prijateljske odnose in zivila, ki jih nujno potrebuje. Po 50 letih »komunističnega raja« se je država znasla

na robu lakote in če svet ne bo prihitel na pomoč, bodo državljani začeli stradati. Krivdo za lakoto pripisujejo naličju, ki so uničili pridelke, hise, mostove, namakalne sisteme. Katastrofa je povzročila izgubo milijon in pol ton riza, potrebujejo strokovnjaki in dodajajo: »Povodenj je bila le zadnji udarec. Kmetijstvo peša že vrsto let zaradi absurdnega kolektivizma in pomanjkanja gnojil.«

Kriza se je začela leta 1989, ko je razpad Sovjetske zveze dokazal, da je dogma Kim Il Sunga, »Juche« (samozadostnost), prevara. Takoj, ko so izgubili pomoč iz Moskve, je severnokorejska ekonomija propadla. Dve tretjini tovarn ne obratuje zaradi pomanjkanja goriva, mesta so po sončnem zahodu v temi, zimo pa so prebivalci prezivali brez kurjave. Ze leta 1991, ko je država zmanjšala obroke živil, je televizija priporočala, naj zategnejo pas, radio pa se danes razlaga in svetuje, katere rastline, korenine in drevesne skorje so užitable.

Cathi Zellweger, ki je za Karitas opravila v zadnjem letu osem poslanstev v Severni Koreji, pripoveduje: »Ob vsakem potovanju so ljudje bolj suhi. Obrok dobijo enkrat na dan, otroci so podhranjeni. Doslej zaradi lakote sicer ni umrl se noben mešanec, ker sistem javne distribucije preostanek riza deli enakomerno. V naslednjih mesecih, vse do oktobrskih letine, bo treba se potrpeti.«

Zenska, ki je zbežala na Kitajsko z otroki in so jo sprejeli v Južni Koreji, je razkrila, da v nekaterih predelih Severne Koreje ljudje umirajo. »Zapustene otroke lahko najdemo mrtve na poljih, starejši si pogosto vzamejo življenje, da bi pustili obroke sinovom in vnukom,« je povedala.

Svetovni prehranjevalni program, ki je pozimi moral čakati na prve pošiljke pomoči, je sedaj dobil 6 milijonov dolarjev pomoči iz ZDA, toliko jih je dobil tudi iz Japonske in 3 milijone iz Južne Koreje. Vendar

potrebujejo še denarno pomoč, da bodo lahko poslali 400 tisoč ton žitaric.

Izjave severnokorejskega pilota, ki je pred dvema mesecema pribežal v Južno Korejo, so sprožile val nemira. Kim Jong Il namreč izkorišča pomoč, da ne bi zmanjšal obrovov vojakom; tudi vse zaloge nafte so namenjene vojnim pripravam. Tuji strokovnjaki ostajajo ravnodušni in mislijo, da so vojne priprave in prestopi demilitariziranih mej le običajna izzivanja.

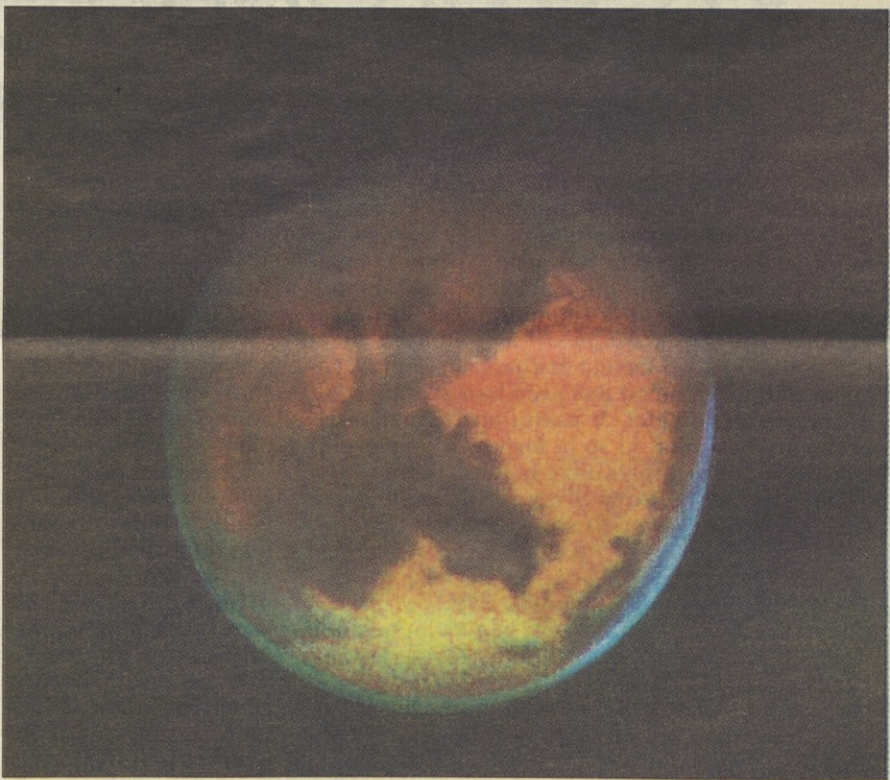
»Kim Jong Il ne more sprožiti vojaškega aparata. Ostajajo mu rakete, a če bi jih uporabil, bi Južna Koreja in Amerika izbrisale Severno Korejo z zemljevida,« menijo strokovnjaki. Severnokorejski dezertirji zatrjujejo nasprotno: »Nekateri generali so prepričani, da lahko vojno dobijo. V državi, ki je izolirana od sveta in je prepojena s propagando, se občutek resnice porazgubi.«

»Skorajšnji propad Severne Koreje je gotov,« je pred kratkim zatrdil ameriški obrambni minister William Perry. »Ne vemo pa, če bo do tega prišlo na miroljuben način ali pa s številnimi nemiri.« Washington se je prav zaradi strahu pred nemiri odločil, da bodo zaustavili Kima Jong Ila. Ameriški strokovnjaki so postavili tri hipoteze. Prva je ta, da Kim mlajši ni psihopaten zenskar, kot so ga opisovali prejšnja leta, ceprav verjamejo, da je bil pokrovitelj številnih terorističnih operacij.

Druga hipoteza je, da je Kim dobro obveščen o razmerah v državi in domovini in da je vsilil svojo avtoriteto generalom stare garde. Tretja hipoteza predvideva, da želi Kim od ZDA in Japonske izposlovati diplomatsko priznanje in pomoč, s pomočjo katere bi uvedel gospodarske reforme, ki so nujno potrebne, da bi postavil državo na noge in privabil tuji kapital. Tako lahko prepreči, da bi si Severna Koreja po polomu priključila Južna Koreja, kar bi ga pripeljalo na sodisce in v zapor.

ZNANOST / IZSLEDKI NASE

Življenje na Marsu

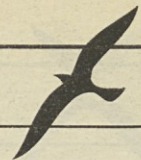

WASHINGTON - Na Marsu (telefotograf) najbrž obstajajo ali so obstajala živa bitja. To trdi ameriška vesoljska ustanova NASA na podlagi raziskav, ki so jih njeni znanstveniki opravili na meteoritu, ki je padel na naš planet pred 13 tisoč leti in ki naj bi se odcepil z Marsove površine pred nekaj milijoni let.

Znanstveniki naj bi na meteoritu odkrili sledove mikroorganizmov in prisotnost magnetita, rudnine, ki jo včasih proizvajajo bakterije. Znanstveniki

poudarjajo, da ne gre za sledove »zelenih mozicljcev«, kot si laiki predstavljajo Marsove prebivalce, temveč za zelo preproste mikroorganizme.

Rusija, Amerika in Japonska imajo v načrtu za prihodnja leta obsejni program raziskav na Marsu, kar bo morda razvozlalo skrivnost morebitnih oblik življenja na Rdečem planetu. Najprej naj bi proti Marsu odletela ruska ladja Mars 96 in sicer v novembru letos, sledili pa naj bi dve ameriški odpravi.

NOVICE

Dogovor med ZDA in Kitajsko o prepovedi jedrskih poskusov

ZENEVA (STA/AFP) - Voditelja kitajske in ameriške delegacije Sha Zukang in Stephen Ledogard pri Konferenci Združenih narodov o razorožitvi sta včeraj sklenila dogovor, s katerim je tudi Kitajska odobrila osnutek Sporazuma o popolni prepovedi jedrskih poskusov, ki je predmet pogajanj v Zenevi. Kitajska je bila še zadnja od petih uradnih jedrskih velesil, ki je nasprotovala osnutku omenjenega sporazuma. Druge države so osnutek že sprejele in izrazile željo, da bi prihodnji mesec omenjeni dokument podpisali na sedežu generalne skupščine ZN v New Yorku.

Irška policija našla skrito skladišče orožja IRE

DUBLIN (STA/AFP) - Irška policija je sporočila, da je včeraj blizu mesta Dunkalk na severovzhodu Irske našla večje skrito skladišče orožja, ki najverjetneje pripada Irski republikanski armadi (IRA), in pri tem zaplenila metalec raket ter približno 250 zabojev streliva. Skrivališče orožja blizu meje s Severno Irsko je policija našla med eno svojih preiskav, ki jih redno izvaja na obmejnih območjih.

ETA prevzela odgovornost za več napadov

MADRID (STA/dpa) - Baskovska teroristična organizacija ETA je prevzela odgovornost za več bombnih in drugih terorističnih napadov v juniju in juliju, piše v včerajšnji številki španski časnik ABC. ETA je tako med drugim prevzela odgovornost za umor baskovskega podjetnika Isidra Usabiaga, za bombni napad na delodajalsko organizacijo province Guipuzcoa in za napad na nekdanjega uslužbenca paravojaške policijske enote Guardia civil Albina Alfrede Machada v San Sebastianu.

Grožnje z atentatom na ameriško oporišče v Kuvajtu

KUVAJT (STA/AFP) - Neki kuvajtski časnik naj bi prejel opozorila o morebitnem atentatu na ameriško oporišče v emiratu, je v današnjem pogovoru za francosko tiskovno agencijo povedal tiskovni predstavnik ameriškega veleposlanstva v Kuvajtu. Dejal je tudi, da so že poostriili varnostne ukrepe. Ameriško veleposlanstvo je pozvalo svoje državljane v Kuvajtu k večji previdnosti, potem ko je 25. junija v Saudovi Arabiji v protiameriškem atentatu umrlo 19 ameriških vojakov.

Haaško sodišče zavmilo zahtevo Tadićeve obrambe

HAAG (STA/AFP) - Mednarodno kazensko sodišče za nekdanjo Jugoslavijo v Haagu je zavmilo zahtevo za izključitev bremenilnih dokazov, zbranih po govoricah, ki jo je 16. julija vložila obramba bosanskega Srba Duska Tadića, je včeraj sporočilo haaško sodišče. Sodišče v sporočilu pojasnjuje, da zavrača omenjeno zahtevo, ker takšnih ukrepov ni predvidelo.

SREČANJE HRVAŠKEGA IN SRBSKEGA PREDSEDNIKA V ATENAH

Dogovor o medsebojnem priznanju

ATENE (Reuter, M.S.) - Hrvaški in srbski predsednik, Franjo Tuđman in Slobodan Milošević, sta se na povabilo grškega predsednika Konstantina Simitisa v Atenah prvič po letu 1991 sestala na dvostranskih pogovorih. Po krajšem srečanju v troje sta Tuđman in Milošević zasebno nadaljevala pogovore, na katerih sta se dogovorila o splošnem okviru sporazuma o medsebojnem priznanju Republike Hrvaške in Zvezne republike Jugoslavije.

»Cilj tega srečanja je bila razprava dveh predsednikov o problemih med njunima državama,« je novinarjem sporočil Simitis. »Rezultat pa je ta, da sta se obe strani strinjali o splošnem okviru reševanja odprtih

vprašanj in obnovitvi diplomatskih odnosov po srečanju zunanjih ministrov obeh držav, ki bo avgusta v Beogradu,« je povedal Simitis.

Kljub načelnemu dogovoru morata Tuđman in Milošević rešiti se celo vrsto vprašanj, preden se bosta lahko lotila končne oblike sporazuma o medsebojnem priznanju, ki je po mnenju političnih analitikov ključen za trajen mir na ozemlju nekdanje Jugoslavije.

V zaključni izjavi sta predsednika izrazila skupno željo po čimprejšnji zagotovitvi pogojev za vrnite beguncev in resitvi vprašanja pogrešanih oseb. Obvezala sta se tudi, da bosta resila zaplet v zvezi s polotokom Prevlaka, ki je predstavljal

Včerajšnje srečanje je potekalo v izjemno sproščenem ozračju (Reuter)

eno glavnih ovir za medsebojno priznanje.

Iz diplomatskih virov se je zvedelo, da je Simitis srečanje, ki so ga podprle tudi Združene države in Evropska unija, v tajnosti pripravljaval skoraj 25 dni. Za srečanje naj bi se najprej ogrel Milošević, ki si želi čimprej normalizirati odnose s sosedo, preden se bo lotil domačih težav. Vendar pa nekateri v Zagrebu menijo, da do tega se

ne bo prišlo tako kmalu.

»Jugoslavija mora Republiki Hrvaško priznati v njenih mednarodno priznanih mejah,« je izjavil eden od hrvaških predstavnikov, ki ni želel biti imenovan. »Srbsko priznanje je za Hrvaško pomembno kot znak srbskim prebivalcem vzhodne Slavonije, da so del Hrvaške,« je se dodal.

Včeraj je generalni sekretar Organizacije Združenih narodov Butros

Butros Gali predlagal nadaljevanje operacije ZN v vzhodni Slavoniji (UNTAES), ki naj bi tako trajala do konca leta 1997, ko bo območje prešlo pod nadzor hrvaških oblasti. Mandat pet tisoč pripadnikov UNTAES se sicer izteče 15. januarja, vendar Gali meni, da utegne morebitna nestabilnost na tem območju ogroziti celoten mirovni proces na ozemlju nekdanje Jugoslavije.

OZADJE DOGOVORA MED MOSTARSKIMI HRVATI IN MUSLIMANI

Tretjina od nič je še vedno nič

MOSTAR (Reuter, M.S.) - Bosanski Hrvati so takoj, ko so izvedeli, da bodo Muslimani lahko vladali tudi brez njih, umaknili svojo blokado vzpostavitev novoizvoljenega mostarskega mestnega sveta, so včeraj sporočili posredniki Evropske unije.

»Povedali smo jim, da se lahko mestni svet vzpostavi tudi brez hrvaških poslancev. Statut mesta Mostar zahteva, da se zupan izvoli s konsenzom tretjine navzočih poslancev ene narodnosti. To je bila prelomnica,« je izjavil eden od evropskih diplomatov. »Vse je zelo preprosto. Hrvati se ne pojavijo - torej nič poslancev.

Tretjina od nič je spet nič. Kaže, da Hrvati statuta nikoli niso prebrali dovolj natančno,« je se pojasnil. »Ko so ugotovili, da je zupan lahko izvoljen, ne da bi imeli možnosti blokirati to izvolitev, so se začeli topiti. Na koncu so Hrvati podpisali dobesedno isti sporazum, ki so mu več dni tako odločno nasprotovali.

Mestni svet se bo prvičesel že ta mesec; izvolil bo novega zupana in njegovega namestnika, ki bosta odločitve sprejemala na temelju konsenza. Hrvati bodo morali v tem času počakati na odločitev ustavnega sodišča, ki bo razsojalo o veljavnosti volitev.

Evropski posredniki niso skriali olajšanja zaradi hrvaške »vdaje«. Zadovoljno so oznanjali, da je sporazum utrl pot septembrskim splošnim volitvam v Bosni in Hercegovini, čeprav se zavedajo, da je

doslej že več podobnih sporazumov propadlo, ker ena od sprtih strani ni spoštovala njihovih določil. »Zavedamo se, da je pred nami še cela vrsta težav in da bodo Hrvati se naprej iskali načine za obstrukcijo dela mestnega sveta. Vendar pa pričakujemo, da bo kljub temu deloval - posebej zdaj, ko Hrvati vedo, da je prekipelo tudi Americanom,« je izjavil neki drugi evropski diplomat.

Patrulje Natovih mirovnih sil so po mnenju evrop-

skih posrednikov preprečile morebitne izbruhe nasilja med zastoji v pogajanjih. Grožnja z Iforjevimi posredovanjem je ostala kot zelo učinkovito orozje za zaščito evropske policije. »Ce nam bo zmanjkalo drugih sredstev, lahko se vedno poklicemo Ifor na pomoč,« je dejal neki evropski diplomat. »Ce je nasa policija kakorkoli ogrožena, nastopi Ifor. Dovolj je, da nekdo le zagrozi policistu ... To je lekcija, ki smo se je naučili tu.«

ČEZ PRIBLIŽNO TRIDESET LET BODO NARODNOSTNE MANJŠINE PREDSTAVLJALE PETINO BRITANSKE DELOVNE SILE

Kaj se je zgodilo s talilnim loncem? (1.)

ANDREW ADONIS, MARK SUZMAN, FINANCIAL TIMES

Ko je Nelson Mandela pred kratkim potoval po Brixtonu, bi mu zlahka oprostili, če bi mislil, da je v kakem afriškem mestu. Med navdušenimi množicami, ki so burno pozdravljale Mandelina »sprehod« po tej londonski četrti, je bilo moč goče opaziti pripadnike domala vseh ras, prevladovali pa so temnopolti. Popolnoma drugačno podobo pa sta kazala kraljevi sprejem in vojaška parada le nekaj dni pred tem. Ta dogodek so opazovali le ljudi. V častni straži južnoafriškega predsednika, ki so jo formirali pripadniki irske garde, je bilo opaziti le en temnopolti obraz, ki je bil toliko bolj vpadljiv, ker so njegovega »lastnika« postavili v prvo vrsto.

Ta dva prizora iz Velike Britanije odlično ponazarjata eno najbolj perečih vprašanj v tej državi. Je Velika Britanija talilni lonec ali strogo razslojena družba?

Število pripadnikov narodnostnih manjšin v Veliki Britaniji naglo raste. Danes predstavljajo manjšine šest odstotkov njenega prebivalstva, to je približno tri milijone ljudi, v naslednjih treh desetletjih pa naj bi se to število podvojilo. Gle-

de na to, da so pripadniki manjšin predvsem mladi ljudje, bodo ti takrat predstavljali petino delovne sile. Treba je upoštevati tudi zemljepisno koncentracijo. Priseljenci za cilj svojega preselevljanja izbirajo le večja mesta, med katerimi že nekaj stoletij prednjaci London. Četrtna prebivalcev Londona je priseljencev. Če upoštevamo se tam rojene Irce ter manjšine pripadnikov bele rase, potem ta številka

naraste na eno tretjino. Uspešna vključitev posameznika v družbo je odvisna od več dejavnikov - izobrazbe, poroke, »pomalomučanja«, strpnosti ... Priseljenec, ki želi postati »pravi Britanec«, mora postati del svoje okolice.

Danes izstopajo zlasti tri teme: prvič, britanska visoka družba ima do pripadnikov crne rase izrazito odklonilen odnos; drugič, povsod je opazno zemljepisno ločevanje priseljencev. Nastajajo četrti priseljencev, zaradi teh pa je njihovim prebivalcem oteženo normalno vključevanje v družbo; in tretjič, prej navedena dejstva ne vodijo v napredek družbe. Opazovanje družbenih ter gospodarskih vrednot posameznih manjšin je dalo presenetljivo različne rezultate. To daje Britancem misliti -

mar bi ne bilo najbolje, če bi vsem priseljencem pomagali h kar najhitrejši vključitvi v njihov »beli« sistem, kar je tako ali tako njihov končni cilj? Vendar pa je prav to vršanje marsikje še vedno - zal - tabu tema.

Med uslužbenci Westminsterke palače je kar precej Azijcev in Afričanov, vendar so vsi zaposleni kot dostavljalci, kurirji in podobno. To lepo ponazarja tudi stanje v britanski politiki - integracija manjšin v političnem življenju je povsem zastala. Prvič po letu 1929 je na volitvah leta 1987 poslansko mesto osvojil azijski kandidat, v poslanskih klopeh pa se mu je pridružil tudi predstavnik afro-karijske manjšine, kar se je zgodilo prvič v britanski zgodovini. Od takrat pa do danes se je število povečalo le za enega

poslanca. Na volitvah leta 1992 je število kandidatov iz manjšin celo upadlo in nič ne kaže, da bo na naslednjih volitvah kaj boljše. Laburisti, ki jih podpira večina priseljencev, so v svoji predvolilni kampanji zelo poudarjali vlogo in pomen žensk v politiki, na manjšine pa so - prav po francosko - pozabili. Enako bi lahko trdili za lokalne vlade. Belci zasedajo večino predsedniških mest v mestnih svetih, četudi je v njihovem okrožju belcev le za vzorec. Med uglednimi poklici je najlepší primer dvojni manjšinske politike prav v pravu, temelju socialnega reda in miru. V ZDA so manjšine na tem področju v zadnjih letih naredile velik korak naprej, tako da se danes njihovi predstavniki potegujejo celo za mesta v vrhovnih sodi-

scih. V Angliji je v vseh treh glavnih sodišcih, v katerih je zaposlenih stotirideset sodnikov, moč najti le belce. Niso pa vsi od njih Angleži.

Položaj je nekoliko boljši med okrožnimi sodniki, saj lahko med petstoseminstiridesetimi najdemo pet predstavnikov »obarvanih« manjšin, med osemstosedemindesetimi kazenskimi sodniki pa je teh trinajst. Približno 0, 12 odstotka odvetnikov je »nebelih«. Sindikat odvetnikov trdi, da se položaj izboljšuje in po njihovih podatkih naj bi bilo med devet tisoč zasebnimi odvetniki šest odstotkov predstavnikov manjšin. Najbolj znani odvetniki pa so skeptični. Eden med najuglednejšimi v Londonu je dejal, da se njegovi manjšinski kolegi ukvarjajo predv-

sem z nezanimivimi primeri tatvin, ropov in podobnimi manjšimi prekrški v revnih četrtih. V policijskih enotah je slika domala identična. Le 2, 9 odstotka uslužbencev policije prihaja iz tujine, vsi pa so na dnu poklicne lestvice, saj nimajo možnosti napredovanja. Policija ima s priseljenci slabe izkušnje in je polna predsodkov, že vse od nemirov na Notting Hillu leta 1958.

Rezultati dvolicne politike so vidni zlasti med mladimi. Lee Parker, socialna delavka, ki se ukvarja z mladimi, pravi, da je večina temnopoltih mladoletnikov prepričanih, da nimajo možnosti uspehi v poklicu. Treba bi jim bilo priskrbeti pametne zglede, ki pa jih nikakor ne bi smeli iskati med glasbeniki ali sportniki.

Nadaljevanje jutri

Panorama

OCENJEVANJE

Na novinarski konferenci so včeraj predstavili rezultate ocenjevanja kmetijske mehanizacije in opreme za letošnji 34. kmetijsko zivilski sejem, ki bo ob koncu avgusta v Gornji Radgoni. Za ocenjevanje so prijavili 32 različnih strojev kmetijske mehanizacije, med njimi pa kaže omeniti traktorje in traktorske priključke, ki so se na ocenjevanju tudi najbolj odrezali.

PETROL

Podjetje Petrol bo ta petek in soboto v hotelu Spik v gozdu Martuljku pripravilo Spikove dneve. Na njih bo pomočnik generalnega direktorja Petrola Janez Umek v okviru pestrega, predvsem športnega programa, odprl novo umetno plezalno steno, predstavili pa bodo tudi švedski sport valpa.

NASTOP

V Domu na Kredarici se bo to soboto z monodramskim nasopom Moje delo je knjiga ljubezni, odprli jo, domovina, predstavil Tone Kuntner. Izbor iz Cankarjevih besedil bo igralec Mestnega gledališča ljubljanskega interpretiral v pocalstev stotnice Doma na Kredarici in ob 120-letnici rojstva Ivana Cankarja.

POT

Komisija za planinska pota Planinske zveze Slovenije preklicuje zaporo jubilejne poti v Prisojniku. Markijske komisije za pota PZS so v minulem tednu na novo zavarovale pot pod Prisojnikovim oknom, vendar opozarjajo, da pot še vedno sodi v kategorijo »zelo zahtevnih poti«.

SOLA

Se do konca tega tedna poteka v Domalah peta Poletna violoncelistična sola, ki jo organizira podjetje Parnas, vodita pa jo Svicarka Susanne Bäsler Novsak in Zdenka Kristl Marinič. Sole se udeležuje petnajst mladih violoncelistov iz Svice, Italije, Japonske, Koreje in Slovenije. Naso državo zastopajo kranjski violoncelisti; trije med njimi so v minulem letu na mednarodnih tekmovanjih osvojili pet nagrad. Ob koncu sole bodo trije koncerti: jutri se bodo udeleženci predstavili na gradu Bogensperk, v soboto v blejskem parku pred hotelom Jelovica in v nedeljo v kranjskem gradu Khiselstein.

OBJEKTI

Poslanska skupina in vodstvo demokratske stranke Slovenije bosta danes spregovorila o problematiki denacionalizacije kulturnih objektov v Ljubljani, v katerih se je že več desetletij odvijala kulturna dejavnost, niso pa to bili javni kulturni zavodi, in o možnih posledicah tega procesa.

DRŽAVNI ZBOR / POSLANCI NA IZREDNI SEJI O ODLOKU ZA RAZPIS REFERERENDUMA ZA VOLITVE V DRŽAVNI ZBOR

Na referendumu spomladi

Odločilna so bila dopolnila skupine poslancev - SDS napovedala ustavno pritožbo

LJUBLJANA - Referendumi o spremembah slovenskega volilnega sistema bodo po volitvah, in to spomladi naslednjega leta. Če smo natančnejši, novoizvoljeni parlament bo razpisal referendum 90. dan po svojem konstituiranju. Referendumi pa bodo prvo nedeljo po preteku tridesetih dni od dneva razpisa referenduma. To je na včerajšnji 49. izredni izredni seji sklenil državni zbor s 26 glasovi za in 21 glasovi proti. Toda vprašanje je, ali bo res vse tako kot je sklenil državni zbor, saj je poslanska skupina SDS že napovedala pritožbo na ustavno sodišče, čes da je odločitev državnega zbora v nasprotju z ustavo.

Pred začetkom včerajšnje izredne seje državnega zbora, na kateri so poslanci v skladu z odločitvijo ustavnega sodišča odločali o sprejetju odloka o razpisu starih referendumov za volitve v državni zbor, je zasedal tudi parlamentarni odbor za notranjo politiko in pravosodje. Ta je namreč razpravljal o odloku o razpisu zakonodajnega referenduma za volitve v državni zbor. Ze na začetku zasedanja je skupina poslancev - Maks Lavrinc (LDS), Tone Persak (DS), Janez Kocijancic, Franc Lipoglavsek in Ciril Ribicic (vsi ZLSD) - predlagala dopolnila k prvotnemu predlogu odloka, po katerem naj bi se 14. avgust določil kot dan razpisa referendumov, s katerim začnejo teči roki za opravljanje, ki so potrebna za izvedbo referendumov, glasovanje na referendumu pa bi izvedli v nedeljo, 15. septembra.

Skupina poslancev je predlagala, da bi referendum razpisali 90 dni po ustanovni seji novega državnega zbora, referendum pa bi se izvedli prvo nedeljo po preteku 30 dni od dneva razpisa referenduma. Janez Kocijancic je ob obrazložitvi dopolnil skupine poslancev dejal, da bi bilo neodgovorno izvesti referendum, dokler ni z zakonom urejeno vprašanje načina glasovanja in ugotavljanja izida za primer, ko se na isti dan razpiše več konkurenčnih referendumov. »To bi namreč vodilo do številnih sporov in različnih tolmačenj referendumskih rezultatov po referendumu. Poleg tega ni nobene realne možnosti, da bi referendumsko odločitev uveljavili v volilni zakonodaji tako hitro, da bi se letošnje parlamentarne volitve že

izvedle v skladu z njo, to pa bi nekaterim lahko služilo tudi kot podlaga za spodbijanje legitimnosti volitev in na njih izvoljenega državnega zbora,« je menil Kocijancic. V nadaljevanju je se dejal, da je treba z odlokom o razpisu referenduma preprečiti možnost, da bi se po nepotrebnem zavlačevala izvedba referenduma po opravljenih volitvah. Trimesečni rok, ki ga je predlagala skupina poslancev, pa bi po konstituiranju državnega zbora omogočil, da se razčistijo odprta vprašanja glede načina glasovanja in ugotavljanja izida ter da se dosežene rešitve vgradijo v zakon o referendumu in ljudski iniciativi. Po kratki razpravi je odbor z večino glasov podprl dopolnila skupine poslancev k predlaganemu odloku o razpisu zakonodajnega referenduma za volitve v državni zbor, proti pa sta bila le Vitodrag Pukl (SDS) in Ja-

nez Jančar (LDS). Poleg tega je odbor sprejel tudi priporočilo Republiški volilni komisiji, da se zaradi jasnosti in preglednosti za odločanje na referendumu pripravijo glasovnice različnih barv.

Po končani seji odbora se je začela izredna seja, na kateri so predlog odbora za notranjo politiko oziroma skupine poslancev podprli poslanci združene liste, demokratske stranke, krščanskih demokratov in predstavnica madžarske narodnostne skupnosti Marija Pozsonec, nasprotovali pa so mu predstavniki Janševih socialdemokratov, samostojnih poslancev, ljudske stranke in slovenske desnice. Ciril Ribicic (ZLSD) je poudaril, da je nesmiselno in neodgovorno sklicevati referendum za 15. september, ko pa volilni zakon ne ureja način glasovanja in ugotavljanje rezultata v primeru, ko so na isti dan razpisani različni konkurenčni referendumi. Zato bi bilo treba izvesti spremembe volilnega zakona, ki pa bi jih morali, ob spoštovanju poslovnika in rokov, sprejeti v borih starih dneh. Take referendumske odločitve tudi ne bi mogli vgraditi tako hitro v volilno zakonodajo, da bi se lahko po njej ravnali pri letošnjih volitvah. Ivo Hvalica

(SDS) ni pristajal na to argumentacijo in je zato dejal, da gre po njegovem mnenju za politični maneuver, ki bo spremenil bistvo predloga. Z njim je soglašal tudi njegov strankarski kolega Joze Pučnik, ki je predlog poslancev za preložitve referenduma na naslednje leto označil kot protustaven in da bi DZ, če ga bo sprejel, povzročil voluntarizem in anarhizem ter ravnal v nasprotju s pravno državo. Podobno sta razmišljala tudi Franc Zagoven in Drago Siftar ter se nekateri poslanci SLS, SSP ter SND, ki so menili, da bi s tem parlament ignoriral »večinsko mnenje ljudi« - namreč tistih 43.710 podpisnikov referendumske pobude, ki jo je podprla SDS. Ta stranka je vložila tudi svoj amandma, ki je ponujal spet prvotno rešitev (referendumi na 15. september), o katerem je DZ glasoval trikrat neodločeno s 26 glasovi za in 26 glasovi proti, kar pomeni zavrnitev predloga. Po odmoru, ki ga je vodstvo DZ sklicalo na pobudo poslanske skupine SLS, pa so ponovno glasovali in s 26 glasovi za ter 21 proti podprli predlog, da bodo referendumi naslednjo pomlad.

Vesna Vuković
in Janja Klasinc

Raplet izredne seje je dodobra razburil Janševе socialdemokrate (Foto: Boban Plavevski)

Referendumska vprašanja

● Zahteva 35 poslancev

Ali ste za to, da se zakon o volitvah v državni zbor spremeni tako, da bo odpravljena možnost, da politične stranke določijo tako imenovane nacionalne liste, po katerih se določeno število poslanskih mandatov dodeli kandidatom s teh list neodvisno od volje volilcev; da bo v vsaki volilni enoti izvoljeno enako število poslancev in da bodo vse volilne enote enakomerno zastopane v državnem zboru; da bodo za poslance izvoljeni tisti kandidati z list kandidatov v posamezni volilni enoti, ki so v volilnih okrajih dobili največje število glasov; da se volilni količnik, ki pove, koliko glasov je potrebnih za pridobitev enega poslanskega mandata v volilni enoti, zmanjša tako, da bo čimveč mandatov razdeljenih neposredno v volilni enoti in da bodo imeli večjo možnost izvolitve tudi neodvisni kandidati?

● Zahteva državnega sveta

Ali ste za to, da se volilni zakon spremeni tako, da ima vsak volilec dva glasova: s prvim glasom po večinskem dvokroznem volilnem sistemu izvoli poslanca svojega volilnega okraja (skupaj 44); z drugim glasom pa po proporcionalnem sistemu izvoli poslanca iz strankarske ali nestrankarske liste, pri čemer je drugi glas hkrati odločilen za proporcionalno delitev vseh 88 mandatov?

● Zahteva SDS in 43.710 volilcev

Ali ste za to, da se z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah v državni zbor volilni sistem uredi drugače, kot je predlagano, in sicer tako: da se bo v Sloveniji oblikovalo 88 volilnih okrajev na približno enako število prebivalcev; da bo v vsakem volilnem okraju izvoljen en poslanec; da bo za poslanca izvoljen kandidat, ki bo v svojem volilnem okraju prejel večino glasov vseh volilcev, ki bodo v tistem volilnem okraju glasovali; da bosta v primeru, da v prvem krogu volitev noben izmed kandidatov ne bo dobil zahtevane večine glasov, kandidata z največ glasov prišla v drugi krog volitev, v katerem bo izvoljen tisti, ki bo dobil več glasov?

● Zahteva 30 poslancev

Ali ste za to, da se zakon o volitvah v državni zbor spremeni tako, da bo število poslanskih mandatov, ki jih bodo v parlamentu dobile posamezne liste kandidatov, sorazmerno deležu za njihove kandidate oddanih glasov; da bo celotno območje Slovenije ena volilna enota; da bo volilkam in volilcem omogočeno oddati svoj glas kateremukoli kandidatu oziroma kandidatki; da bodo izvoljeni po vrstnem redu tisti kandidati oziroma kandidatke s posamezne kandidatne liste, ki so dobili največje število glasov?

FELJTON

Klofute in udarci (1)

PISE JANA PETKOVSEK

Slabo ravnanje s pridržanimi

Kot je zapisala v svojem poročilu CPT, delegacija med svojim obiskom v policijskih ustanovah ni dobila nobenih pritožb zaradi mučenja oseb, ki jih je pridržala policija. Poleg tega ni nasla nobenih dokazov o takim ravnanju. Vendar pa je delegacija dobila pritožbe, da so policisti telesno slabo ravnali s pridržanimi osebami. In prav ta del poročila je bil najbolj sporen in za britansko tiskovno agencijo Reuter tako vabljen, da ga je objavila in s tem sprožila val ogorčenja tudi med slovensko javnostjo.

Državni sekretar v notranjem ministrstvu Slavko Debelak in podsekretar v ministrstvu za pravosodje Miha Wohinz sta na nedavni tiskovni konferenci pojasnila razliko med »mučenjem oseb« in »slabim telesnim ravnanjem« s pridržanimi. Kot je dejal Wohinz, gre pri mučenju za sistematično slabo ravnanje s pridržanimi in za trajno kršenje človekovih pravic, medtem ko gre pri primerih, ki jih navaja CPT - nekaj oseb naj bi trdilo, da so policisti ob prijetju prekomerno uporabljali silo (udarci z gumijevko, klofute in udarci s pestjo) - res za prekoracitev pooblastil, vendar pa ne gre za sistematično kršenje človekovih pravic.

Zdravstvene kartoteke pričajo

Delegacijo je zdravstveno osebje obvestilo, da so v letu 1994 na 25 novincih (od 299 oseb, ki so prišle v zavode za prestajanje kazni po policijskem pridržanju) opazili sledove

poskodb. V dveh primerih je delegacija tudi zbrala dokaze, ki kažejo, da bi bile poškodbe lahko posledica prekomerne uporabe sile.

Nadaljevanje jutri

NOVICE

Madžar Kantor v Brescia

MILAN - Novinec v odbojškarski A1 ligi Cilmark Pallavolo Brescia je najel še drugega tujca. Mostvo je okreplil 25-letni madžarski tolkač Sandor Kantor, ki je do lani igral za nemski Dachau in velja za najboljšega napadalca nemškega prvenstva. Za Brescia bo v prihodnji sezoni igral tudi izvrstni nizozemski olimpijski prvak Van Der Meulen.

Salo ostaja

LONDON - Finski dirkač formule ena Mika Salo bo tudi v prihodnji sezoni tekmoval za Tyrrell.

Argentinski minister za šport bo odstopil

BUENOS AIRES - Argentinski minister za šport Livio Forneris je napovedal odstop zaradi slabih rezultatov argentinskih sportnikov na olimpijskih igrah v Atlanti. Dve srebrni in ena bronasta medalja predstavljajo boljši izkupicek kot na prejšnjih igrah, ministra pa bo drago stala organizacijska zmeda njegovh mož v Atlanti in napake pri vpisovanju tekmovalcev na posamezna tekmovanja.

Nezadržni Elli

CAMAIORE - Italijan Alberto Elli je premočni zmagovalec velike nagrade Camaiore, ki steje tudi kot preizkušnja za sestavo reprezentance za nastop na svetovnem kolesarskem prvenstvu. Elli, najuspešnejši Italijan na letošnjem francoskem touru, se je vmešal v vse pomega zadnjih 70 kilometrov, nazadnje pa je na cilj prokolesaril sam z 22 sekundami prednosti pred glavnino.

Drechslerjeva bo vztrajala do Ol v Sydneyju

CHEMNITZ - Nemska skakalka v daljino Heike Drechsler bo nadaljevala športno pot do naslednjih olimpijskih iger v Sydneyju. Olimpijska zmagovalka iz Barcelone, ki zaradi poškodbe ni nastopila v Atlanti, je odločitev sporočila ob vrnitvi nemških sportnikov iz ZDA. »Ljubim šport in rada sem zraven,« je povedala Drechslerjeva, ki bo znova nastopila 16. avgusta v Koelnu.

Sisley-Alpitour v Gorici

Gorica bo v sredo, 11. septembra prvič prizorišče vrhunske odbojškarske tekme. V športni palači se bosta ob 20.30 pomerila prvak Sisley Treviso in podprvak Alpitour Cuneo. Tekma sodi v predprvenstveni troboj Asics, na katerem sodeluje tudi modenska Daytona.

NOGOMET / EVROPSKI POKALI

Olimpija SCT proti Bolgarom

V Ljubljani za pokal pokalnih prvakov - Sinoči več tekem

LJUBLJANA - Nogometasi SCT Olimpije se bodo danes ob 20.15 na stadionu za Bezigradom pomerili z bolgarsko ekipo Levski iz Sofije v prvem srečanju kvalifikacij za uvrstitev v 1. krog evropskega pokala pokalnih prvakov.

Trener Ljubljancanov Petar Nadoveza za bolgarskega nasprotnika zelo spoštuje in je dejal, da je to izredno dobra ekipa.

Verjetna postava SCT Olimpije: Pejčović, Knaus, Hadžić, Adrović, Beneđić, Bozgo, Gajser, Djuranović, Kržišnik, Cimerović, Dosti.

Pokal prvakov: razporejeni Svicarji

Sinoci so igrali prve tekme predkola pokala prvakov. Svicarski Grasshoppers je nasul češki Slaviji kar pet zadetkov.

IZIDI: Göteborg (Sve) - Ferencváros (Madz) 3:0, Bruges (Bel) - Steaua Bukaresta (Rom) 2:2, Panathinaikos (Gr) - Ronseborg (Nor) 1:0, Makabi Tel Aviv (Izr) - Fenerbache (Tur) 0:1, Rapid Dunaj (Av) - Dinamo Kijev (Ukr) 2:0, Grasshoppers (Svi) - Slavija Praga (Češ) 5:0, Widzew Łódź (Pol) - Brøndby (Dan) 2:1.

Povratne tekme bodo 20. in 21. t.m.

Pokal UEFA

V torek pozno zvečer in včeraj so igrali še nekatere prve tekme predkola pokala UEFA.

IZIDI: Graz AK (Av) - Vojvodina Novi Sad (Jug) 2:1, Slovan Bratislava (Slk) - Trabzonspor (Tur) 2:1, Sliema Wanderers (Malta) - Odense (Dan) 0:2.

Povratne tekme bodo 20. t.m.

Volitve v Rimu ali črn dan italijanskega nogometa

RIM - Črno leto za italijanski nogomet se verjetno ni končalo s polomom državnih reprezentanc na evropskem prvenstvu v Angliji in na olimpijskih igrah v Atlanti. Veliko hujsi je bil poraz, ki ga je italijanski nogomet, zabeležil včeraj ponoci, ko so volili novega predsednika italijanske nogometne zveze.

Po celih 17 urah občnega zbora, ostrih debat, prerekanj, spletkarij, groženj in še marsicesa novega predsednika niso izvolili. Po prvih neuspešnih volitvah. Izid pa je bil naslednji: Nizzola 3.743 glasov amaterske lige, 28 A in B ter samo 1 glas C lige, Abete pa 981 »amaterjev«, kar 71 C in samo 1 A in B lige. Povedat velja, da je za izvolitev poleg absolutne večine potrebna tudi vsaj tretjina glasov vsake od treh zvez ligasev.

Kaj sedaj? Skoraj gotovo bo posegel italijanski olimpijski odbor (CONI), ki bo že za ponedeljek sklical izredno sejo in po vsej verjetnosti določil komisarja, ki naj bi

začasno urejeval in vodil največjo in »najbogatejšo« športno federacijo v Italiji.

Predsednik CONI Pescante bo tako moral prekiniti svoj dopust v ZDA in že v soboto dopotovati v Italijo, saj se bo nogometno prvenstvo začelo čez dober mesec in nedopustno bi bilo, da bi v tem sportu, v katerem se »obrača« na tisoče milijard, vladala anarhija.

Po maratonskem občnem zboru in po dveh neuspešnih volitvah se duhovi niso pomirili. Nasprotno: sledile so še bolj zločne polemike. Nizzola, ki je imel podporo A in B ligasev ter amaterjev, je obtožil Abeteja (C ligasi so ga kompaktno podprli), da je glavni krivec za nastalo stanje. Abete pa mu je vrmil milo za drago. V polemiko so posegli še mnogi drugi, predvsem menadzerji A ligasev z Moggiem na celu.

Polemike se je vzdržal komaj ostavljeni predsednik Antonio Matarrese, ki je bil ob taki zmesnjavi verjetno najbolj zadovoljen.

ATLETIKA / MITING V SESTRIERESU

Ponesrečen datum, povprečni rezultati

Po olimpijskih igrah vsi atleti dokaj utrujeni - Zmagali favoriti - Fiona May le tretja

SESTRIERES - Organizator včerajšnjega atletskega mitinga v Sestrieresu se je očitno uštel pri izbiri datuma: le nekaj dni po olimpijskih igrah v Atlanti so bili vsi atleti trudni, poleg tega pa sta svoj nastop odrekla še Michael Johnson in Carl Lewis. Oba sta se namreč udeležila sprejema v Beli hiši, ki ga je priredil ameriški predsednik Bill Clinton. Rezultati včerajšnjega mitinga, kljub mamljivi nagradi za svetovni rekord (avtomobil ferrari f355), so bili tako dokaj poprečni.

Američan Allen Johnson je kot v Atlanti potrdil svojo premoč na 110 m ovire, njegov čas pa je bil skromen (13, 25). Zanimiv je bil boj med Americanoma v metu krogla. Zmagal je

Barnes, ki je dosegel za 3 cm boljši rezultat kot v Atlanti (21, 65), toda precej slabši od njegovega rekorda (23, 12). Godina pa je bil drugi. V troskoku je po pričakovanju zmagal Edwards, Christie je bil le drugi za Surinom na 100 m, se slabše se je odrezala Fiona May (le tretja v daljavi). Merlene Ottey pa sploh ni nastopila.

BOLJSI REZULTATI - MOSKI, 400 m ovire: 1. Matete (Ken) 49, 03; 110 m ovire: 1. A. Johnson (Zda) 13, 25 (veter -2, 4 m/s), 2. Kingdom (Zda) 13; 43, 3. Jackson (Vbr) 13, 49; 100 m: 1. Surin (Kan) 10, 17 (veter -1, 5 m/s), 2. Christie (Vbr) 10, 29; palica: 1. Huffman (Zda) 5, 70; troskok: 1. Edwards (Vbr) 17, 67, 2. Wellman (Ber) 17, 53,

3. Conley (Zda) 16, 43; 400 m: 1. Kamoga (Uga) 45, 70, 2. Nuti (Ita) 45, 97; daljava: 1. Green (Zda) 8, 46, 2. Walder (Zda) 8, 35, 3. Toure (Sen) 8, 34; krogla: 1. Barnes (Zda) 21, 65, 2. Godina (Zda) 21, 08; 3. Dal Soglio (Ita) 19, 99; 3.000 m: 1. Kipkosgei (Ken) 8:08, 26; 2. Kisang (Ken) 8:08, 38.

ZENSKE, daljava: 1. Ninova (Avt) 6, 84 (veter +2, 7 m/s), 2. Gerhardt (Nem) 6, 76, 3. May (Ita) 6, 74; 400 m ovire: 1. Edeh (Kan) 54, 97; krogla: 1. Korzanenko (Rus) 18, 52, 2. Rosolen (Ita) 18, 15; 100 m: Voronova (Rus) 11, 45, 400 m: 1. Richards (Jam) 51, 34; 100 m ovire: 1. Gravidin (Rus) 13, 23; 2. Tuzzi (Ita) 13, 36; 3. Lawson (Zda) 13, 50.

PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET

Na Stolu le dva planinca

Stol se nam je skoraj izmuznil. Muhasto, hladno vreme z dežjem in pokasljevanje avtobusnega motorja že na začetku poti, sta v dobršni meri bila kriva, da so tržaski planinci prejšnjo nedeljo prispeli v Poden s poldrugournu zamudo. SPDT-jevci so zato sele ob 10.30 vzeli pot pod noge in se po gozdu napotili mimo pravičnega travnika Märchenwise proti sedlu Vrata in Celovški koči.

Kaj kmalu se je začela steza strmo vzpenjati po gostem bukovem in smrekovem gozdu in skupina 44 planincev se je razpotegnila v dolgo vrsto. Prehod na zaraslo melišče je nudil lep razgled na vso dolino Poden, na Vrtačo in Zelenico in pogled je segel tja do Celovca. Krajsi z zicami zavarovan prehod na sedlo Vrata ni delal velikih težav izletnikom, ki so se tako, v približno dveh urah, povzpeli do obsežne čistine pod Belščico, na kateri stoji Celovska koča. Tu je velika večina planincev (foto L. Abram) občudovala severna ostenja Stola, ki se je skrival pod megleno kapo, dva nogohitca, Karlo in Mario pa sta nadaljevala pot in po se dobrih dveh urah vzpona po kamniti stezi in strmih melišču dosegla vrh in Prešernovo kočo. Nekateri pa so se podali na strmo jugovzhodno melišče in se povzpeli na sedlo Belščice, na meji med Slovenijo in Avstrijo. Ves čas so se nad glavami izletnikov podili oblaki in bilo je precej hladno, da so se mnogi zatekli v Celovsko koco.

Sledil je sestop po isti poti v Poden. Zavarovan prehod ni delal večjih težav in pozno popoldne so se tržaski planinci, srečni in zadovoljni, kljub temu, da mnogim, zaradi pomanjkanja časa, ni uspel podvig na Stol, zbrali v gostišču pri Serajniku, kjer so po

tesili lakot in zejo ob obilni in dobri hrani. Počakati je bilo treba še na prizadevna Karla in Maria, ki sta po skoraj osemurni turi »priosipihala« v Poden, odkoder so se SPDT-jevci odpeljali skozi ljubeljski predor proti Ljubljani in domov.

Izlet je kljub jutranji zamudi lepo uspel v splošno zadovoljstvo vseh udeležencev, ki so se ponovno naužili naravnih lepot gorskega sveta Karavank z avstrijske strani.

Izlet na Vogel

SPDT prireja v nedeljo, 18. avgusta, avtomobilski izlet na Vogel. Izletniki se bodo peljali do Tolminskih Raven nad Tolminom in se potem pes usmerili proti koči na Razor planini, do katere je približno ura in pol hoje. Od tam bo sledil vzpon na 1922 metrov visok Vogel, osrednji vrh spodnjih Bohinjskih gora, s katerega je prekrasen razgled na vse Julijce in na Bohinjsko kotlino. Do vrha bodo planinci hodili se približno dve uri skozi nizko bukovje dokler ne bodo dosegli grebena in vrha.

Odhod na Vogel je predviden ob 6.00 uri s trga Oberdan in pri-

bližno pol ure kasneje s parkirišča pri bencinski crpalnici na avtocesti pri Devinu. Prijave sprejema ZSSDI (tel. 635627), pojasnila pa daje Vojka Pertot (tel. 637321), ki izlet tudi vodi.

V Julijce po poteh Vertikale

V tej rubriki je SPDT že pred tedni sporočilo, da je spremenilo cilj letošnjega tradicionalnega enotednega pohoda. Prvotno si je odbor SPDT omislil planinarjenje po vrhovih v okolici Bielle, kot je bilo tudi napovedano v letošnjem programu izletov. Zaradi nastalih organizacijskih težav pa je odbor odločil, da popelje svoje člane in prijatelje v zahodne Julijce in sicer po poteh društvene Vertikale. Zamislilo si je pohod od Ovcje vesi do Ravance z vzponi na Lovce, na Viš, Montaž in Zrd (Sart) in sicer od 26. do 31. avgusta.

Izletniki bodo odpotovali z osebnimi avtomobili v ponedeljek 26. avgusta iz Trsta in se peljali na Ravanco, kjer bodo pustili dva avta, od tam pa v Ovcjo vesi ter se z žičnico povzpeli na Višarje. Pot jih bo potem vodila

na Lovce (2071 m), s katerih se bodo spustili na Prašnikovo sedlo (1491 m) in nadaljevali hojo do koč Pellarini, kjer bodo prespali. Z Višarji do koč bodo hodili približno 4 ure.

Naslednji dan, 27. avgusta, je predviden vzpon na 2666 m visok Vis, ki ga bodo dosegli s prehodom čez Zabniško (1767 m) in Trbisko Skrbino (2240 m), nakar bodo sestopili do koč Corsi, kjer bodo prespali. Tura zahteva dobrih šest ur hoje.

28. avgusta je v načrtu lagodna, manj kot štiri ure dolga pot do zavetišča Brazza na planini Pecol, kjer bo počitek. 29. avgusta pa je predviden sesturni vzpon na Montaz (2753 m) in sestop do Nevejskega sedla, odkoder se bodo pohodniki z žičnico povzpeli do koč Gilberti, kjer bodo prespali. Navsezgodaj 30. avgusta pa bo pot vodila izletnike na Zrd (Sart) (2324 m), ki ga bodo dosegli po skoraj stiriurni hoji. Z vrha se bodo nato napotili navzdol v Solbico, do koder je se približno 4 ure. Iz Solbice vodi skoraj položna pot na Ravanco, do katere je nekaj več kot ena ura pešačenja, skupno torej okrog 8.30 ure.

Prireditelj ima na voljo rezervni dan v primeru slabega vremena. Predviden je sicer postanek v Solbici, če bo možno dobiti prenočišče. Vsekakor bodo pohodniki v kočah prenočevali na skupnih ležiščih.

Izletniki morajo biti izkušeni in trenirani planinci in morajo imeti s seboj vso potrebno opremo za visokogorje: dobro obutev, topla oblačila in vetrovko, volneno kapo in rokavice, varnostno vrvico in primerno količino hrane in pijače. Vsakdo mora imeti s seboj tudi člansko izkaznico s plačano članarino.

Prijave sprejema ZSSDI (tel. 635627), Lojze Abram (tel.

415534) pa je na voljo za vsa potrebna pojasnila. Gre za zahteven petdnevni pohod, na katerem bodo imeli udeleženci možnost spoznati prelepi gorski svet v nasi neposredni bližini in se naužiti divje lepote zahodnih Julijcev na poti, po kateri poteka Vertikala SPDT. (L.A.)

Izlet na Bavski Grintavec

Bavski Grintavec velja za dokaj zahtevno goro in da to drži je v nedeljo, 4. t.m. ugotavljala skupina desetih članov SPDG. Vreme, ki je bilo zjutraj izrazito muhasto (pred Bovcem jih je na cesti celo oplazila ploha), se je sredi dopoldneva kar umirilo, popoldne pa so se trentarski vrhovi kopali v soncu, razen Jalovca in nekaj »ta visjih«, ki so se jih tiscale megle. Na Grintavec so se goriski planinci odpravili iz Zadnje Trente in to po zavarovani plezalni poti preko Kanje, za povratek pa so izbrali lažjo pot. Po petih urah se kar zahtevnega vzpona (in plezarije) so se na vrhu se dobro uro nastavljali soncu. Povratek v dolino, mimo obnovljene plansarske bajte na planini Zapotok je bil neko-

liko krajši od vzpona. Obiskovalcev je bilo v nedeljo na Bavskem Grintavcu bolj malo. Skoda ker gre za markanten vrh.

Zavarovana plezalna pot Lipella na goro Tofana di Rozzes

Na kratko smo že poročali o nedavnem obisku Tofane di Rozzes v Dolomiti nad Cortino. Zavarovano, vendar na nekaterih mestih kar izpostavljeno plezalno pot »Lipella« je opravilo pet članov SPDG. Iz zavetišča Dibona so se pod južnimi ostenji, kjer je tudi zanimiva naravna jama, odpravili do okrog 600 metrov dolgega umetnega rova, ki so ga italijanski minerci skopali med prvo svetovno vojno pod Castellettom. Prvi del poti (približno poldrugo uro) ni zahteven, saj se prava »ferrata« prčne sele v zahodni steni Tofane di Rozzes, nad dolino Travenanzes. Od tu do vršnega grebena, kjer se ferrata pridruži na pot, ki se iz zavetišča Giussani vzpenja po severovzhodnem pobočju, je približno tri ure mesto- ma kar strmega vzpenjanja. Na sliki zgoraj zavarovana plezalna smer Lipella.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Jesenska simfončna sezona: v teku je vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev;

Opozarjamo, da bo blagajna gledališča Verdi zaprta zaradi pocitnic do 10. septembra.

Miramarski park

Predstava »Luci in zvoki«
Danes, 8. t.m., od 21.00: »La favola viennese

KOROŠKA

BEKŠTANJ

Bekštanjski festival
Grajska arena: jutri, 9. t.m., ob 20.00 - Flamenico Festival Espanol; v soboto, 10. avgusta, ob 20. uri nastop Otto Schenka.

BAD KLEINKIRHEIM

Gorska postaja Kaiserburg: v soboto, 10. t.m., ob 20.00 - Koncert zbora Rož »Pesmi zatiranih narodov«; ob 18.00 - gorska masa.

OTOK

V cerkvi: V četrtek, 15. t.m., ob 10.00 - Slovenska masa z župnikom L.Kasljem. Pojeta CPZ Hodise in oktét Suha.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Avditorij Muzeja Revoltella

Danes, 8. t.m., ob 21.00 - V okviru »Estate cinema« bodo v priredbi Cappelle Underground prevajali video v počastitev kiparja Pina Pascalijs, ki ga je pripravil Marco Giusti.

GLASBA

TRST

Grad Sv. Justa
Castello in aria - Trieste

'96
Jutri, 8. avgusta, ob 21.30 bo nastopil Daniele Luttazzi s predstavo »Adenoidi & sesso con Luttazzi«.
V torek, 27. avgusta bo na vrsti skupina Agricantus.
V četrtek, 29. t.m., ob 21.30 - bo nastopila komična igralka Lucia Vasini.
V četrtek, 5. septembra, ob 21.30 bo nastopil Raul Cre-

mona ((il mago di Oronzo).
Koncerte organizira Zdrúženje Globogas; vstopnice: UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063); informacije: Grad sv. Justa (tel. 308300).
Trg Unità
Poletni koncerti trzasko obcinske godbe na pihala »G. Verdi«, ki jo vodi Renzo Damiani: V ponedeljek, 12. avgusta, ob 20.30. Naslednji koncerti bodo 19. in 26. avgusta.

Avditorij Muzeja Revoltella
V torek, 13. t.m., ob 20.30, 21.30 in 22.30 - koncert Wiener Ensemble
Trzasko koncertno društvo sporoča, da se bo koncertna sezona 1996/97 pričela 11.11.96 in se zaključila 21.4.1997.

BRIŠČIKI

Dom pristaniskih delavcev
V sredo, 21. avgusta, ob 21. uri koncert skupine Inti Illimani. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

TRŽIČ

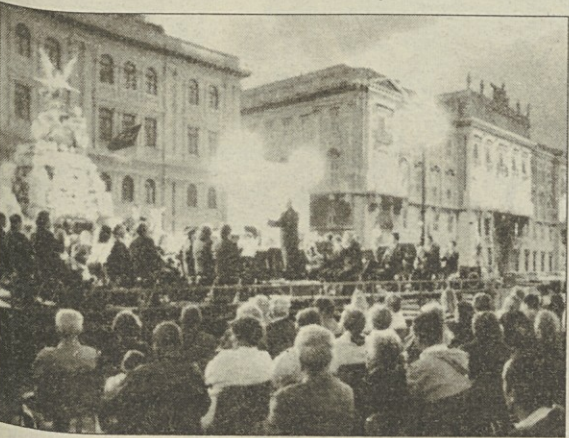
14. septembra bo nastopil priljubljeni kantavtor Ligabue. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

GORICA

Puppet festival
Od 31. avgusta do 7. septembra - Animatorsko gledališče.
Kulturni dom: Do 15. septembra - XV mednarodni natečaj R.Lipizzer.

GRADEŽ

Avditorij B.Marin
Danes 8. t.m., ob 21.30 - Koncert skupine Jazzy in Classic Ensemble.

RAZSTAVE

TRST

Miramarski park: V konjušnici je do 7.1.97 na ogled razstava »Praski zaklad«. Urnik: do 26. oktobra od 9. do 19. ure in od 26. oktobra do 7. januarja od 9. do 18. ure.

Obcinska razstavnica dvorana na Trgu Unità: Do 5.9. je na ogled razstava Tiepolo - risbe iz kolekcije Sartorio.

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII): Do 13.10. je na ogled razstava risb slikarja iz 17. stoletja Tiepola.

Muzej Revoltella: Na ogled je razstava umetnin Nina Perizija (1935-1993).

Na ogled je tudi razstava pop slikarja Americana Jima Dine. Urnik ob delavnikih: 10-13 in 15-24; ob praznikih 10-13 in 18-24.

Galerija Bassanese: na ogled je razstava Alike Cavalliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 22.9. razstavljajo Carlo Bach, Elio Caredda, Silvano Rubino, James Brown, Juan Leal-Ruiz, Joseph Stabilito, Fulvio Giannini in Lucia Pescador.

SESILJAN - Turistična ustanova: se jutri, 9.8. razstavlja Diego Valentinuuzzi.

GORICA

Kulturni dom: Do 9. avgusta bo na ogled razstava otroških likovnih del »Sonce miru 1996«, ki ga prireja goriska kulturna zadruga Maja in Kulturni dom Gorica.

ŠPETER

Beneska galerija: razstavlja Mario Massera.

ŠTANJEL

V razstavišču Stolp na vratih je na ogled razstava fotografij Fotokinokupine Nova Gorica in uporabne skulpture Marka Mladovana.

KOROŠKA

CELOVEC

Deželni muzej: do septembra je na ogled razstava »Zgodnje krščanstvo na Koroskem«.
Deželna galerija: do 8.9. je na ogled razstava »Do danes - dve stoletji umetnosti na Koroskem«.

ŠENTJANŽ V ROŽU

k-k center: do 20.9. je na ogled skupinska razstava.

BELJAK

Muzej mesta Beljak: na ogled je razstava Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroskem).

TINJE

Dom prosvete: Na ogled je razstava del gospe Hewig Bledl »Slike in objekti«.

ROŽEK

Grajska galerija: Do 30.9. je na ogled razstava del Veronike von Degenfeld.

OSOJE

Galerija Carinthia: Do 31.8. je na ogled jubilejna razstava Unikati-X-Kat

TINJE

Don prosvete Sodalitas: Na ogled je razstava »Slike in objekti« Hewige Bledl.

GLEDALIŠČA

SNG OPERA IN BALET

Župančičeva 1,

Ljubljana

tel: 061/331-945

Poletna sezona v sodelovanju

s Festivalom Ljubljana:

Vpis abonmajev za sezono 1996/97:

CANKARJEV DOM

Do 25. avgusta, od 10. do 19. ure, nedelje od 10. do 14. ure, ob ponedeljkih zaprto: Arheološka razstava: POZDRAVLJENI PREDNAMCI! - Ljubljana od prazgodovine do srednjega veka. Informacije na tel.: 061/67 360.
Od torka do petka ob 10.

uri na ploščadi pred CD-jem: Programi za otroke - skozi igro spoznavajmo prednamce!
Glavni pokrovitelj razstave je Pivovarna Laško, d.d.
Zaradi vzdrževalnih del je odprt vhod v Cankarjev dom le s Prešernove ceste.

- dosednji abonenti od 30. septembra do 5. oktobra,

- novi abonenti od 7. do 12. oktobra.

Operni program:

L. van Beethoven: FIDELIO, A. Foerster GORENJSKI SLAVCEK, G. Puccini LA BOHEME, C. Debussy PELLÉAS IN MELISANDA.

Baletni program:

R. K. Scedrin ANA KARENINA, GEORGE GERSHWIN (celovečerni balet).

MESTNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKO,

Čopova 14

tel: 061/210-852

T. Partljic:

STAJERC V LJUBLJANI

Sreda, 21. avgusta, ob 20.30, v ljubljanskih Krizankah.

A. Jarry:

KRALJ UBU

Četrtek, 29. avgusta, ob 20.30.

SNG OPERA IN BALET MARIBOR

Slovenska 27

Maribor

G. Donizzeti:

LUCIA DI LAMMERMOOR

Torek, 27. avgusta, ob 20.30,

v ljubljanskih Krizankah.

RAZSTAVE

GALERIJA LOTERIJE SLOVENIJE

Trubarjeva 79

Ljubljana

Razstavlja Darja Lobnikar Lovak (olja na steklu).

Razstava bo na ogled do 31. avgusta.

MESTNA GALERIJA

Mestni trg 5

Ljubljana

SODOBNA SPANSKA GRAFIKA

Tradicionalne in nove tehnike.

Razstava bo na ogled do 19. avgusta.

NARODNA GALERIJA

Puharjeva 5

Ljubljana

Antonio Paroli

(1688-1768)

Razstava tega baročnega slikarja bo na ogled do 1. septembra.

MODERNA GALERIJA

Tomšičeva 14

Ljubljana

Günter Brus

Bliskoviti vpadi v vnaprej dane ideje. Del zbirke 5000 del do zdaj neznanega avtorjevega opusa. (Do 25. avgusta)

GALERIJA ALKATRAZ

Metelkova

Skupinska razstava.

Alenka Pirman, Bostjan Drinovec, Davide Grassi, Frenk Fidler, Goran Medjugorac, Jože Barsi, Marko Jakse, Bostjan in Luka Drinovec, Marko Kovacic, Matej Bizovicar, Mojca Pungercar, Silvan Omerzu, Urša Toman, Bostjan Novak, Andreja Suhadolc, Nataša Tajnik. (Do 1. septembra)

KIC KRIZANKE

Trg francoske revolucije 7

Ljubljana

Karla Bulovec Mrak

Risbe iz obdobja 1921 - 1953.

Razstava bo na ogled do 31. avgusta.

SLOVENSKI ETNO-

GRAFSKI MUZEJ

Muzejska 1

Ljubljana

KITAJSKI PAPIRNATI ZMAJI

Razstava bo na ogled do 8. septembra.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA

JA

Dunajska 31

Ljubljana

Marko A. Kovacic

ZATISJE PRED VIHARJEM.

Razstava bo na ogled do 9. avgusta.

EQUERNA

Gregorčičeva 3

Ljubljana

Skupinska razstava

S.L.I.K.A.R.S.T.V.O.

Razstava bo na ogled do 27. avgusta.

GALERIJA KRKA

Dunajska 65

Ljubljana

Jože Vodlan

SLIKE.

Razstava bo na ogled do 11. septembra.

GALERIJA EROS

Kabaret Nebotičnik

Štefanova 1

Ljubljana

Razstava Darje Vidic.

(Do 22. avgusta).

GALERIJA TIVOLI

Pod turnom 3

Ljubljana

4. VELIKA NAGRADA

RISBE ALPE-JADRAN.

Bienalna razstava srednjeevropske risbe, na ogled bo do 31. avgusta.

MALA GALERIJA

Slovenska 35

Ljubljana

Zora Stancic

CHIAORUSCURO. Slike. (Do 1. septembra)

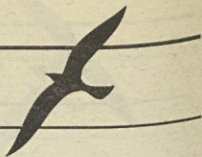
GALERIJA COMMERCE

Einspielerjeva 6

Ljubljana

SLOVENSKO DRUSTVO TRIGLAV (Split).

Likovna razstava bo na ogled do 9. avgusta.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

Bobri (4)

Po romanu
Janeza Jalna
napisal in
narisal
David Majnik

Ostrorogi ni imel časa gledati, kako je Karp priplaval iz vode. Pohitel je nazaj h koči Redkozobe. Scuke in zahteval risov in bobrov kozuh. Scuka se je naredila nevedno. Ta hip je stopil Brkati Som, ob njem pa tudi premočeni Neokretni Karp. Som je poslal ženo Scuko ven iz kočice, ter obema sinovoma ukazal, da se vsedeta za mizo in da za vedno končata spetir. Obenem je vrnil Jelenu njegova oba kožuha.

Se vedno zadihani od boja z Neokretnim, se je Ostrorogi odpravil z drevakom proti gornjemu delu Dolge doline, k bobrovim jezom. Ostrorogi je privezal drevak k močni vrbovi veji, zmetel nekaj naročij suhega lesa na skalo in nazadnje se sam posko-

cil nanjo. Razbrskal je pepel in oživil ogenj, da si cimprej speče kaj za pod zob. Bil je truden in lačen. Visoko je plapolal ogenj na skali. Njegov svit je odseval v vodi. Naokrog se je pa mračilo. Naenkrat pa - Ostrorogi je sunkoma dvignil glavo. Pod Golo goro je zatulil volk. Zagledal se je v smer glasu in zagledal ogenj. Ob njem je razločil več ljudi. Sedaj je vedel. Zapazili so njegov ogenj in mu dajejo znamenje. Plamenolasec ni vedel kaj naj stori. Njih je več, on je pa sam. Pri ognju pod Golo goro je spet nekdo zatulil. Ostrorogi je vstal, prislonil dlani k ustom in iz polnih prsi zarukal kakor močan star jelen. Pod Golo goro so ga menda prav razumeli. Kar v zboru so se mu odzvali. On pa nazaj. Ogenj pod Golo goro je začel pojenjati. Volčji glasovi so se pa čimdalje bolj blizali. Kakor je bilo Ostrorogemu tesno, ni prenehal odzivati se. Zraven je pridno nalagal na ogenj, da bi z visokim plamenom tujcem kazal smer in jih hkrati opozarjal, kako se jih nič ne boji.

»Hoj«. Iz teme na bregu je zaklical moski glas.
»Hohoj!« mu je odgovoril Ostrorogi.
»Sivi Volk sem. Iz rodu starega Drznega Kozoroga,« je odgovoril neznanec. »Tu naokoli smo na sledi velikemu medvedu,« je nadaljeval Sivi Volk.
»Si - si morebiti celo - sin drznega Kozoroga,« je povprašal Jelen.

»Njegov prvorojeni sem. In ukazujem, da namesto njega. Sam ne more več vihteti sekire, saj sem že jaz ves siv.«
»Jaz sem pa sin Skalne Zvezde,« je rekel Ostrorogi.

»Plamenolasec?« se je nagnil nad vodo Sivi Volk. »No, po tvoji materi smo v rodu - tvoj ujec sem,« je se dodal Sivi, ter nadaljeval, »povabim te medse, gremo na medveda, smo mu že na sledi.«

Ostrorogi se je oprtan z lokom, puščicami in kopjem podal z njimi v lov. Čez nekaj časa, so lovci začutili neko hojo. Bila je težka kakor doslej se nobena ne. In vedno bliže in bliže. S povzdignjenim kazalcem je opozoril ujec nečaka, naj bo pripravljen. Ostrorogi je stisnil sulico. Postalo mu je dokaj tesno. Pa ni utegnil razmisljati. V urnem diru je pritekel v tesen med obema skalama gromozanski medved. »Suni!« je zavpil Sivi Volk. Z naperjeno sulico se je Ostrorogi pogljal naprej in brz odskočil. Suli-

ce ni utegnil izdreti. Medved je zarjul in bliskovito naglo sapnil za Jelenom. Ostrorogi je padel. Mimogrede je pa se videl, kako je Sivi Volk zadržal tudi svojo sulico v zver.

Od obeh strani pa so s silnim rikom hiteli v tesen razpostavljeni lovci. Tudi Jelen je hotel vstati, da bi spet posegel v boj. Pa ni mogel. Stemnilo se mu je pred očmi. Zagrnila ga je tema. Da pogleda kaj hrumi okrog njega, je Ostrorogi spet odprl oči. Ves je bil moker po bradi in laseh. Nad njm se je pa nasmajal Sivi Volk. »Saj sem rekel, da ne bo nič hudega. Na pij!« mu je pomolil iz votleno bučo. V njej je nosil Volk iz raznih roz pripravljen napoj. Jelen je nagnil. Huda, pa vendar dišeca grnkoba mu je napolnila usta. Stresel se je in koj spet popolnoma zavedel. »Kje je medved?« je brz vprašal. »Lej ga,« mu je pokazalo mrtvo zver, več lovcev hkrati.

(Se nadaljuje)

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

REPUBLIKA	VULKAN V WASHINGTONU V ZDA	SPROŽITEV	PLANŠAR	REPUBLIKA	EGIPČAN. BOG SONCA, RE	JOHN LENNON	LETOVIŠČE PRI KOPRU	MAJHEN VOL	STAROGR. PESNIK IN FILOZOF	BESEDA BREZ NAGLASA	avtor: J. KRALJ	SLOVEN. SLIKAR (LOJZE)	ŽENSKI PEVSKI GLAS	TENISAČICA NAVRATILOVA	POLOŽAJ ZA MEDITACIJO V JOGI	ROGER TAYLOR	PRIPRAVA ZA MERJENJE MAGNETNE INKLINACIJE	RIMSKI STENOGRAF	PESNIK ŠOPOV	BIVALIŠČE UMRILIH PRI STARIH SLOVANIH
STAR GERMAN				RJAVO ŽIVALSKA KAZEN							USMILJEN ČLOVEK, KI POMAGA BOLNIKOM									
SEDANJOST											IZOHIPSA MEDNAROD. ZDRUŽENJE PISATELJEV									
ODISEJEVA DOMOVINA					EGIPČAN. KRALJICA MESTO V SR. FRANCJI										POD V TRUPU LADJE 3. KRALJ JUDE					
MANFREDI					IZNAJIDITELJ STETOSKOPA (RENE)								NATON						NAJVIŠJA GORA TURČIJE	MESTO NA SEVERU ZAHODNE SAHARE
MATERIJA					IRIDIJ MESTO NA JZ. ROMUNIJE			CHAPLINOVA ŽENA					SREDIŠČE MOLDAVIJE V ROMUNIJI PRESS					ŠAMPION ANGLEŠKI POMORŠČAK (FRANCIS)		
BIOLOG KHORANA				NABIRALKA BISEROV SIN ADAMA IN EVE				FRANC NOVINC DIRIGENT HUBAD			FRIDOLIN				TENISAČ AGASSI ATLETSKA DISCIPLINA					
ERIC CLAPTON			OGLAS STARA ENOTA ZA DELO							RASTLIN. BODICA	ILOVICA	ETIOPSKI KNEZ IGRALKA ULLMANN				SKLADAT. HAČATURJAN IGRALKA RINA				
NEMŠKI KEMIK (JUSTUS)							OTOČJE MED SEV. IN JUŽNO AMERIKO							BRENKALO						
GR. BOGINJA MIRU							MALI SOKOL							AVSTRO-OGRSKI POLITIK CZERNIN						
AKCENT							TEMELJ							MORSKA ŽELVA						

KARETA
OSNOVA
NACIAS
OTOKAR
MERLIN
EJRENE
KITARA
ANTIL
LIEBIG
ARAM
RAS
ANONSA
EC
ANDRE
LIN
FN
AMA
HAR
AS
IASI
OONA
IR
TVAR
TNATO
LAINNEC
NINO
KROV
KLEOPATRA
TIKA
PLASTINICA
AKTIVNOST
SAMARTAN
RAVKA
SAS
Vodovarstvo
KRESTEV

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Koticek: Pikijeve dogovinske
20.30	TV DNEVNIK
20.50	Na počitnice (ponovitev)
21.00	Tle pr' nas doma (ponovitev)

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina (vodita Melba Ruffo, Amedeo Goria), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.50	Film: Nel blu dipinto di blu (kom., It. '58, i. D. Modugno, G. Ralli)
11.30	Dnevnik iz Neaplja
11.35	Nan.: ENG - V živo (i. Mark Humphrey)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem (i. A. Lansbury)
13.30	Dnevnik, 13.55 gospodarstvo
14.05	Film: Quella strada chiamata Paradiso (kom., Fr. '92, i. Omar Sharif, Claudia Cardinale)
16.05	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Le simpatiche cagnaglie
17.50	Dnevniki v parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	TV film: La Piovra (dram., It. '84, i. M. Placido, B. De Rossi, 4. del)
19.50	Vreme, dnevnik in sport
20.45	Variete: Su le mani! - (vodijo Carlo Conti, G. Panariello, Dong Mei)
23.15	Dnevnik
23.20	Variete: Hotel Babylon (vodi Benedetta Mazzini)
0.00	Dnevnik, zapiski, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved
0.30	Dok.: Zgodovina krščanstva (8. del)
1.00	Nočni pogovori: Sottovoce - Potihoma (vodi Gigi Marzullo)
1.15	Variete: Canzonissima
2.50	Dok.: Klasična glasba - Bernstein pripoveduje
4.10	Dok.: Mi ritorniamo in mente

RAI 2	
7.00	Nan.: Paradise Beach
7.45	Dok.: V kraljestvu nara-ve, nato risanke
10.00	Nan.: Zdravnik med medvedi
11.30	Rubrika o zdravstvu
11.45	Dnevnik
12.00	Nan.: Velika dolina
13.00	Dnevnik, 13.30 aktualna odd. TV zone
14.15	Varieteja: Temp'estivo, 14.25 E l' Italia racconta - Italija pripoveduje, vmes ekologija v gospodinjstvu
14.45	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	17.15 dnevnik - flash
17.50	Sereno variabile
18.05	Sport in dnevnik
18.35	Nan.: Un caso per due
19.35	Sport in kratke vesti
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Vecerni dnevnik
20.50	TV film Perry Mason: Omicidio sull' asfalto (krim., ZDA '91, i. R. Burr, W.R. Moses)
22.30	Aktualno: Top Secret
23.30	Dnevnik, vreme
0.10	Danes v parlamentu
0.20	Variete: Tenera è la notte
1.25	Film: Norman, astuto poliziotto (kom., VB '62)

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik, Drobci
8.50	Film: Il collegio si diver-te (kom., ZDA '52, i. Virginia Mayo)
10.30	Videosapere: Domaca te-lovadnica, Kinematogra-fija, Potovanje po Italiji, Gospodarstvo, Filozofija
12.00	Dnevnik
12.05	Nan.: In famiglia e con gli amici
13.00	Dok.: Livingstone, 13.30 Filozofija in aktualnost
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.30	Glasba: Pred premiero
15.05	Nan.: Vita da strega
15.40	Sport: beach volley, ko-talkanje
17.15	Nan.: Spazio 1999, 18.00 Star Trek
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.00	Variete: PopperBlob
20.25	Nogomet: Sampdoria-Chelsea (prijateljska)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Io gli scriverei
23.30	Boks: Castiglione-Pisnu-rachan (SP v mušji kat.)
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.20	Film: Animal Crackers

RETE 4	
6.00	Nan.: Love Boat, 8.00 Družina Bradford, 9.00 nad. Un volto, due don-ne, 10.00 Zingara, 10.30 Il dono della vita, 11.45 Cuore selvaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	Nan.: Casa dolce casa
14.30	Nad.: Sentieri, 15.15 Aro-ma de café
16.00	TV film: Ragazza di stra-da (dram., ZDA '90)
17.50	Aktualno: Agencija, 18.45 Così come siamo
19.25	Dnevnik in vreme
19.50	Variete: Game Boat
20.40	Film: Il coraggio (kom., It. '55, r. D. Paoletta, i. Totò, Gino Cervi)
22.45	Film: Franco, Ciccio e il pirata Barbanera (kom., It. '69, i. Franchi-Ingras-sia), vmes (23.30) dnev-nik, 0.45 pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.50	Aktualno: Arca di Noè
9.20	Film: Dalle 9 alle 5 ... orario continuato (kom., ZDA '80, i. J. Fonda)
11.30	Nan.: Otto sotto un tetto, 12.00 Nonno Felice, 12.30 Casa Vianello
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Papi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tylo)
14.10	Film: L' uomo che volevo (dram., ZDA '89, i. Perry King, C. Phillips)
16.00	Otroski variete Bim Bum Bam in risanke
17.30	Risanke: Otok male Flo
18.00	Nan.: Robinsonovi (i. Bill Cosby, P. Rashed)
19.00	Variete: Vinca il migliore (vodi Gerry Scotti)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Estatissima sprint (vodita Gabibbo, Miriana Trevisan)
20.40	Film: testa o croce (kom., It. '82, i. R. Pozzetto, N. Manfredi, P. Stoppa)
22.55	Dnevnik
23.15	Nan.: Missione impos-sibile, 0.25 Maledetta for-tuna, 1.25 Dream On, vmes (0.15) nočni dnev-nik TG 5
1.55	Papi quotidiani
2.15	Estatissima sprint

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.15	Nan.: Družina Hogan, 9.45 Genitori in blue jeans, 10.20 MacGyver
11.30	Nan.: T.J. Hooker
12.25	Odpri studio, Fatti e mi-sfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke, 13.20 Ciao ciao Parade, 14.25 Ciao Ciao Week-end
14.30	Nan.: Ultraman, 15.00 SuperVicky
15.30	Aktualno: Poletni Planet
16.00	Film: Skipper: scoop (kom., It. '86, i. F. Testi, C. Clery, H. Berger)
18.00	Nan.: Tarzan
18.30	Odpri studio, vreme, 18.50 Secondo noi
19.00	Nan.: Thunder in Paradi-se (i. Carol Alt), 20.00 Gli amici di papà - Mama, sem unicl hiso
20.30	Nan.: Melrose Place (i. D. Savant, J. Bisset)
22.30	TV film: Bad Company (krim., ZDA '94, i. L. Henriksen, E. Roberts)
0.40	Italija 1 sport
1.20	Aktualno: Poletni Planet
1.40	Nan.: Petek, 13.
2.30	Film: Cin-Cin (kom., It. '91, i. M. Mastroianni)

TELE 4	
13.30	17.45, 19.30, 22.00, 0.05 Dogodki in odmevi
15.05	Nad.: Amore gitano
16.25	Nan.: Beverly Hillbillies
17.20	Film: Milionari a New York (kom., ZDA '50)
20.05	Dnevnik v nemščini
20.35	Film: I cavalieri del nord-ovest (western, '49)

MONTECARLO	
14.00	20.00, 22.30, 0.35 Dnev-nik, 19.40 Sport
12.00	Nan.: Charlie's Angels
13.30	Film: Charlie Chan e i morti che parlano ('41)
17.00	Nad.: Casa Sloan
18.00	Variete: Zap Zap
20.00	Nan.: Gospa in prikazen
20.30	Film: Questa specie d' amore (dram., It. '72)
22.55	Nan.: Omicidi d' élite, 23.55 Masquerade, 1.45 Operazione ladro

Slovenija 1	
12.00	Po domače, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Kolo sreče, pon. tv igrice
15.30	Parlamentarna krizpotja, ponovitev
17.05	Gimnazija strtih src, 14. del avstralske nanizanke
18.00	TV Dnevnik 1
18.05	Otroski program: Delfi in prijatelji, 7. del
18.45	Kolo sreče, tv igrice
19.15	Risanka
19.30	TV Dnevnik 2
19.56	Sport
20.00	Seinfeld, 17. del
20.25	Spomini Sherlocka Hol-mesa, 2. del angl. nani-zanke
	Rezija Sarah Hellings.
	Igrajo: Jeremy Brett, Edward Hardwicke, Rosalie Williams, Claudine Auger in drugi.
21.15	Moski, zenske
22.15	Nikar, oddaja o prometu
22.20	Včeraj, danes, jutri
22.30	TV Dnevnik 3
22.50	Sport
23.05	Sova: Pravične razsodbe, 3. del ameriske nanizanke
23.50	V območju somraka, 40. del ameriske nani-zanke
0.15	Porocila
0.20	TV jutri, videostrani

Slovenija 2	
14.05	Tedenski izbor Nacionalni parki, kanad. dok. oddaja
14.50	Mavrični reporter, švicarski film
16.35	Seinfeld, 16. del ameri-ske nanizanke
17.00	Martin Chuzzlewit, 4. del angleske nadaljevanke
17.55	Sova, ponovitev: Pravične razsodbe, 2. del ameriske nanizanke
19.15	Tok, tok, Kontaktna oddaja za mla-dostnike
20.05	Dr. Quinnova, 9. del ameriske nanizanke
20.50	Podoba podobe
21.35	Stoletje filma: Skandinavski film, šved-ska dok. oddaja
22.30	1. tekma predtekmovanja PPZ v nogometu: SCT Olimpija - Levski Spartak, pos. iz Ljubljane
0.15	Euronews

Koper	
16.00	Euronews
	LUV, ameriska komedija, 1967
	Rezija: Clive Donner
	Igrajo: Jack Lemmon, Pe-ter Falk in drugi.
18.00	Slovenski program Pisma slovenskih knjiže-vnikov
18.30	Glasbena oddaja
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedenes - TV dnevnik
19.30	Medicina danes: Zmo-znosti plastične kirurgije
20.00	Risanke
20.30	»Spazio mare«
22.00	Miss Italia in the World '96 - promocijska oddaja
22.05	Vsedenes - TV dnevnik
22.20	Poletni kino - oddajo pri-pravlja O. Matijašič
22.30	Karaoke - dobra volja je najbolja

Hrvaška 1	
8.15	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Deklica iz prihodnosti, 18. del
10.35	Polna hisa, 6. del ameri-ske nanizanke
11.00	Narnijske kronike, 13. del
11.30	Bačinska jezera
12.00	Porocila
12.20	Ljubezen, 305. del nadaljevanke
12.45	Brata po orožju, ponovi-tev ameriskega filma
14.55	Hrtić-hitić, revija
15.15	Videoklasika: Rijeka
15.30	Dr. Quinnova, 12. del ameriske nanizanke
16.40	Porocila
16.50	Giulia, kljub vsemu, 9. del
17.50	Kolo sreče
18.25	Moc denarja
18.40	Klub D. D.
18.55	Hugo, tv igrice
19.30	Dnevnik
20.05	Nase malo mestece, 6. del nadaljevanke
	V Dalmaciji v našem ma-lem mestecu, 1946, orga-nizirajo kros. Svečanost organizira Roko...
20.55	Prevare apartheid, do-kumentarni film
21.50	Skrivnosti Velebita
22.15	Hrvaška spominska knjiga
22.25	Dnevnik
23.15	Triler
0.15	Porocila

RADIO

Slovenija 1	
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00	Porocila;
6.50	Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli;
9.35	Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska;
12.05	Na današnji dan; 12.30 Kmetijski na-sveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila;
19.45	Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 21.37 Lepe melodije; 22.30 Informativna odd. v an-gleščini in nemščini; 22.40 Stari gramofon;
23.05	Literarni nočno.
Slovenija 2	
5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30	Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zani-mivosti; 8.40 Radio most: Koper-Ljubljana-Maribor; 9.35 Popevki tedna; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 12.40 Planinske informacije; 14.00 Drobčinice; 15.30 DIO; 16.45 Kdo ve; 18.00 Vroči stol; 19.30 Riz Blzi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.00 Pogovori proti etru; 22.00 Zrcalo dneva; Mala nočna filmska.
Slovenija 3	
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00	Porocila; 8.05 Glasbena mat-neja; 10.05 Gymnasium; 13.05 Počitniško popotovanje; 13.35 Glasbena mladina; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Na ljud-

sko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Oporni umetniki; 17.00 Banchetto musica-le; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komor-ni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva Simf. RTV Slovenija; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Iz-brali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila;
12.30, Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled
tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen;
8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna;
9.00 Kulturni koledar; 9.40 Hit dneva; 10.00
Glasb. rubrika Od vrha do dna; 10.40
Power play; 11.00 Daljnega leta; 11.30 Ak-
tualnosti; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice;
13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Do-
godki in odmevi; 16.00 Glasba po željah;
16.45 Informativni koledar; 16.55 Pesem
tedna; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik,
osmrtnice; 18.00 Poletni pr. z M. Vuksano-
vičem; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper (italijanski program)	
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30	Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Počitniški kovček; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Sigla singel; 11.00 Kultura; 11.30 Souvenir d'Italy;

13.00 Sanje o počitnicah; 13.40 Bella bellis-sima; 14.30 Turistične informacije; 16.00 E., state reschi; 18.45 Questo paese come si chiama; 19.20 Sigla singel; 19.30 Šport.

Radio Trst A	
7.00, 13.00, 19.00	Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz dežele mirnega jutra, nato Slov. glasba, vmes (9.15) Pravljični kotiček; 10.10 Kon-cert: Filh. orkester P. Costantinescu iz Ploes-tij; 11.30 Odpri knjiga: Dober nasvet (prip. T. Gogala); 11.50 Orkestril 12.00 Vene-zuelska srečanja; 12.20 Tropicana; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dežel-na kronika; 14.10 Literarne podobe: Kratki časi (M. Kravos); 14.25 Tropicana; 15.00 Po-letni mozaike; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: J. Sibelius; 18.00 Iskanje večje domovine; 18.30 Rock balade; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine	
7.15, 12.15, 18.15	Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihod-nost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v gla-sbi.

Radio Koroška	
18.10 - 19.00	Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propagand: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. pošni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo in južno Evropo je območje enakomernega zračnega pritiska. Hladna fronta bo čez dan presla naše kraje. Za njo bo začel dotekati k nam s severovzhodnimi vetrovi nekoliko hladnejši in proti večeru tudi že bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 05.53 in zšlo ob 20.22. Dan bo dolg 14 ur in 29 minut.

LUNINE MENE

Luna bo zšla ob 16.00.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.04 najnižje -25 cm, ob 8.27 najvišje 5 cm, ob 11.56 najnižje 1 cm, ob 18.20 najvišje 25 cm.

Jutri: ob 2.00 najnižje -34 cm, ob 9.02 najvišje 15 cm, ob 13.43 najnižje -1 cm, ob 19.25 najvišje 28 cm.

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo danes bolj nerazpoloženi in se bodo težje koncentrirali. Ponoči pa bo vremenski vpliv že ugoden in spanec bo globok in sproščujoč.

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	17,2	Gradascica Dvor	13,1
Sava Radovljica	13,0	Savinja Veliko Sirje	20,4
Sava Sentjacob	14,8	Paka Sostanj	16,1
Sava Hrašnik	17,6	Soca Solkan	12,2
Sora Suha	15,6	Idrija Podrečje	11,7
Ljubljana Moste	16,7	Vipava Dolenje	11,7

TEMPERATURE MORJA

POSTAJA	°C
Portorož	23,7
Porec	23,4
Crikvenica	22,0
Split	23,0
Komiza	24,3
Hvar	22,8

TEMPERATURE V GORAH

Višina	°C
500 m	18
1000 m	14
1500 m	10
2000 m	8
2500 m	6
2864 m	3

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

O delu misjonarjev bodo posneli film

KAMPALA - O življenju dveh italijanskih zdravnikov misjonarjev, Pietra Cortija in Lucille Tesdale (ki je prejšnji teden umrla zaradi aidsa) bodo najbrž posneli film, financiral pa ga bo Vatikan.

Oba misjonarja (on je iz Milana, ona pa je bila Kanadčanka) sta se spoznala leta 1961 v Ugandi, kjer sta oba bila zaposlena. Zakonca sta z leti primitivno ambulanto spremenila v pravo bolnišnico s 450 posteljami. Lucille je pred leti zbolela za aidsom, ko je bila prisiljena

operirati brez zaščitnih rokavic, kar pa je odkrila komaj pred desetimi leti. Od takrat do prejšnjega meseca je delala v bolnišnici, ne da bi se menila za svojo bolezen.

Bolnišnica je za časa diktature krvoločnega predsednika Idiija Amina Dada bila večkrat tarča napadov njegove soldateske: v enem od teh napadov je Corti bil hudo ranjen, tako da se je moral podvreči plastični operaciji, da bi odpravil posledice pretepa.

Rafinerija gori

Protipožarno letalo se bor proti katastrofalnemu potresu, ki je zajel rafinerijo nafte pri Volgogradu. Požar, ki mu doslej gasilci niso bili kos, je povzročil pravo ekološko tragedijo.

Zemeljski usad v Nepalu

KATMANDU - Monsunsko deževje je v Nepalu povzročilo smrt 30 ljudi, ko je zakotno vasico Ghyaku zasul zemeljski usad. Reševalci so iz blata izvlekli 14 žrtev, stale pa se pogresajo.

Aretirali vročega Dianinega oboževalca

LONDON - Diani ne nagajajo samo novinarji in fotografi, postala je tudi tarča strastnih oboževalcev, ki so postali žrtev njenega sarma. Eden od teh je Liam Kevin Whitney, ki ga je policija sinoci aretirala, ker se je preveč približal palaci Kensington, kjer princesa stanuje. Palaco namreč obdaja park, ki je po dnevi odprt obiskovalcem, ponoči pa je dostop vanj prepovedan. Whitney sicer ni prispel do neposredne bližine palače, vendar ga je policija vseeno prestregla in izročila sodišču. Sodnik ga je kaznoval z globo, tudi ob upoštevanju dejstva, da so 36-letnega možakarja že drugič zasacili, ko se je skušal približati predmetu svojega poželjenja.

Ljubezensko razočaranje

HONGKONG - Ah, ljubezen, ljubezen... Neki kitajski delavec je skočil v tigrovo kletko v sanghajskem zooskem vrtu ter pokleknil pred veliko macko in jo prosil, naj a vendarle raztrga, saj ga je njegova zarocenka zapustila... Na srečo je posegel cuvaj, ki se za njegove ljubezenske težave ni zmenil in je tigroneposobil z injekcijo uspavalnega sredstva, ki jo je iztrebil s posebno puško.

Sivka je zacvetela

Vrtu francoske opatije v St. Senanqueju v bližini Avignona je zacvetela sivka, ki širi svoj opojni duh in vabi turiste